

ગુજરાત શૈક્ષણિક સંશોધન અને તાલીમ પરિષદ, ગાંધીનગરના પત્ર-ક્રમાંક
જીસીઈઆરટી / સી એન્ડ ઈ / ૨૦૧૪ / ૨૨૨૨, તા. ૩-૨-૨૦૧૪-થી મંજૂર

શિક્ષક અને વાલી માટે અલગથી
શિક્ષક-આવૃત્તિ તૈયાર કરવામાં આવી છે,
જેનો ઉપયોગ અવશ્ય કરશો.

કલરવ

ધોરણ ૧ (પ્રથમ સત્ર)

પ્રતિજ્ઞાપત્ર

ભારત મારો દેશ છે.
બધાં ભારતીયો મારાં ભાઈબહેન છે.
હું મારા દેશને ચાહું છું અને તેના સમૃદ્ધ અને
વૈવિધ્યપૂર્ણ વારસાનો મને ગર્વ છે.
હું સદાય તેને લાયક બનવા પ્રયત્ન કરીશ.
હું મારાં માતાપિતા, શિક્ષકો અને વડીલો પ્રત્યે આદર રાખીશ
અને દરેક જણ સાથે સભ્યતાથી વર્તીશ.
હું મારા દેશ અને દેશબાંધવોને મારી નિષ્ઠા અર્પું છું.
તેમના કલ્યાણ અને સમૃદ્ધિમાં જ મારું સુખ રહ્યું છે.

રાજ્ય સરકારની વિનામૂલ્યે યોજના હેઠળનું પુસ્તક

વિદ્યાર્થીનું નામ : _____
શાળાનું નામ : _____
વર્ગ : _____ રોલ નંબર : _____

ગુજરાત રાજ્ય શાળા પાઠ્યપુસ્તક મંડળ
'વિદ્યાયન', સેક્ટર ૧૦-એ, ગાંધીનગર - ૩૮૨૦૧૦

© ગુજરાત રાજ્ય શાળા પાઠ્યપુસ્તક મંડળ, ગાંધીનગર

આ પાઠ્યપુસ્તકના સર્વ હક ગુજરાત રાજ્ય શાળા પાઠ્યપુસ્તક મંડળને હસ્તક છે.
આ પાઠ્યપુસ્તકનો કોઈ પણ ભાગ કોઈ પણ રૂપમાં ગુજરાત રાજ્ય શાળા પાઠ્યપુસ્તક મંડળના નિયામકની લેખિત પરવાનગી વગર પ્રકાશિત કરી શકાશે નહિ.

લેખન-સંપાદન (SRG):

શ્રી યાદ્વા સપાટવાલા
શ્રી ભાવેશ પંડ્યા
શ્રી રોકેશ પટેલ
શ્રી કેતન વ્યાસ
શ્રી સોનુ ગોહેલ
શ્રી હર્ષવી પટેલ
શ્રી રાધા યાદવ
શ્રી રમેશ ઠક્કર

સમીક્ષા :

ડૉ. યોગેન્દ્ર વ્યાસ
ડૉ. રમેશ આ. ઓઝા
ડૉ. રમેશ પંડ્યા
ડૉ. સંતોષ દેવકર
ડૉ. બળવતંભાઈ તેજાણી
શ્રી જગમાલ જી. પાવરા
શ્રી પ્રકાશચંદ્ર વ. પરમાર
શ્રી અશ્વિનસિંહ એલ. સોલંકી

સંયોજન :

ડૉ.કમલેશ પરમાર
(વિષય-સંયોજક : હિન્દી)

ચિત્રાંકન :

શિલ્પ ગ્રાફિક્સ

નિર્માણ-આયોજન

શ્રી હરેશ એસ. લીમ્બાચીયા
(નાયબ નિયામક : શૈક્ષણિક)

મુદ્રણ-આયોજન :

શ્રી હરેશ એસ. લીમ્બાચીયા
(નાયબ નિયામક : ઉત્પાદન)

પ્રસ્તાવના

NCF-2005 તેમજ RTE-2009ને ધ્યાનમાં રાખીને દેશમાં પ્રાથમિક શિક્ષણનાં અભ્યાસક્રમ, પાઠ્યક્રમ અને પાઠ્યપુસ્તકો તેમજ સમગ્ર શિક્ષણ-પ્રક્રિયામાં બદલાવ થઈ રહ્યો છે. આ બદલાવ મુખ્યત્વે જે-તે વિષયો તેમજ શિક્ષણ-પ્રક્રિયા સંદર્ભે આપણી સમજ અંગેનો છે. બાળકની સર્જનશીલતા, વિચારશક્તિ, તર્કશક્તિ અને પૃથક્કરણ કરવાની આવડત વિકસે એ આ અભ્યાસક્રમનો મુખ્ય હેતુ છે. આ અભિગમને ધ્યાનમાં રાખીને જી.સી.ઈ.આર.ટી., ગાંધીનગર દ્વારા તૈયાર કરવામાં આવેલ ધોરણ ૧ નું કલરવ (પ્રથમ સત્ર) પ્રસ્તુત પાઠ્યપુસ્તક વિદ્યાર્થીઓ, શિક્ષકો અને વાલીઓ સમક્ષ રજૂ કરતાં મંડળ આનંદ અનુભવે છે.

નવા અભ્યાસક્રમ, પાઠ્યક્રમ અને પાઠ્યપુસ્તક-નિર્માણની સમગ્ર પ્રક્રિયામાં IGNUS-erg ટીમના સભ્યોએ સતત માર્ગદર્શન આપતા રહીને સ્ટેટ રિસોર્સ ગ્રૂપના સભ્યોને સજ્જ બનાવ્યા છે. UNICEFનો સહયોગ પણ આ આખી પ્રક્રિયા દરમિયાન મળ્યો છે. જે-તે વિષયના કોર ગ્રૂપના સભ્યોએ પણ વખતોવખત સહયોગ આપ્યો છે.

આ પાઠ્યપુસ્તકનો સમગ્ર રાજ્યમાં અમલ કરતાં અગાઉ પસંદગીની શાળાઓમાં ત્રણ વર્ષ માટે અજમાયશી ધોરણે મૂકવામાં આવેલ હતું. તે દરમિયાન વિદ્યાર્થીઓને વર્ગમાં શિખવાડતી વખતે જે-જે અનુભવો થયા તેનાં વ્યાપક તારણો, ગુજરાત શૈક્ષણિક સંશોધન અને તાલીમ પરિષદ દ્વારા પ્રાપ્ત કરવામાં આવ્યા અને તે મુજબ સુધારા-વધારા કરવામાં આવ્યા છે.

આ પાઠ્યપુસ્તકના સમગ્ર રાજ્યવ્યાપી અમલ પૂર્વે પાઠ્યપુસ્તક મંડળ દ્વારા આમંત્રિત વિષય-નિષ્ણાતો અને પાઠ્યપુસ્તક તૈયાર કરનાર જી.સી.ઈ.આર.ટી.ના નિષ્ણાતોની સંયુક્ત બેઠક બોલાવીને તેઓનાં સૂચનોને ધ્યાનમાં લઈને આ પાઠ્યપુસ્તકને અંતિમ સ્વરૂપ આપવામાં આવેલ છે.

પ્રસ્તુત પાઠ્યપુસ્તકને ગુણવત્તાયુક્ત તથા બાળભોગ્ય બનાવવા માટે પૂરતી જહેમત ઉઠાવી છે. તેના ચતુરંગી સ્વરૂપ દ્વારા બાળકો હાંશે હાંશે તેનો ઉપયોગ કરે એવું લક્ષ્ય રાખવામાં આવ્યું છે.

આ પાઠ્યપુસ્તકને ક્ષતિરહિત બનાવવા માટે પૂરતા પ્રયત્નો કર્યા છે, તેમ છતાં શિક્ષણમાં રસ ધરાવનાર વ્યક્તિઓ પાસેથી સૂચનો આવકાર્ય છે.

ડૉ. આર. યુ. પુરોહિત નિયામક (જી.સી.ઈ.આર.ટી.) તા.1-1-2015	આર. સી. રાવલ નિયામક (પાઠ્યપુસ્તક મંડળ)	ડૉ. નીતિન પેથાણી કાર્યવાહક પ્રમુખ (પાઠ્યપુસ્તક મંડળ) ગાંધીનગર
--	--	--

પ્રથમ આવૃત્તિ : ૨૦૧૪, પુન:મુદ્રણ : ૨૦૧૫

પ્રકાશક : ગુજરાત રાજ્ય શાળા પાઠ્યપુસ્તક મંડળ, 'વિદ્યાયન', સેક્ટર 10-એ, ગાંધીનગર વતી
આર. સી. રાવલ, નિયામક

મુદ્રક :

મૂળભૂત ફરજો

ભારતના દરેક નાગરિકની ફરજ નીચે મુજબ રહેશે :*

- (ક) સંવિધાનને વફાદાર રહેવાની અને તેનાં આદર્શો અને સંસ્થાઓનો, રાષ્ટ્રધ્વજનો અને રાષ્ટ્રગીતનો આદર કરવાની;
- (ખ) આઝાદી માટેની આપણી રાષ્ટ્રીય લડતને પ્રેરણા આપનારા ઉમદા આદર્શોને હૃદયમાં પ્રતિષ્ઠિત કરવાની અને અનુસરવાની;
- (ગ) ભારતનાં સાર્વભૌમત્વ, એકતા અને અખંડિતતાનું સમર્થન કરવાની અને તેમનું રક્ષણ કરવાની;
- (ઘ) દેશનું રક્ષણ કરવાની અને રાષ્ટ્રીય સેવા બજાવવાની હાકલ થતાં, તેમ કરવાની;
- (ચ) ધાર્મિક, ભાષાકીય, પ્રાદેશિક અથવા સાંપ્રદાયિક ભેદોથી પર રહીને, ભારતના તમામ લોકોમાં સુમેળ અને સમાન બંધુત્વની ભાવનાની વૃદ્ધિ કરવાની, સ્ત્રીઓના ગૌરવને અપમાનિત કરે તેવા વ્યવહારો ત્યજી દેવાની;
- (છ) આપણી સમન્વિત સંસ્કૃતિના સમૃદ્ધ વારસાનું મૂલ્ય સમજી તે જાળવી રાખવાની;
- (જ) જંગલો, તળાવો, નદીઓ અને વન્ય પશુપક્ષીઓ સહિત કુદરતી પર્યાવરણનું જતન કરવાની અને તેની સુધારણા કરવાની અને જીવો પ્રત્યે અનુકંપા રાખવાની;
- (ઝ) વૈજ્ઞાનિક માનસ, માનવતાવાદ તથા જિજ્ઞાસા અને સુધારણાની ભાવના કેળવવાની;
- (ટ) જાહેર મિલકતનું રક્ષણ કરવાની અને હિંસાનો ત્યાગ કરવાની;
- (ઠ) રાષ્ટ્ર પુરુષાર્થ અને સિદ્ધિનાં વધુ ને વધુ ઉન્નત સોપાનો ભણી સતત પ્રગતિ કરતા રહી, વૈયક્તિક અને સામૂહિક પ્રવૃત્તિનાં તમામ ક્ષેત્રે શ્રેષ્ઠતા હાંસલ કરવાનો પ્રયત્ન કરવાની;
- (ડ) માતા-પિતાએ અથવા વાલીએ ૬ વર્ષથી ૧૪ વર્ષ સુધીની વયના પોતાના બાળક અથવા પાલ્યને શિક્ષણની તકો પૂરી પાડવાની.

* ભારતનું સંવિધાન : કલમ ૫૧-ક

અનુક્રમણિકા

એકમ ૧	મારું ઘર	૧
એકમ ૨	ચાલો ફરવા	૧૦
એકમ ૩	ચલકચલાણી	૧૬
એકમ ૪	કેટલાં રે કેટલાં ?	૨૮
એકમ ૫	મારું ગામ	૩૮
એકમ ૬	વરસાદ આવે	૬૦
એકમ ૭	સસલું	૮૫
એકમ ૮	દુકાન	૯૮
એકમ ૯	ગમે	૧૧૧
એકમ ૧૦	મારો ખજાનો	૧૨૧

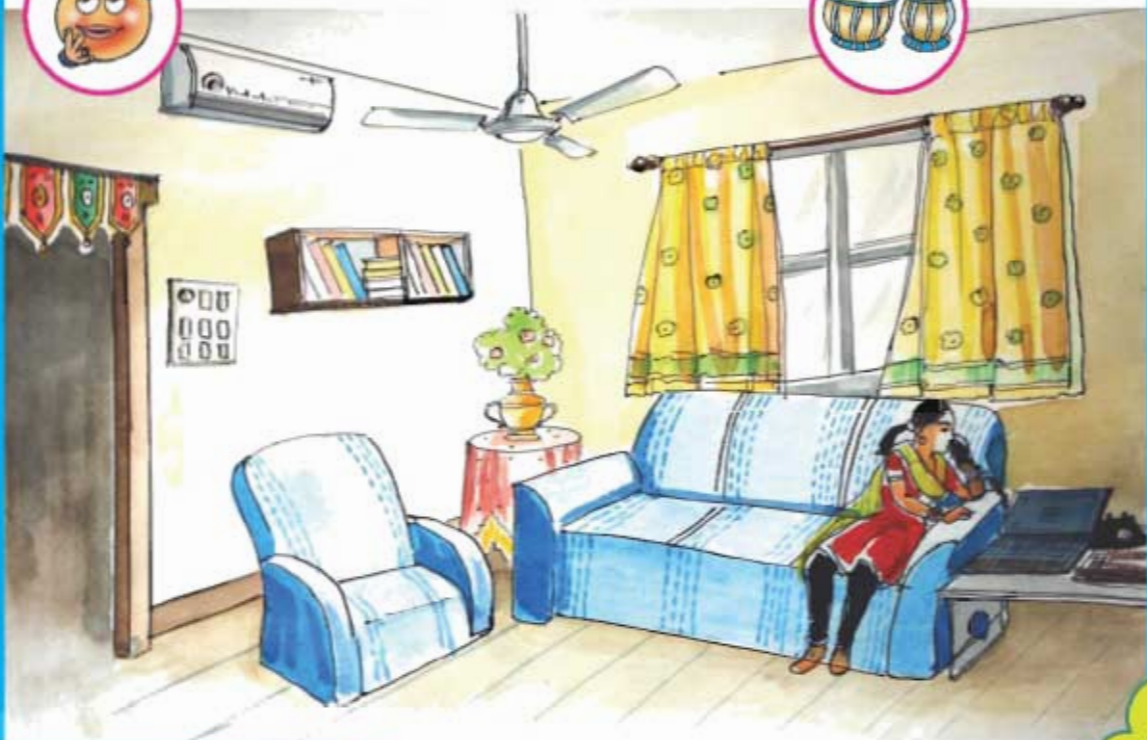
પાઠ્યપુસ્તકમાં વપરાયેલાં ખાસ ચિહ્નોની ઓળખ

રંગ પૂરો 	ચર્ચા 	કોયડો 	ગીત 	વાર્તા 	પ્રવૃત્તિ
મેદાનની રમત 	વર્ગખંડની રમત 	વિચારો અને કહો 	જુઓ અને કરો 	અભિનય 	
ગણો 	વર્ગીકરણ 	વાંચો 	લખો 	અવલોકન 	

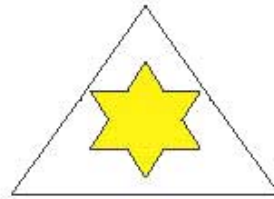
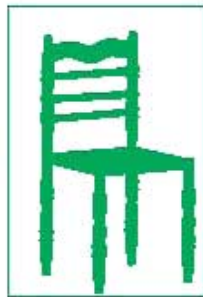

૧

મારું ઘર

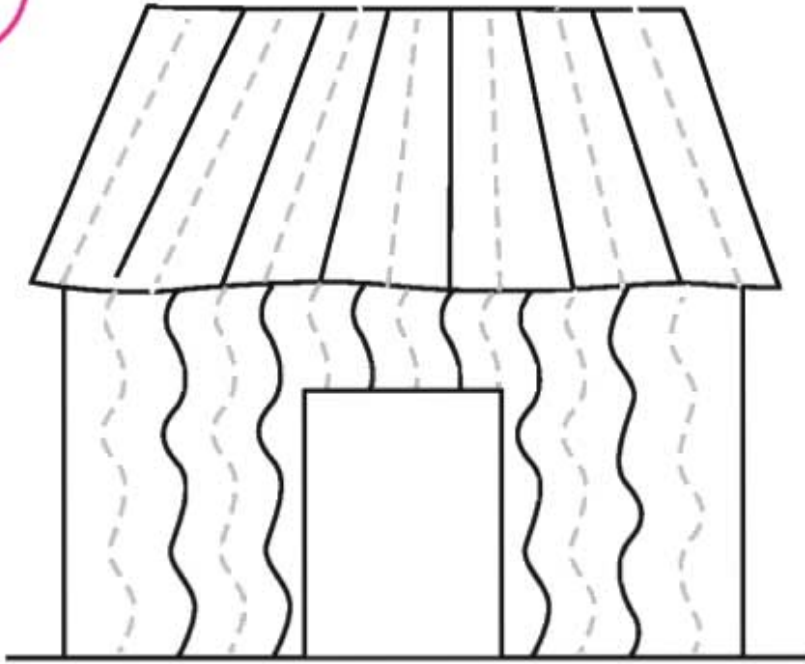
૧

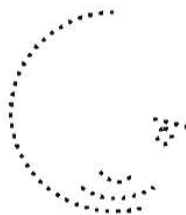
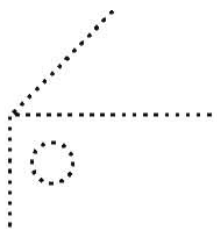
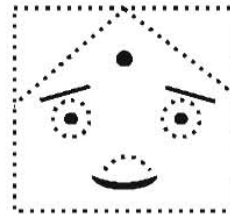
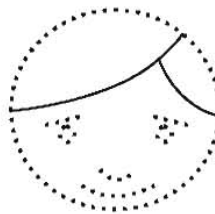
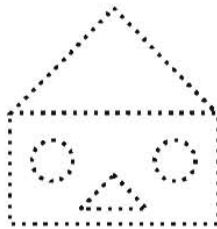
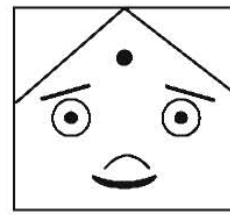
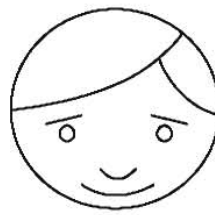
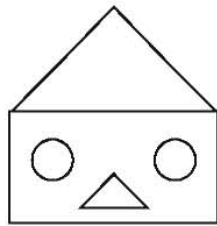
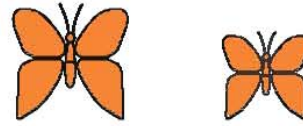
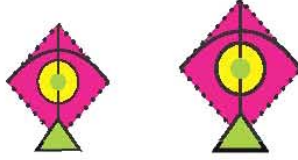
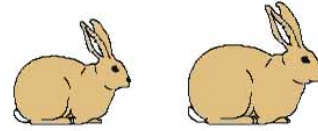
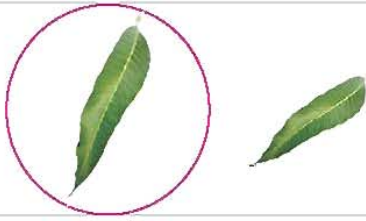

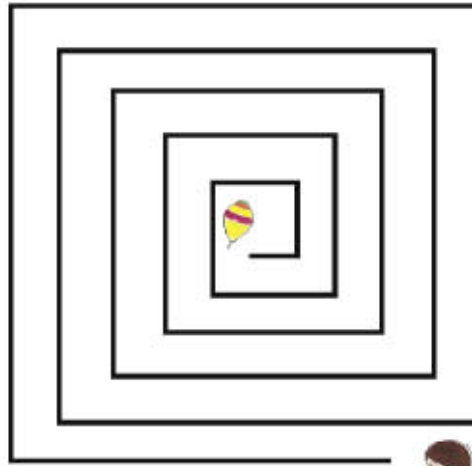
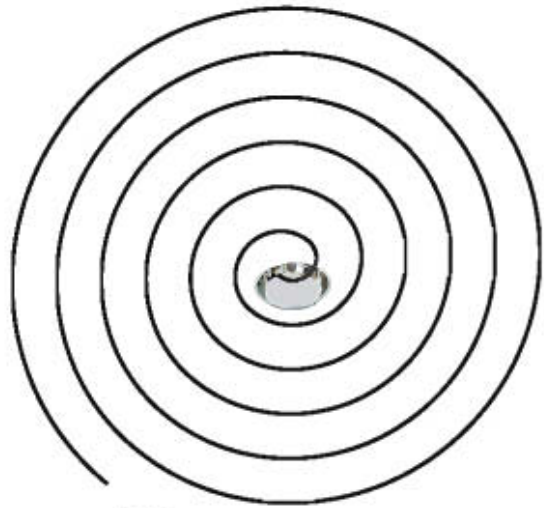
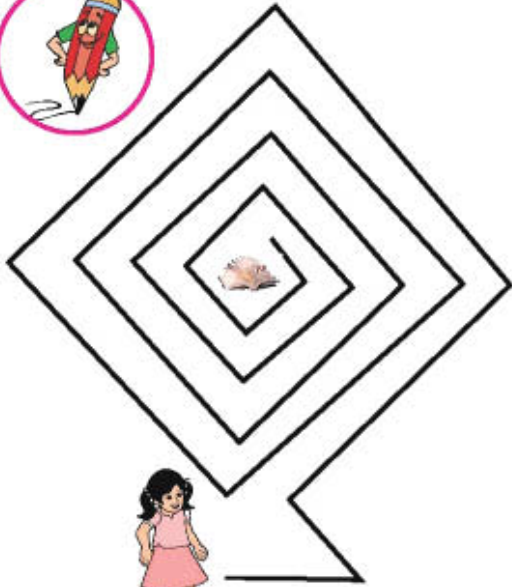

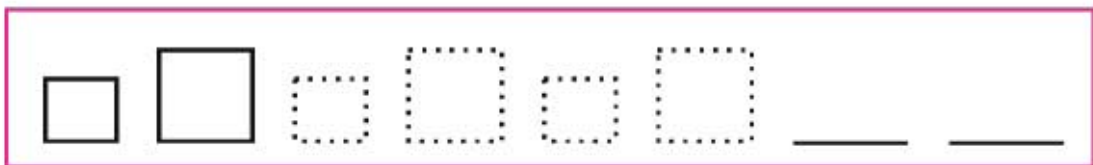

A simple wooden table with four legs and a flat top.	A round, shallow silver metal plate.	A pink electric fan with a white base and a red control panel.
A wooden wardrobe with two doors and several shelves inside.	A television set showing a person skiing on a snowy mountain.	A wooden chair with a curved back and armrests.
A refrigerator with its doors open, showing shelves and drawers inside.	A cot with a blue and white patterned mattress and wooden legs.	A stack of four books with red, green, and brown covers.
A black and white soccer ball.	A mridangam drum with a red body and yellow drumhead.	A wooden tissue box with a blue tissue being pulled out.
A colorful kite with a diamond shape and a tail.	A wooden flagpole with a brown flag.	An auto-rickshaw with a blue canopy and yellow accents.
A colorful umbrella with a silver handle.	A dhol drum, a large cylindrical drum.	A mridangam drum, a large cylindrical drum.

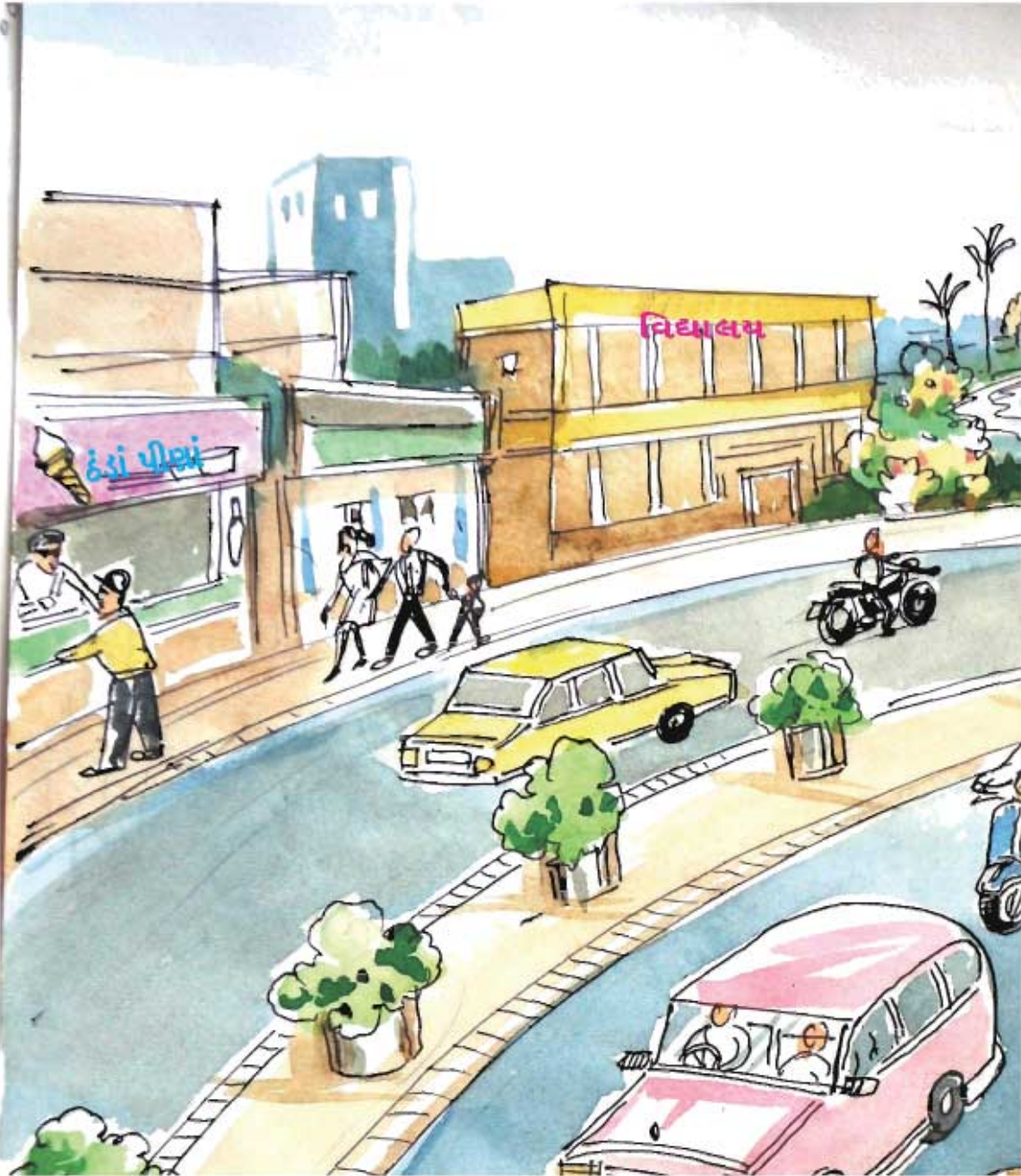

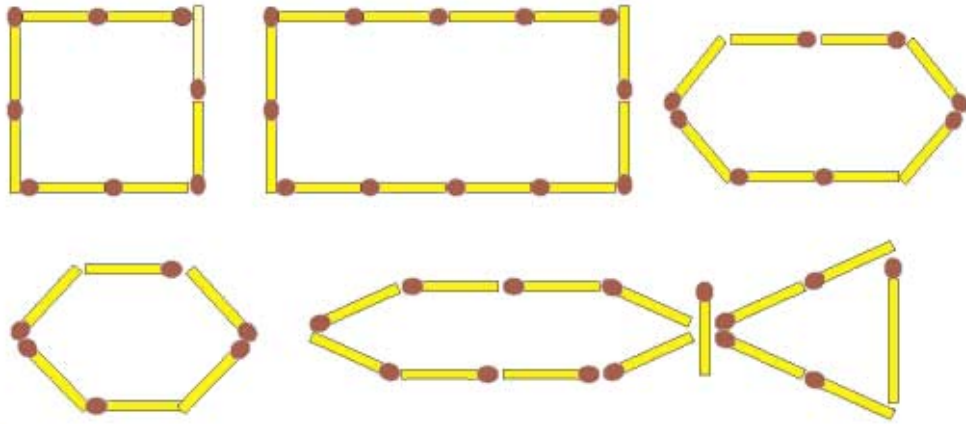

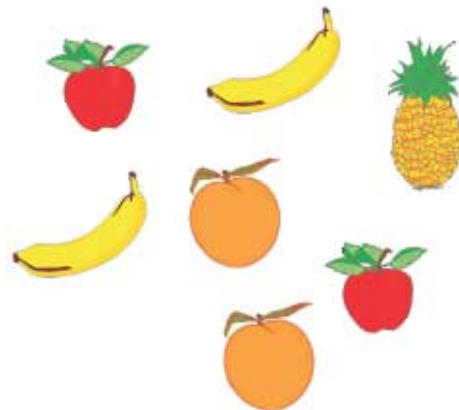
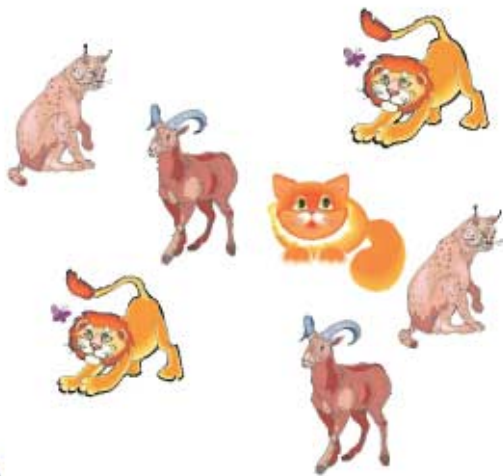
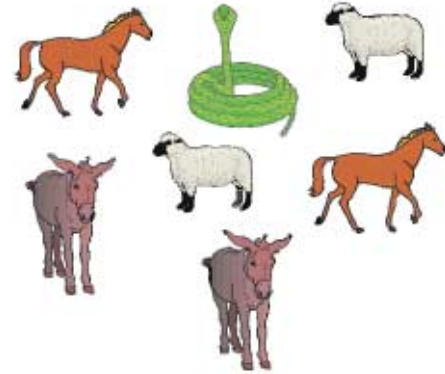
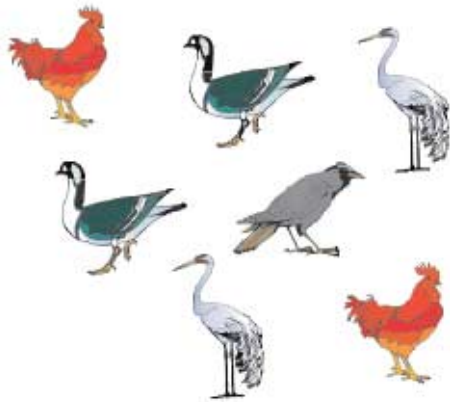
२

ચાલો ફરવા

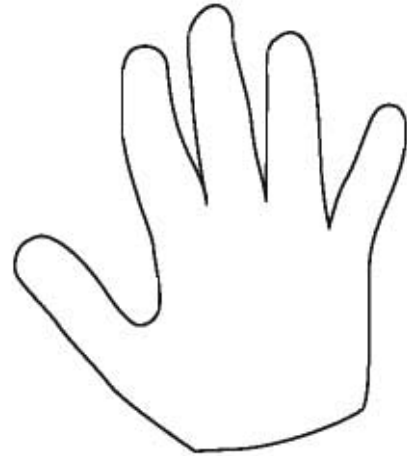
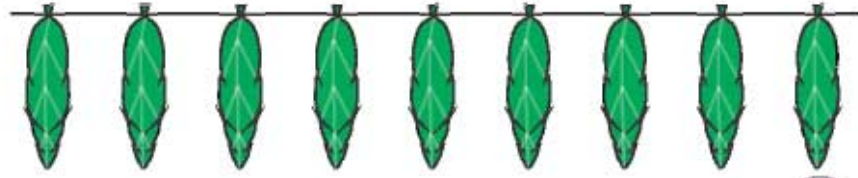

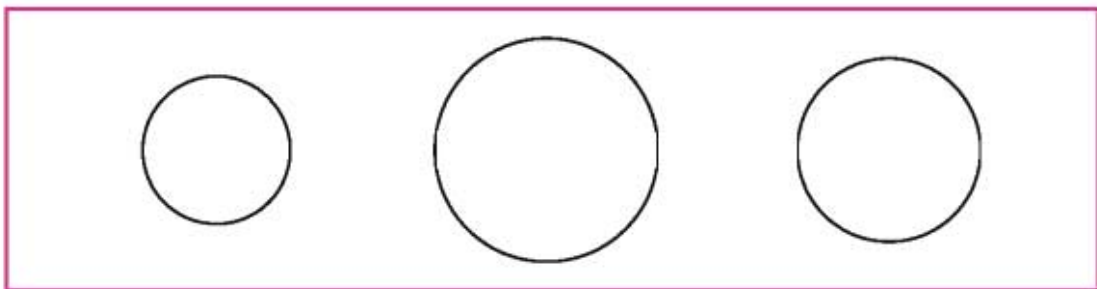
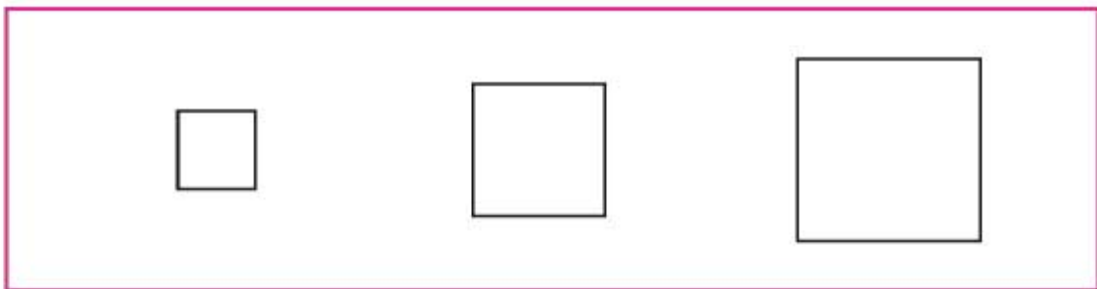
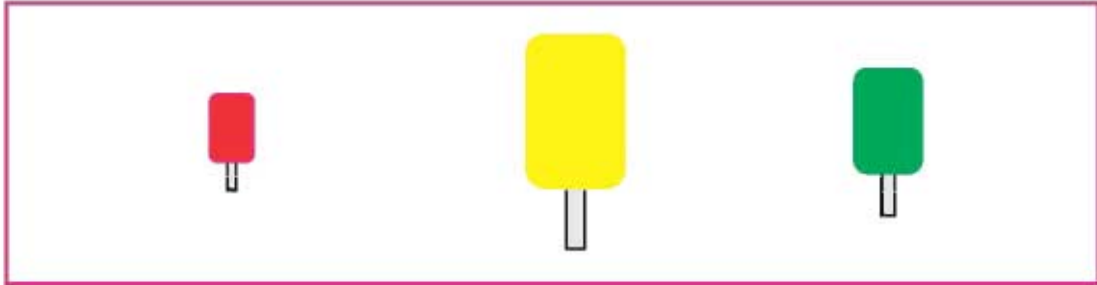
3

ચલકચલાણી

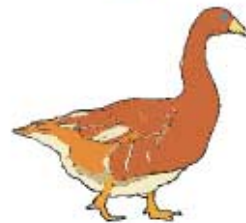
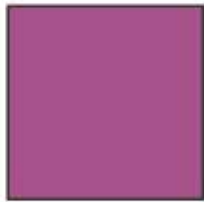
ચલકચલાણી પેલે ઘેર ધાણી
થાળી છે ખાલી, વાટકીમાં પાણી
રમવામાં છે સૌ મશગૂલ
રમતાં રમતાં થઈ ગઈ ભૂલ
આડીઅવળી થઈ ગઈ જોડ
સાથીદારની કરો રે શોધ...

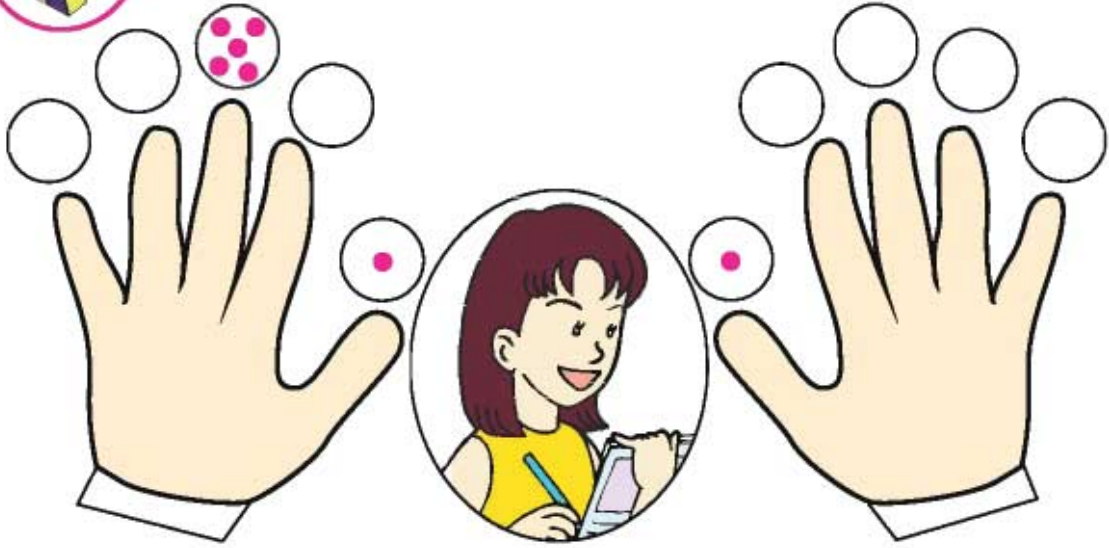

A collection of counting exercises. At the top left, a speech bubble contains four red circles, with a box of four stars below it. To the right are three groups of leaves: a group of three, a group of two, and a single leaf, each with a box below. Further right are two groups of diamond-shaped flowers, each with a box below. In the center, there are two groups of butterflies: a group of three and a group of two, each with a box below. To the right of the butterflies are two groups of fish: a group of three and a group of two, each with a box below. At the bottom left, there are two groups of pencils: a group of two and a group of three, each with a box below. At the bottom right, there is a single pencil with a box below it.

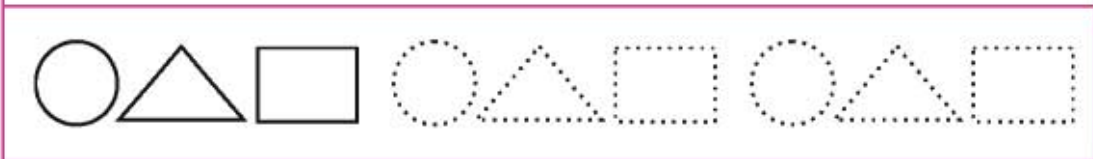
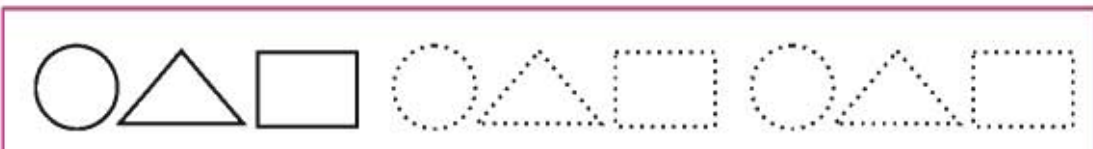

Handwriting practice section for wavy lines. It consists of four rows within a purple border. The first row contains a solid black wavy line. The second row contains a solid black wavy line followed by a dotted wavy line. The third row contains two dotted wavy lines. The fourth row contains a solid black wavy line followed by a dotted wavy line.

Handwriting practice section for zigzag lines. It consists of four rows within a purple border. The first row contains a solid black zigzag line with small circles at the peaks and valleys. The second row contains a solid black zigzag line with small circles at the peaks and valleys, followed by a dotted zigzag line with small circles at the peaks and valleys. The third row contains two dotted zigzag lines with small circles at the peaks and valleys. The fourth row contains two dotted zigzag lines with small circles at the peaks and valleys.

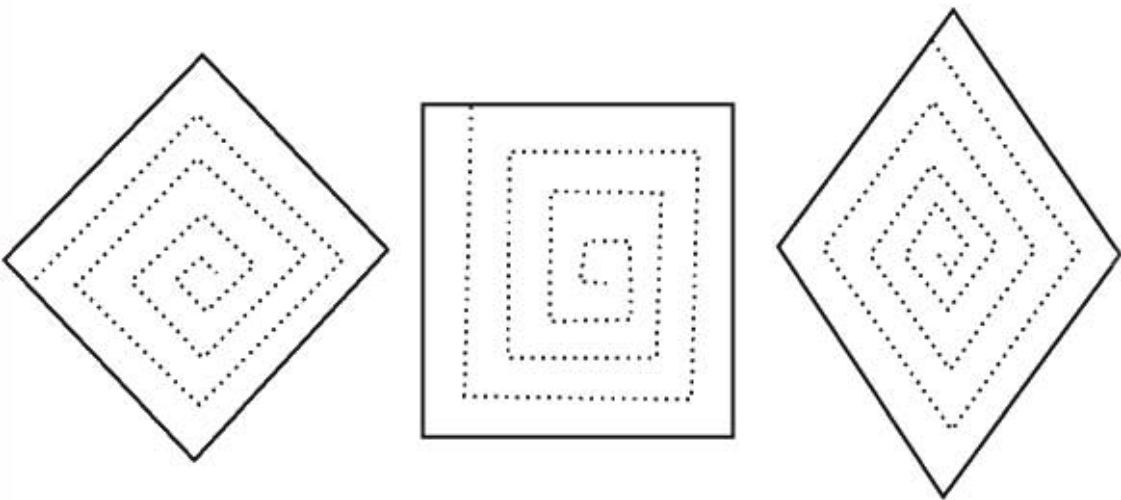
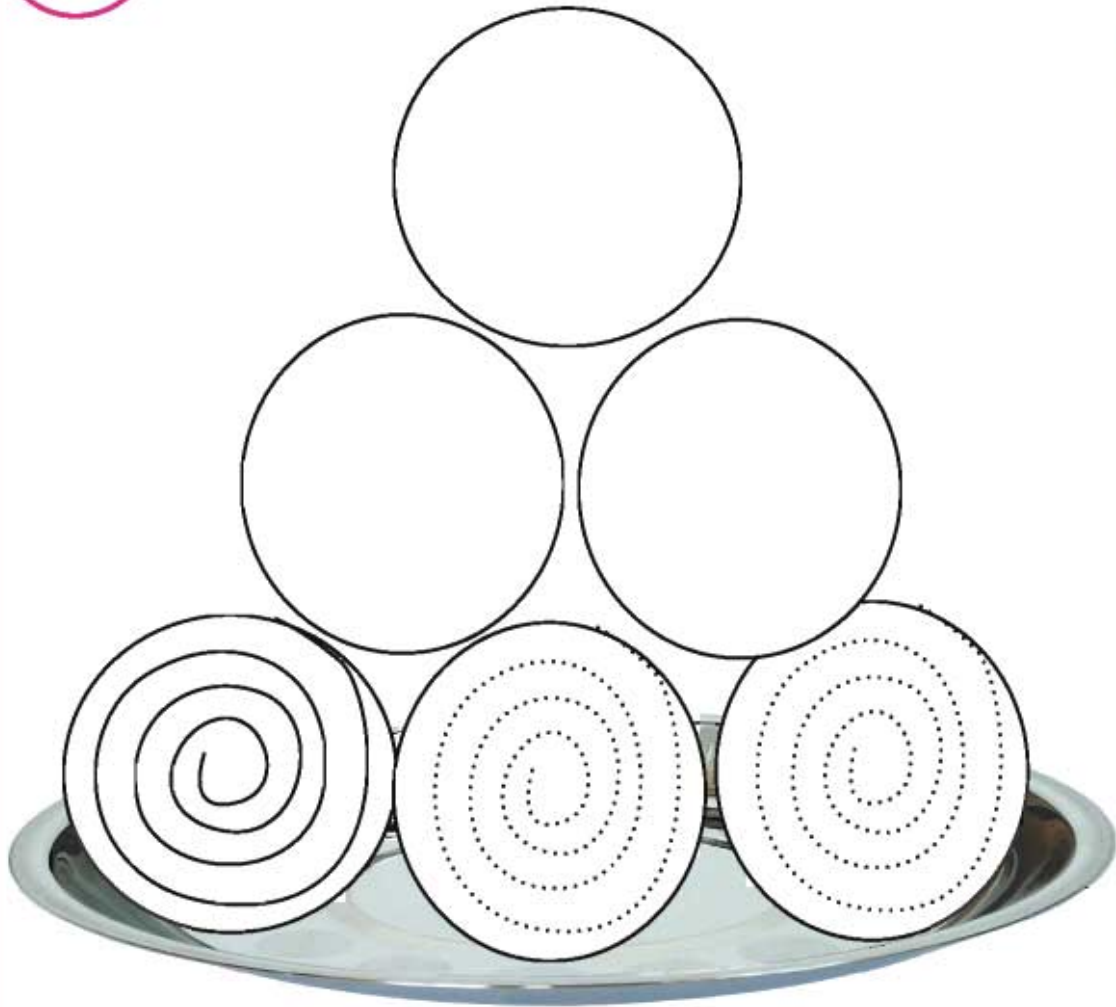

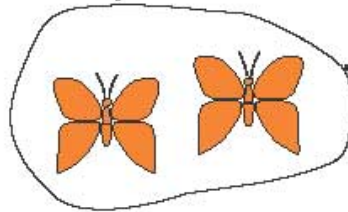
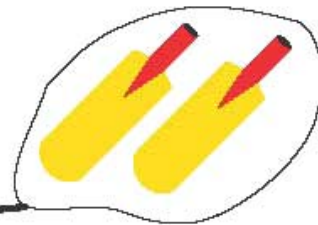
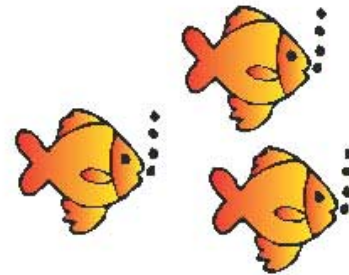
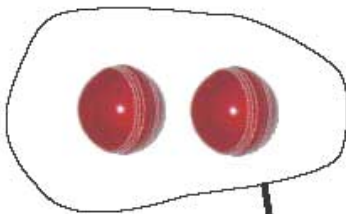

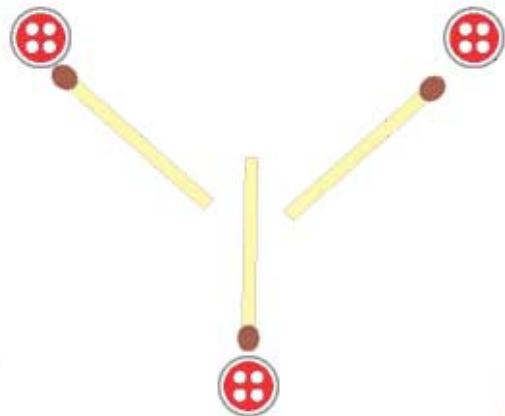
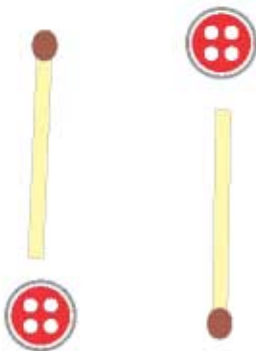
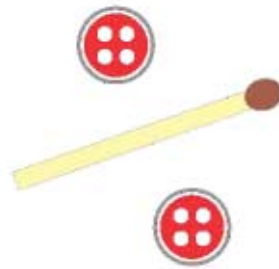
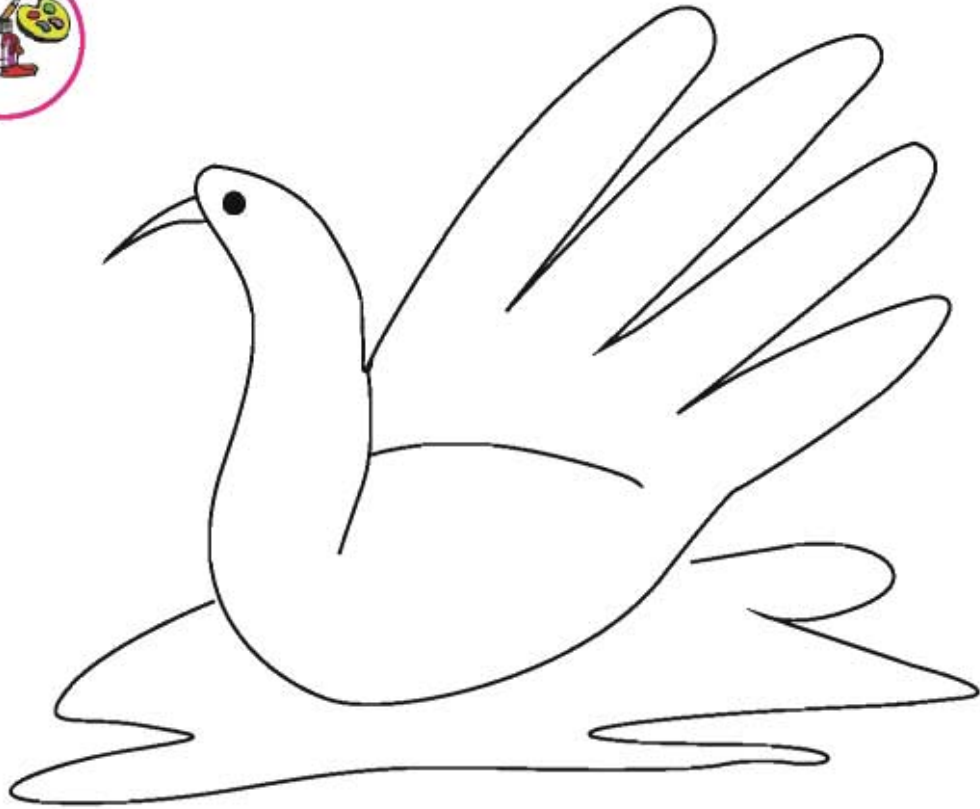

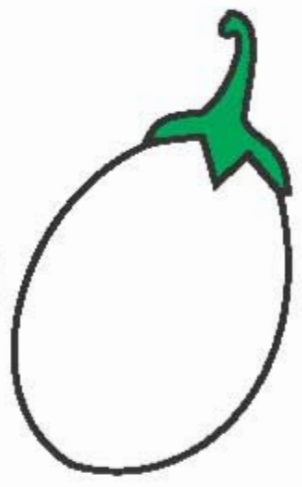
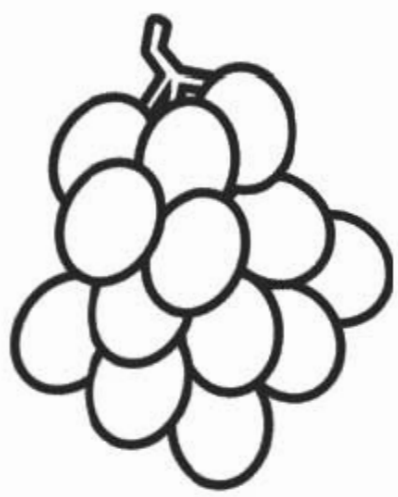

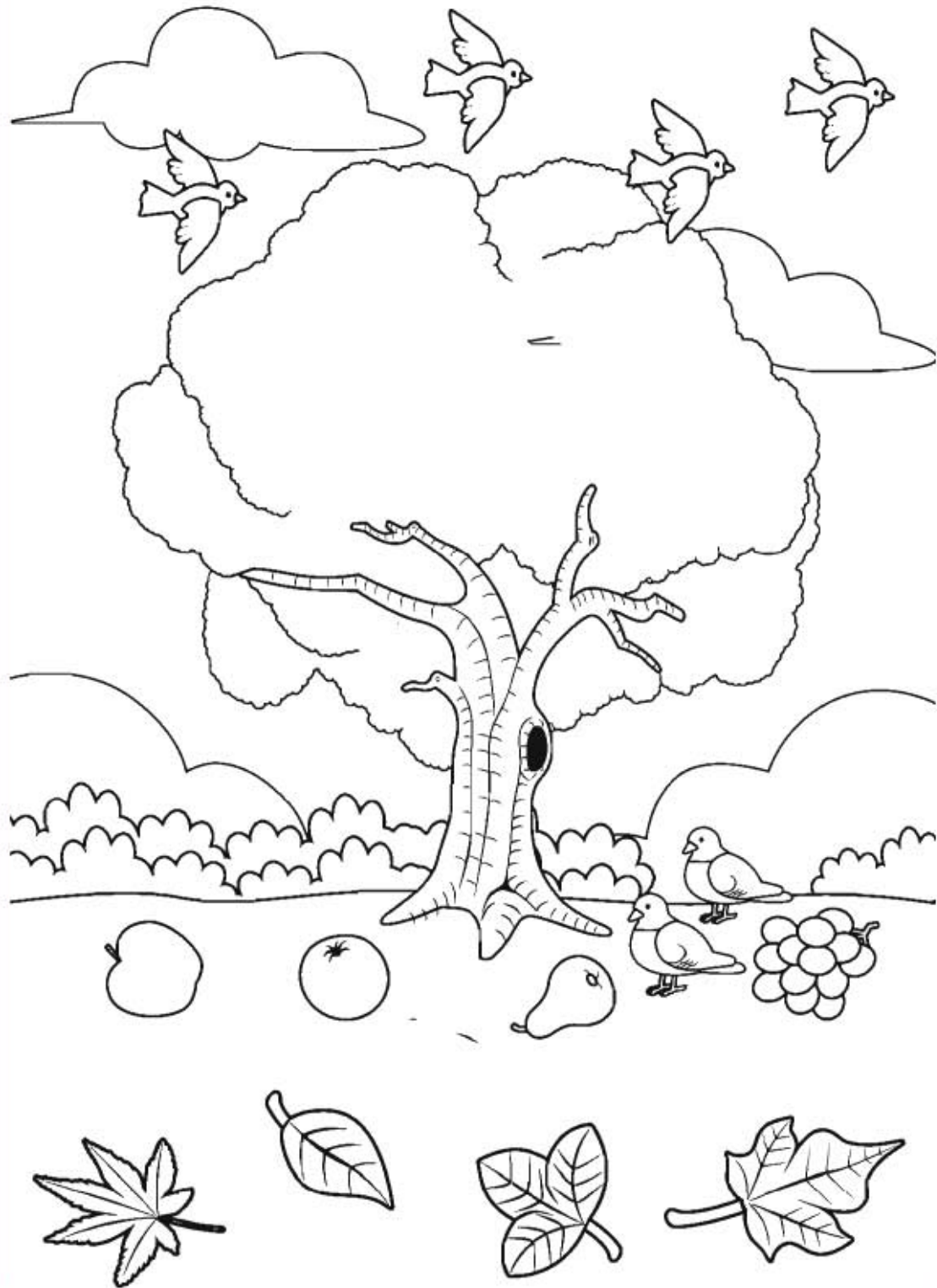

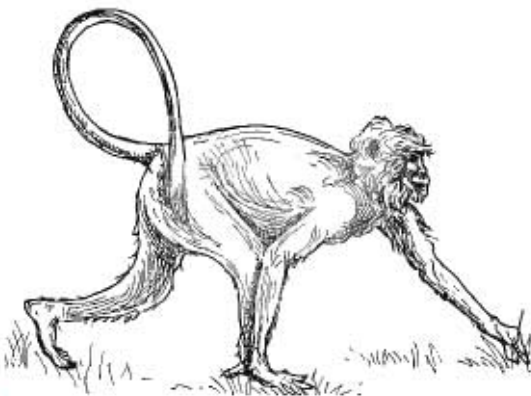
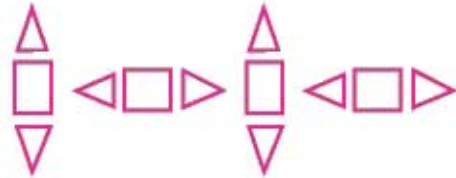

ੴ ਡੇਟਲਾਂ ਦੇ ਡੇਟਲਾਂ ?

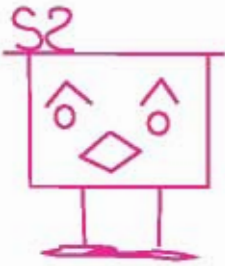

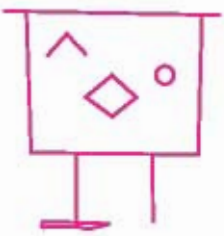

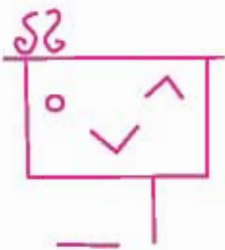

T T T T T

↑ ↓ ↑ ↓

U U U U

લાલ

પીળો

વાદળી

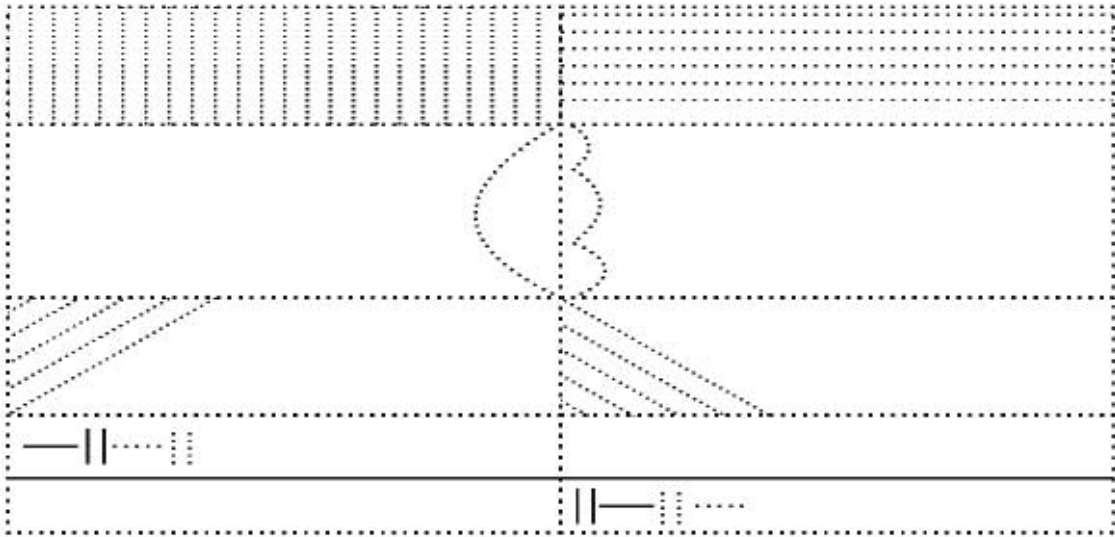
લીલો

કાળો

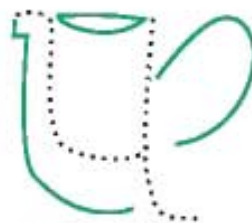
ધરમમાં ✓

શાળામાં ✗

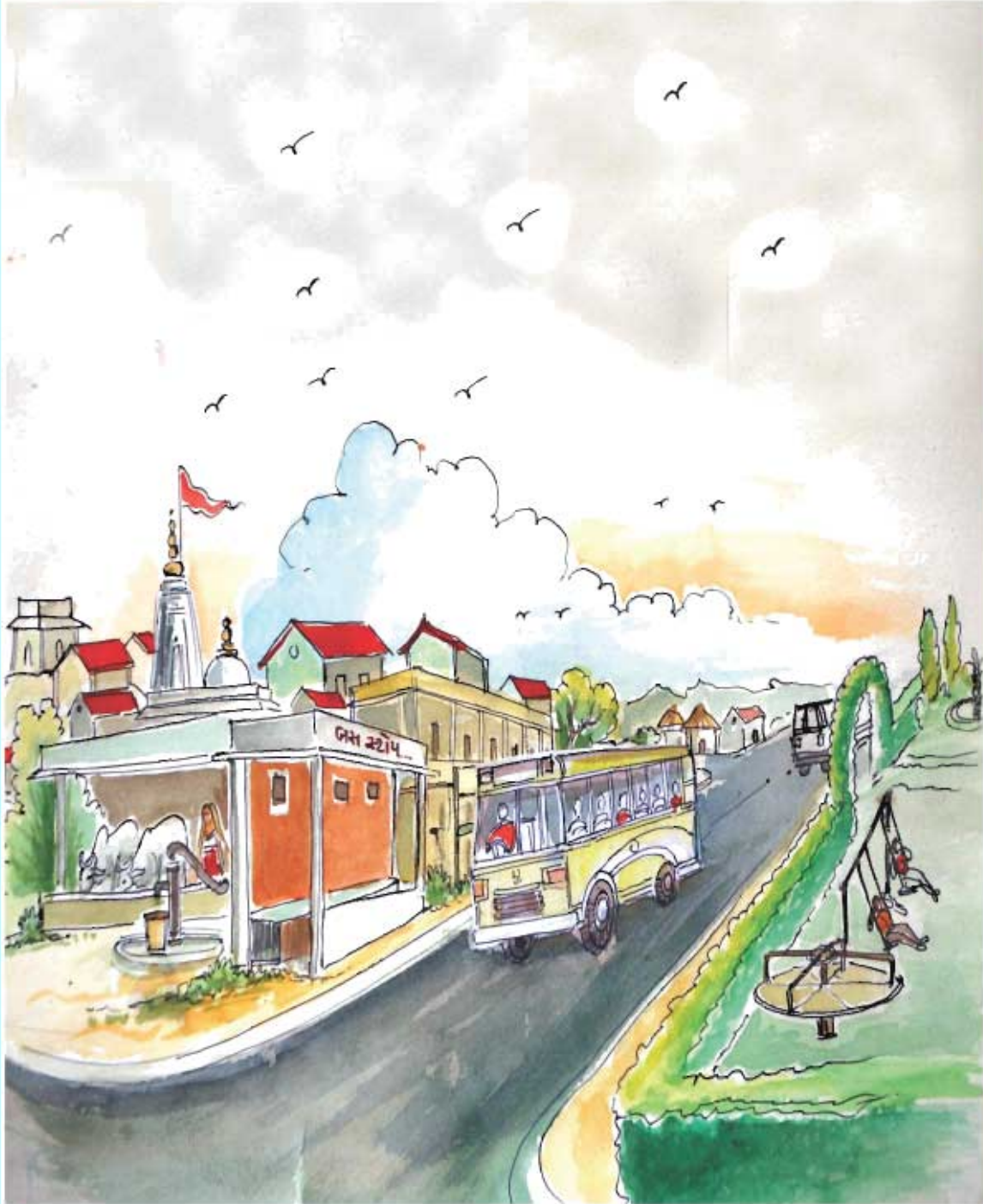

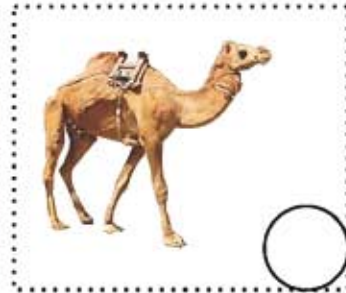

५

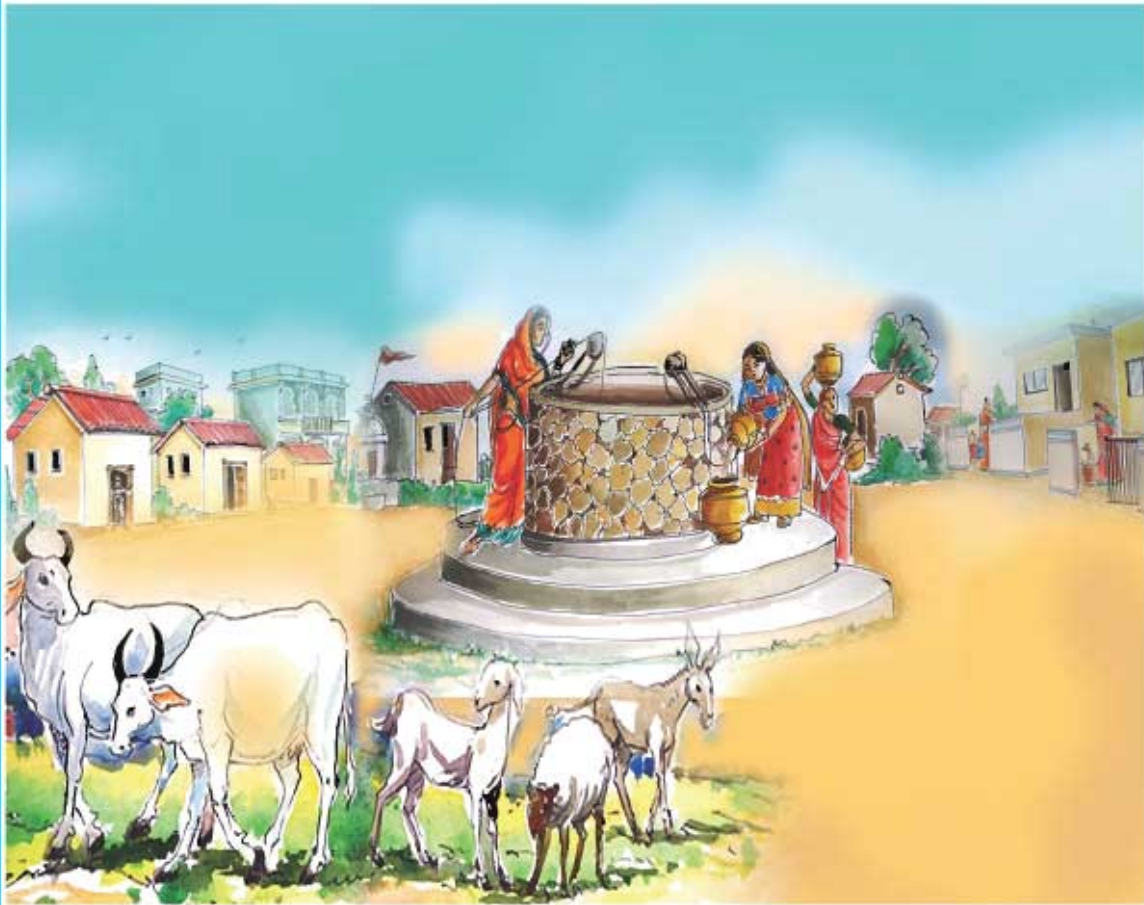
भारुं गाभ

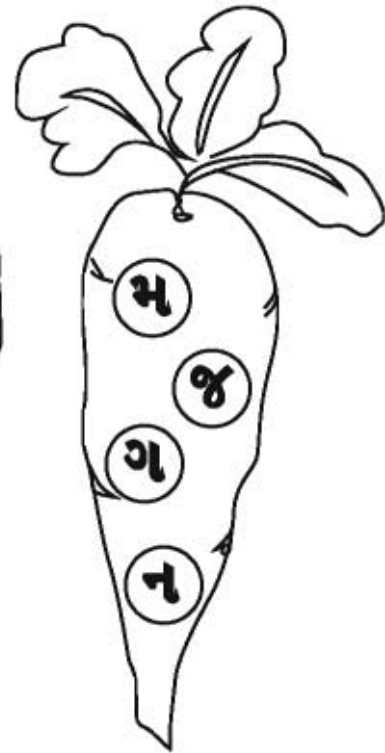
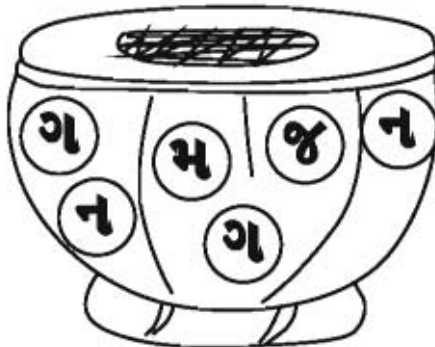
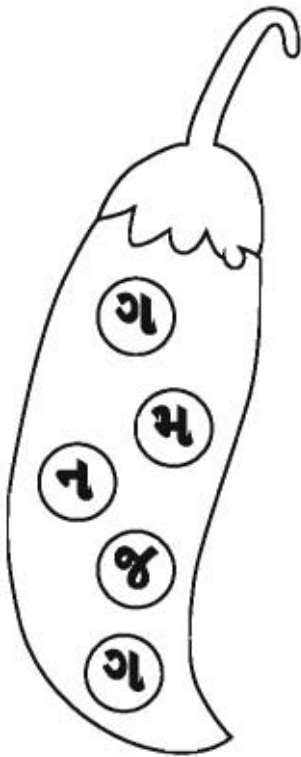

ન	મગન	નગર	વનવાસ
મ	નામ	મગજ	મગ
ગ	મગર	જગ	ગાજર
જ	જનક	ગરજ	પગરવ

મ	જ	ન	ગ
☐ નાના	☐ જોયા	☐ મામા	☐ ગાય
☐ ટમટમ	☐ મીના	☐ જગન	☐ સૌની
☐ ભાવના	☐ નાટક	☐ મરચું	☐ જગત
☐ નરમ	☐ સરસ	☐ વાર	☐ મન

न न न

न न

न

म म म

म म

म

र र र

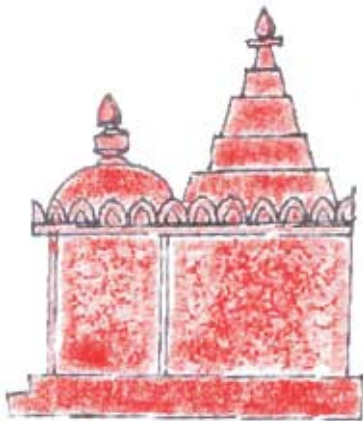
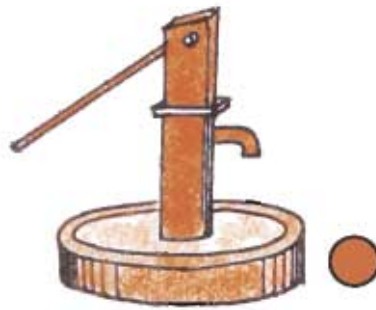
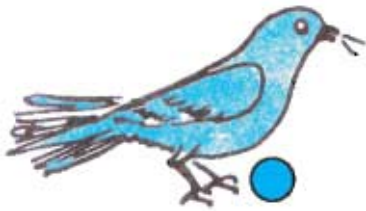
र र

र

ल ल ल

ल ल

ल

...જ

પે...

પતં...

કા...

...રચું

...ગારું

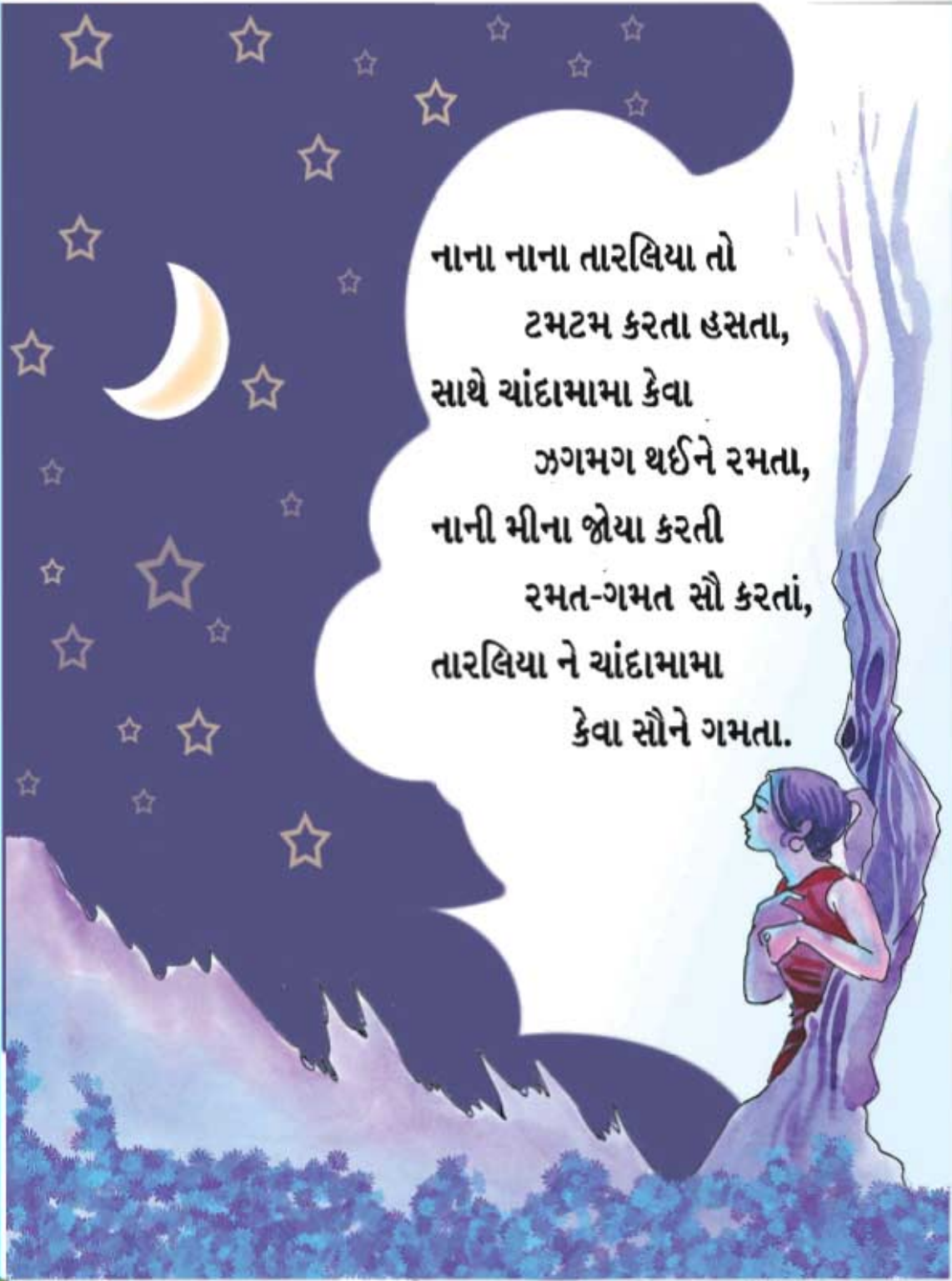

ભ...રડો

...મરુખ

નાના નાના તારલિયા તો
ટમટમ કરતા હસતા,
સાથે ચાંદામામા કેવા
ઝગમગ થઈને રમતા,
નાની મીના જોયા કરતી
રમત-ગમત સૌ કરતાં,
તારલિયા ને ચાંદામામા
કેવા સૌને ગમતા.

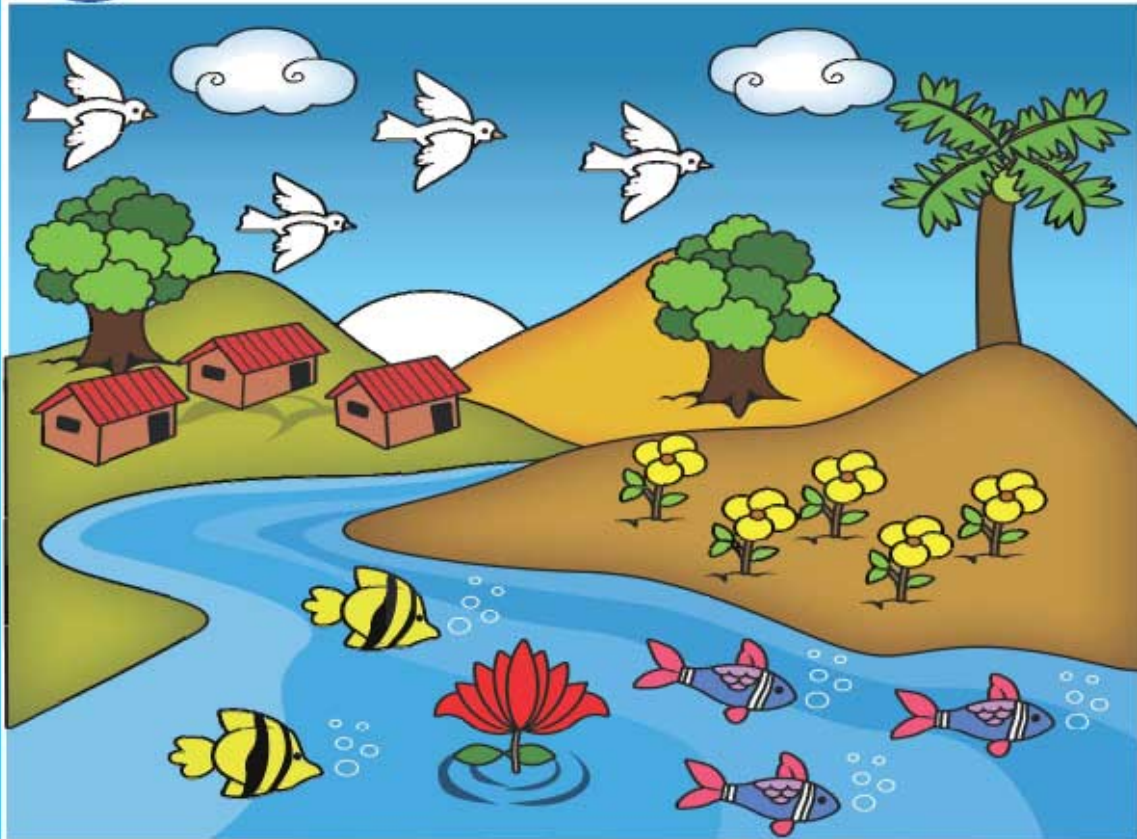
--	--

--	--

--	--

--	--

--	--

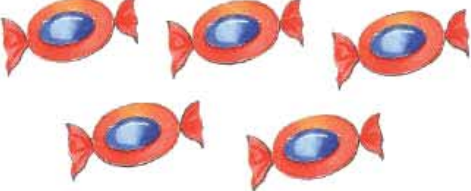

		१
---	--	---

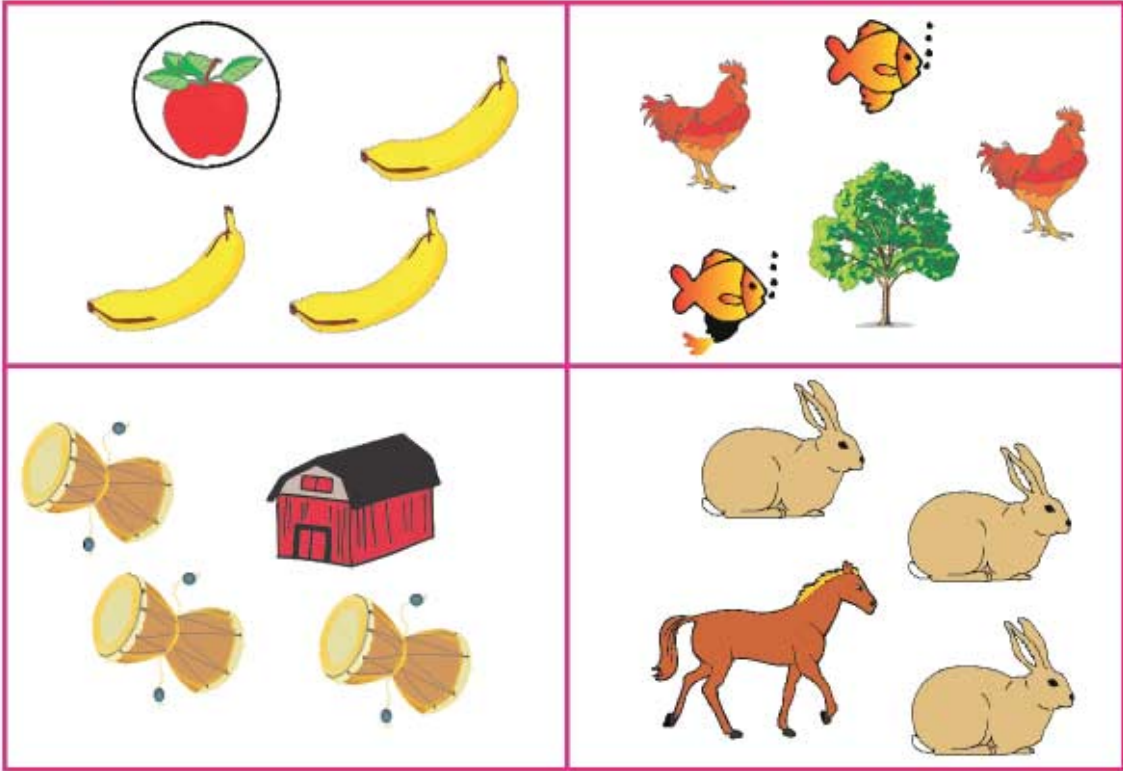
		२
---	--	---

		३
---	--	---

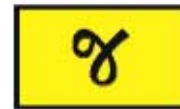
		४
---	--	---

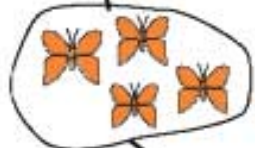
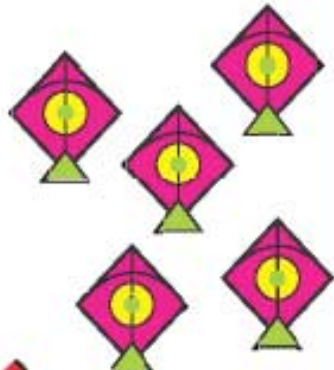
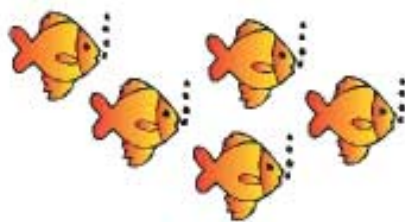
		५
---	--	---

- મને સૂરજ ગમે છે.
- મનન જલેબી જમે છે.
- ગાજર મજાનું છે.
- મારું ગામ રાજપુર છે.

	3	
---	---	--

	9	
---	---	--

	2	
--	---	--

	4	
---	---	--

	8	
---	---	--

		9
---	---	---

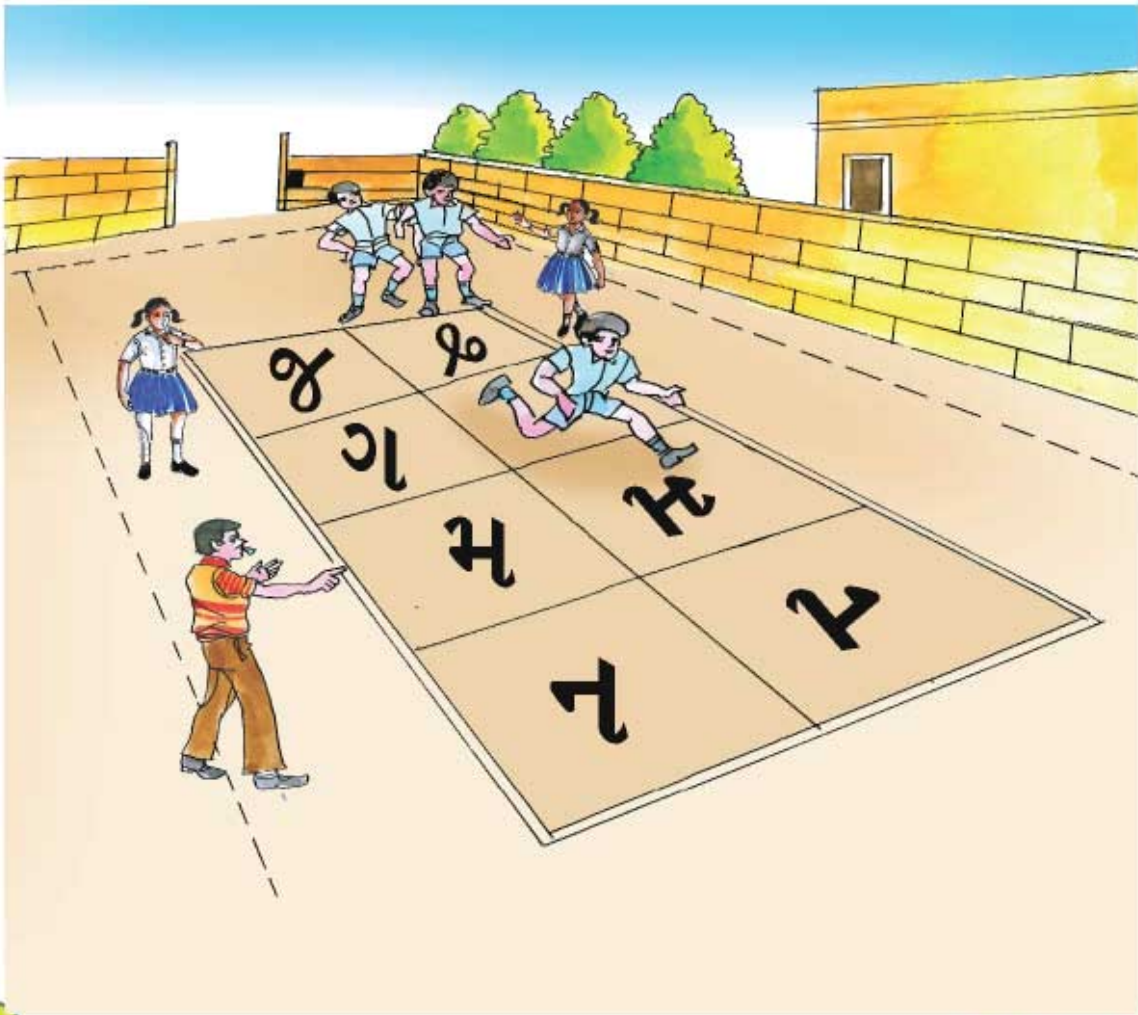
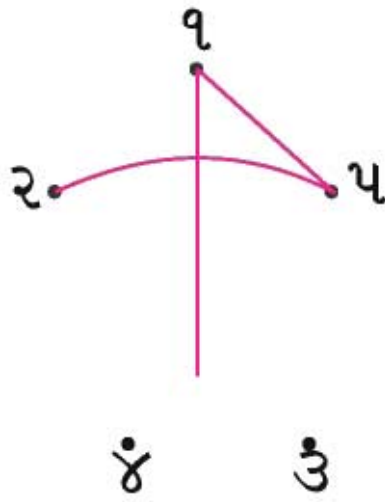
		2
---	---	---

		3
---	---	---

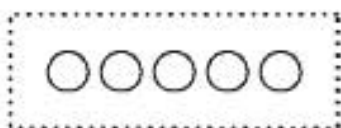
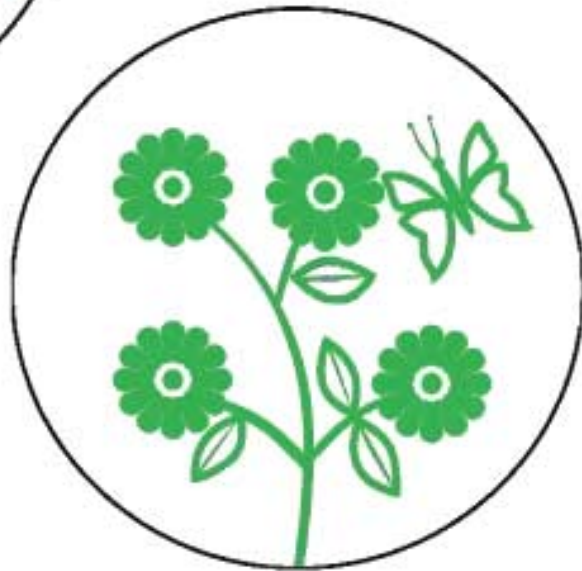
		4
---	--	---

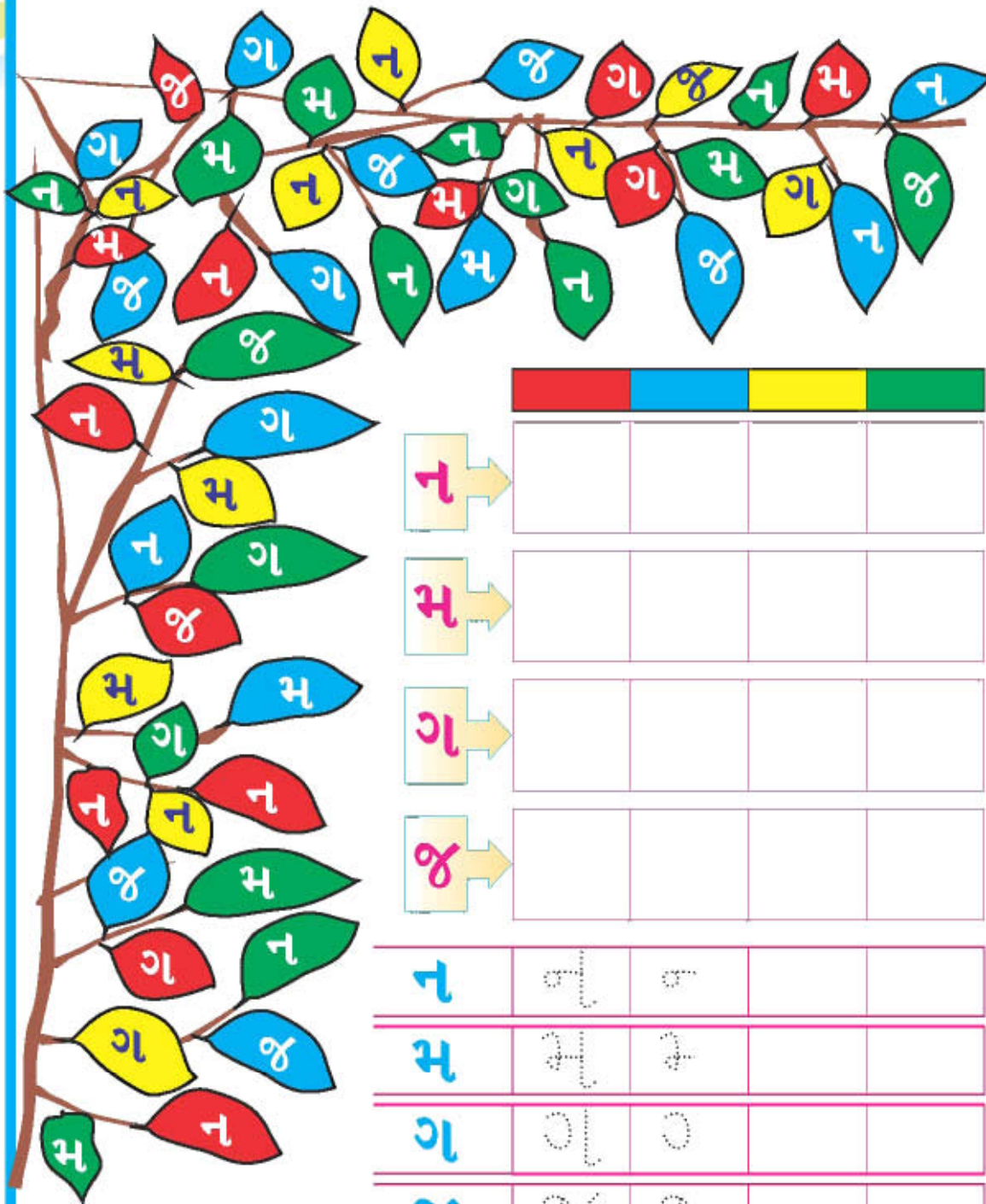
		5
---	--	---

9	2	3	4	5
9	2	3	4	5
	2			
		3		
			4	
				5

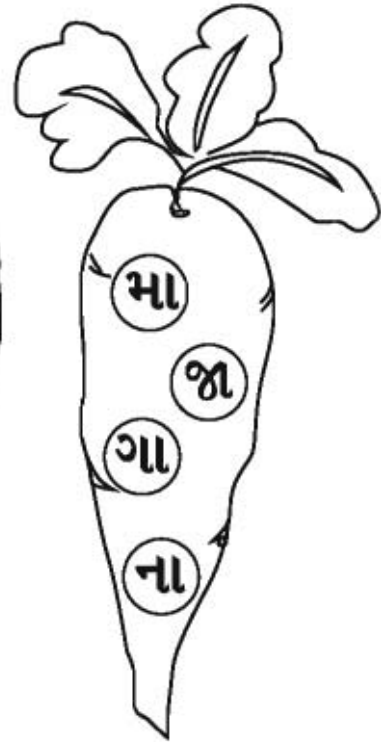
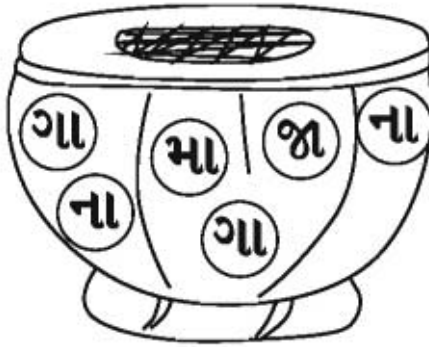
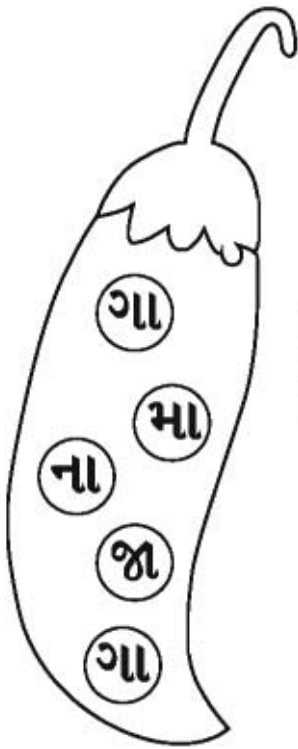
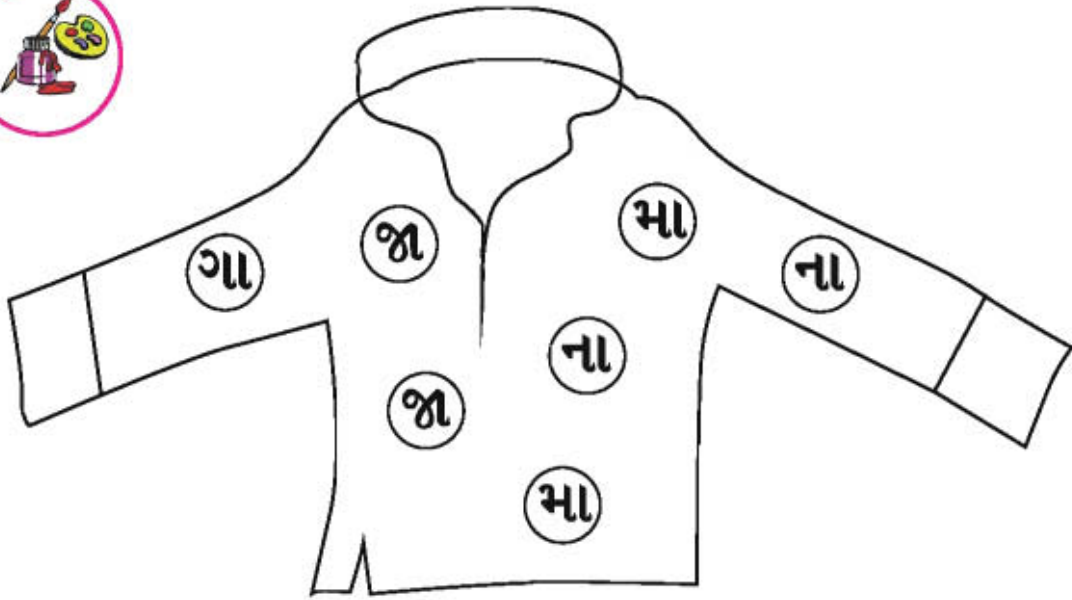

	Red	Blue	Yellow	Green
न →				
म →				
ग →				
ज →				

न	न	न		
म	म	म		
ग	ग	ग		
ज	ज	ज		

ગા

મહા

ના

જા

• મારું નામ નયન છે.

નામ

• ડીસા મારું ગામ છે.

• રાજાની જાન આવી છે.

• ચકુ, વહેલી જાગ.

• મગન, ગીત ગા.

• છગન મારા મામા છે.

• વનમાં નાગ છે.

• મને મજા આવી.

- નમ _____
- મગ _____
- જમ _____
- નમન _____
- મગજ _____
- જગન _____

- જન _____
- ગજ _____
- મન _____
- મનન _____
- મગન _____
- ગગન _____

નમ નામ
મગ માગ
મન માન

ગમ ગામ
ગજ ગાજ

જગ જાગ
જન જાન
નાના મામા

૬ વરસાદ આવે

વરસાદ આવે રમઝમ
વાદળી ચાલે ઝમઝમ,
મોટા મોટા છાંટા પડતા
આભથી એ નીચે સરતા.

આકાશ ગાજે ધમધમ
વીજ ચમકતી ચમચમ,
ધરતી લીલી ચાદર ઓઢે
લીલી ચાદરમાં ધરતી પોઢે.

ઢમઢમ ઢોલ વગડાવો,
વરસાદને સૌ વધાવો.

વ ર ..... ઢ
..... ઝ ..... ઝ .....
ચા .....
..... છ ..... છ .....

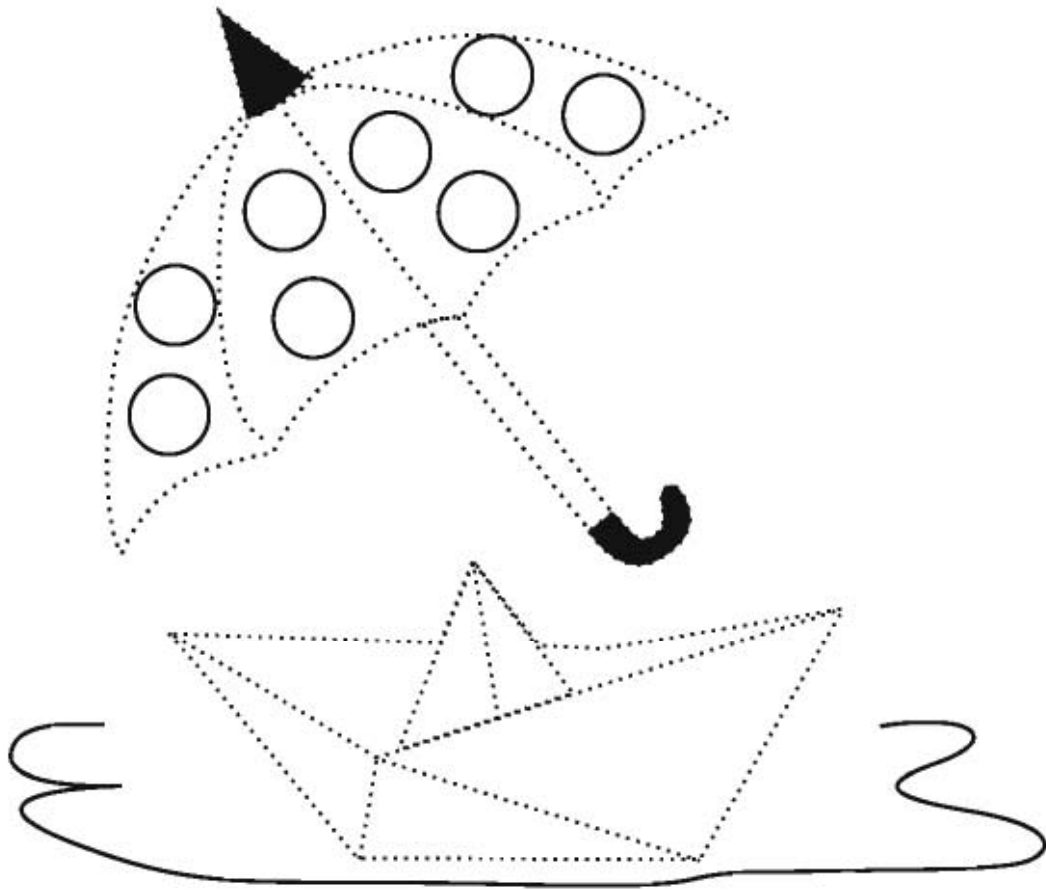

વહાણ

રમકડું

સસલું

દડો

વ	વર	નાવ	વરદાન
ર	રસ	રાસ	દરવાન
સ	વસ	દાસ	રસદાર
દ	દર	દવા	દરવાજા

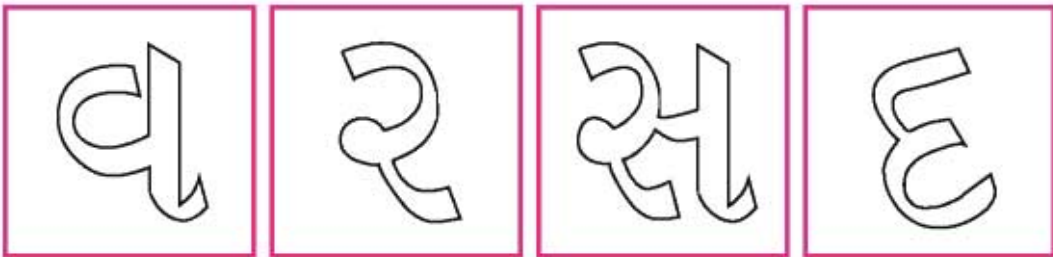

ર	દ	વ	સ
☐ દાદા	☐ રમત	☐ દસ	☐ ગરજ
☐ વરસાદ	☐ સરસર	☐ નરમ	☐ ભરત
☐ સસલું	☐ તળાવ	☐ વસ	☐ પરખ
☐ ઘર	☐ સારસ	☐ વરસે	☐ દરજી

- **વ** તળાવમાં પાણી છે.
- **ર** વરસાદ વરસે છે.
- **સ** સસલું મને ગમે છે.
- **દ** વાદળ ગરજે છે.

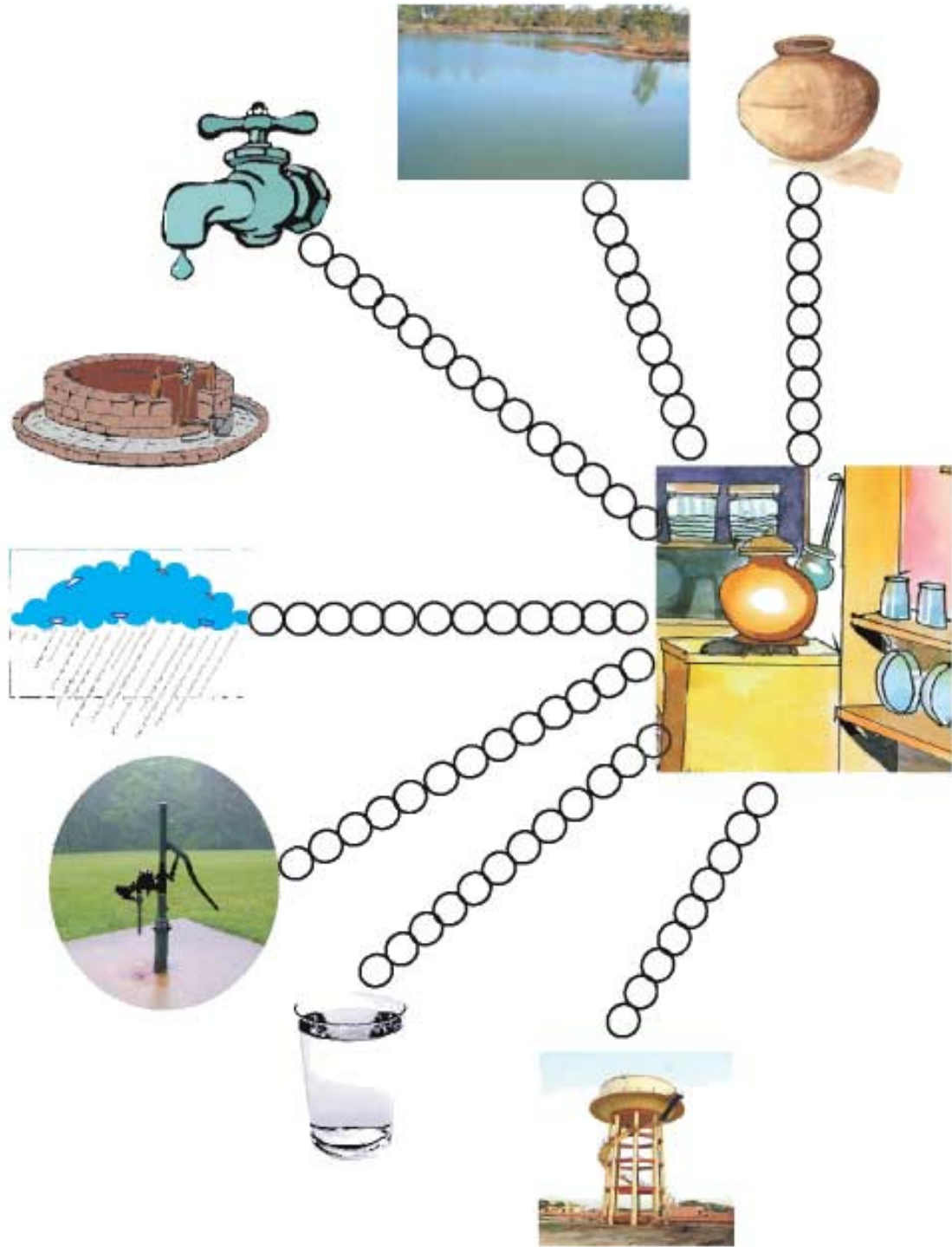
--	--

--	--

--	--

--	--

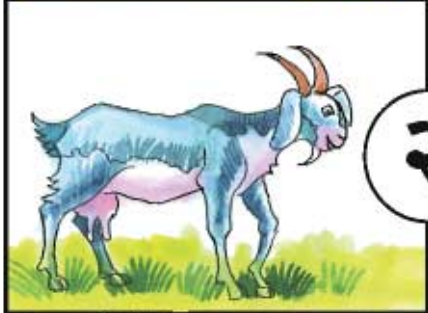
--	--

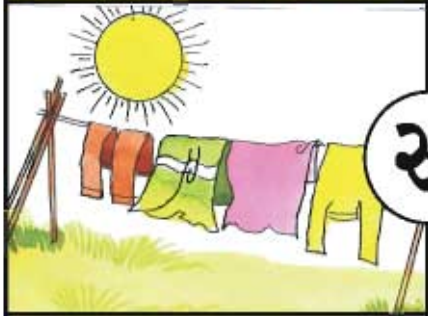

੧

੨

੩

੪

੫

੬

੭

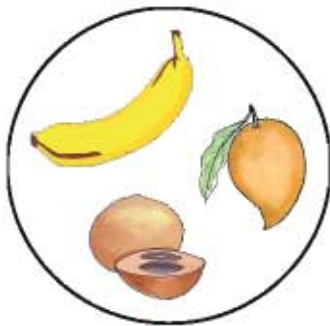
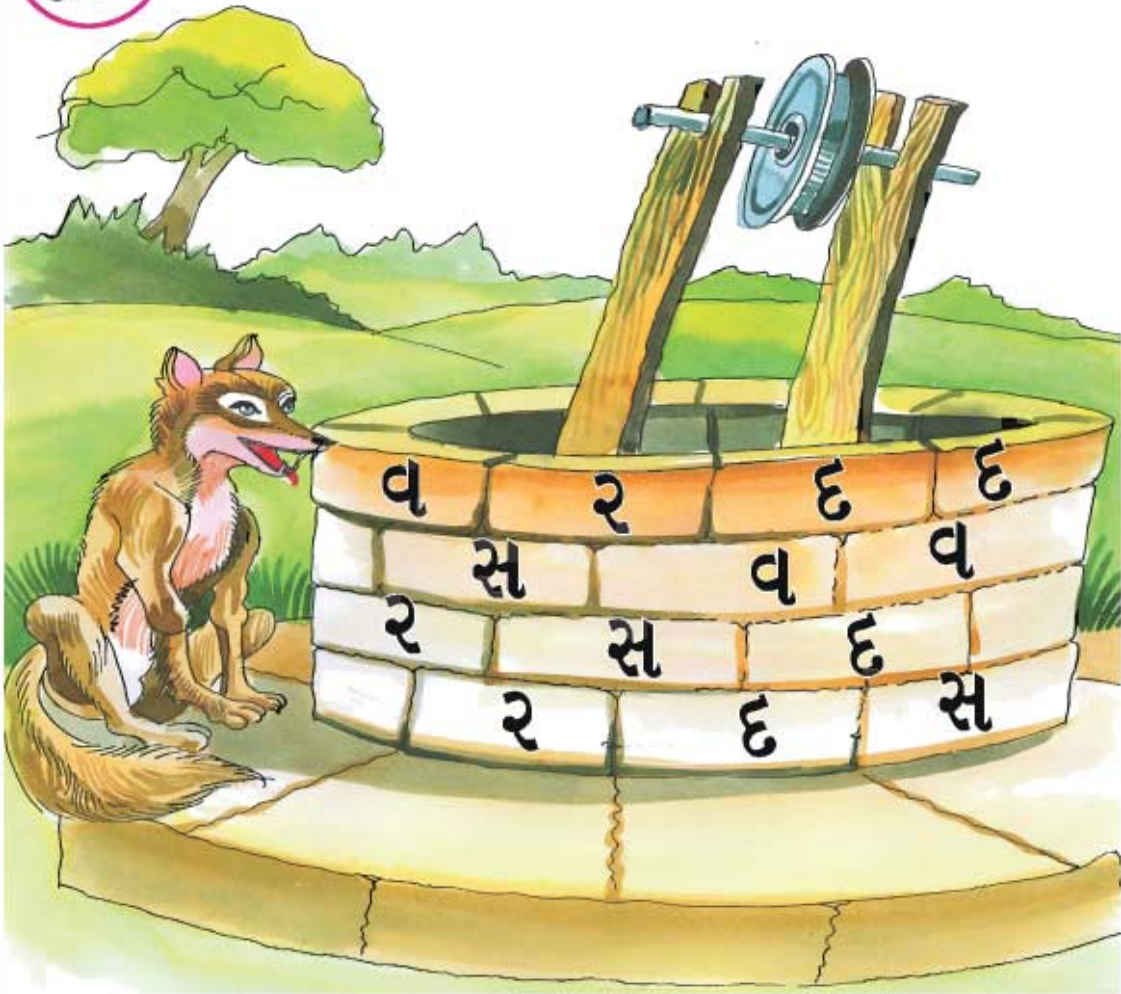

੮

੯

		5
--	--	---

		7
--	--	---

		8
--	--	---

		10
--	--	----

		10
--	--	----

વ	ર	દ	સ	ર	સ	વ
સ	ના	વ	દ	ન	દ	સ
ન	દ	સ	ર	વ	સ	ર
વ	ર	મ	દ	જ	ગ	દ
ર	સ	વ	ગ	સ	ર	સ
ગ	દ	મ	જા	જ	દ	સ
મ	સ	જ	દ	ગા	દ	દ

મ	●●●○○○○○○○○	૩
વ	○○○○○○○○○○○○	
ર	○○○○○○○○○○○○	
સ	○○○○○○○○○○○○	
દ	○○○○○○○○○○○○	

ਗ

1 2 3 4

ਗ 3

੧

3 4 ੬ ੫

੨

੧੦ ੭ ੮ ੯

□ □ □ □

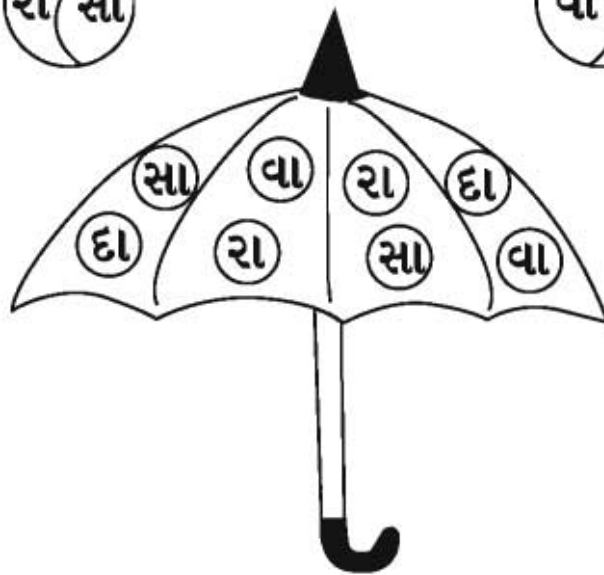
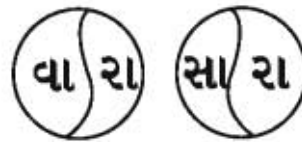
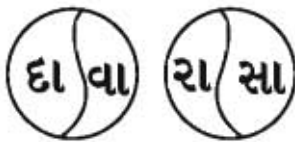
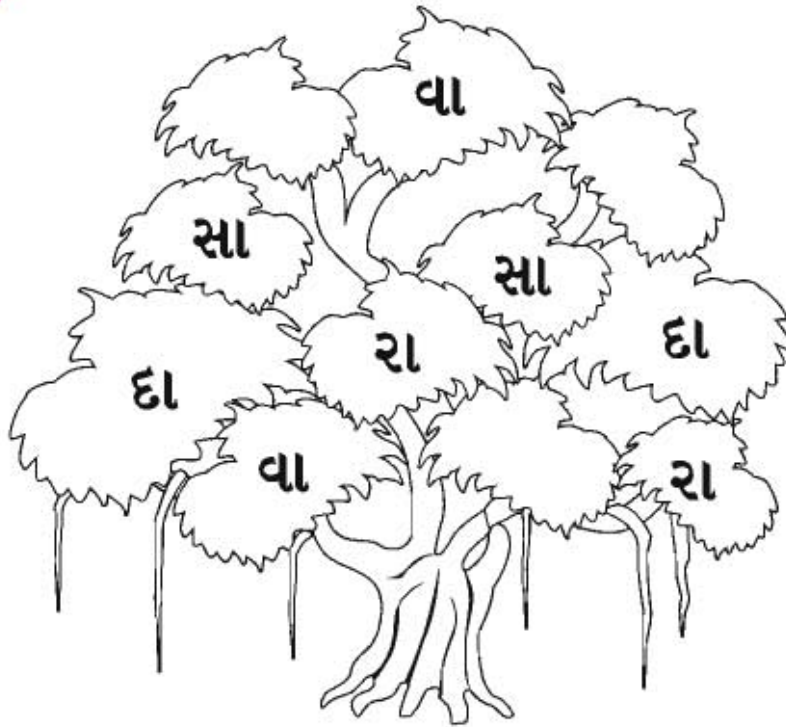
੨

੬ ੫ ੮ ੭

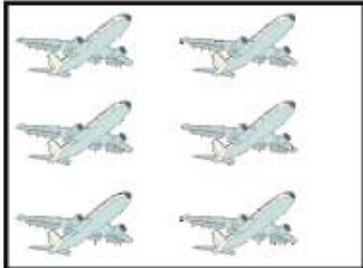
੬

੯ ੮ ੫ ੧੦

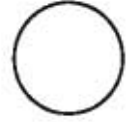
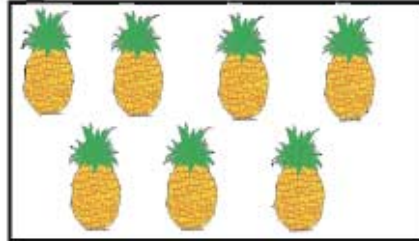
□ □ □ □

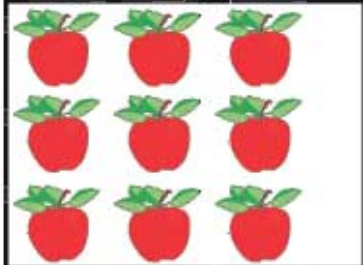
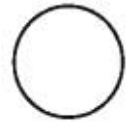

੯

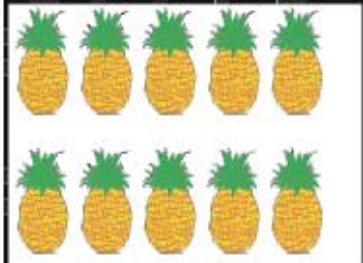
੨

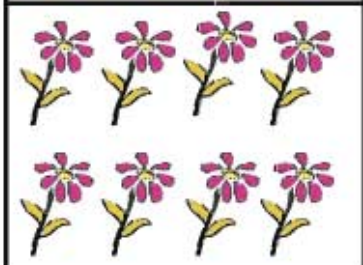
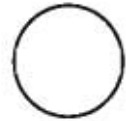
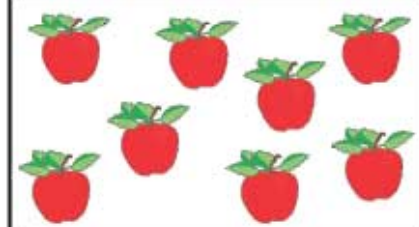
੯

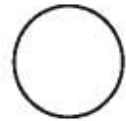
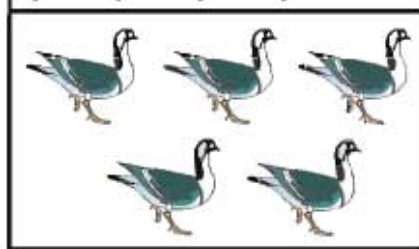
੯

੯

੮

व व व

र र र

स स स

ह ह ह

गे गे ग

मे मे मे

ने ने ने

जे जे ज

--	--	--

--	--	--

--	--	--

--	--	--

--	--	--

--	--	--	--	--

લીલું લીલું લીલું ઘાસ
એના ઉપર ફૂલો ખાસ,
લાલમલાલ સુંદર ફૂલ
ઘાસ ઉપર ઝૂલમઝૂલ.

કાગળની હોડી
પાણીમાં છોડી,
એ જાય સરરર...
ડૂબી જાય અરરર....

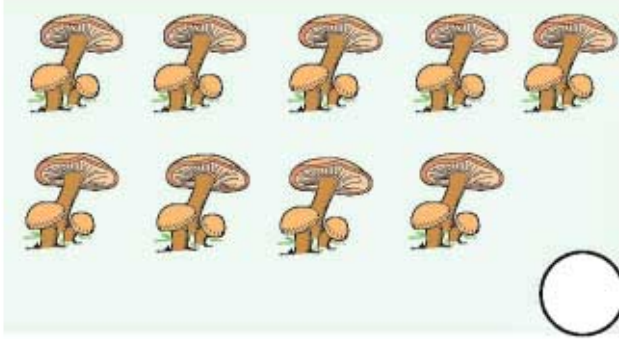
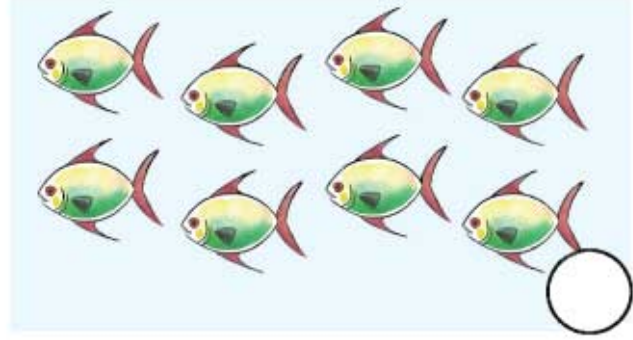

આવ રે વરસાદ
ઘેબરિયો પરસાદ,
ઊની ઊની રોટલી ને
કારેલાંનું શાક.

માછલી જળની રાણી છે,
જીવન એનું પાણી છે.
હાથ અડાડો ડરી જશે,
બહાર કાઢો મરી જશે.

બિલાડીના ટોપ,
નાના લાગે રોપ,
જાણો છગી નાની
ઊભી છાની માની.

નાની નાની ચાલી આવે
સાથે સૌને લેતી આવે,
એમાં ફરવું ખૂબ ગમે
ભરર... કરતી બસ ભમે.

१

१ ने १

२

२ ने १

३

३ ने १

४

४ ने १

५

५ ने १

६

६ ने १

७

७ ने १

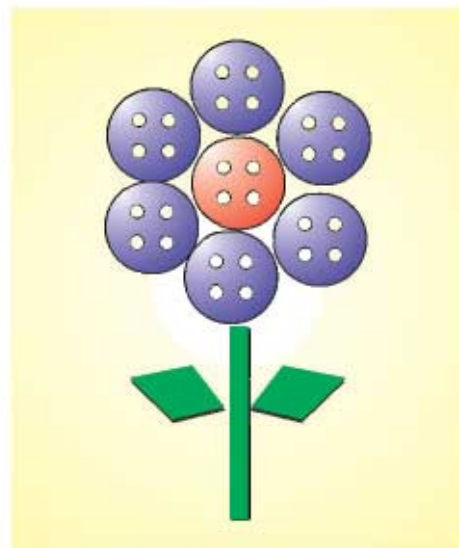
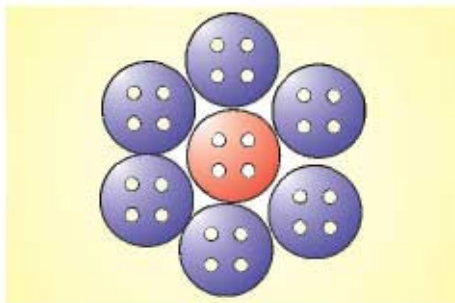
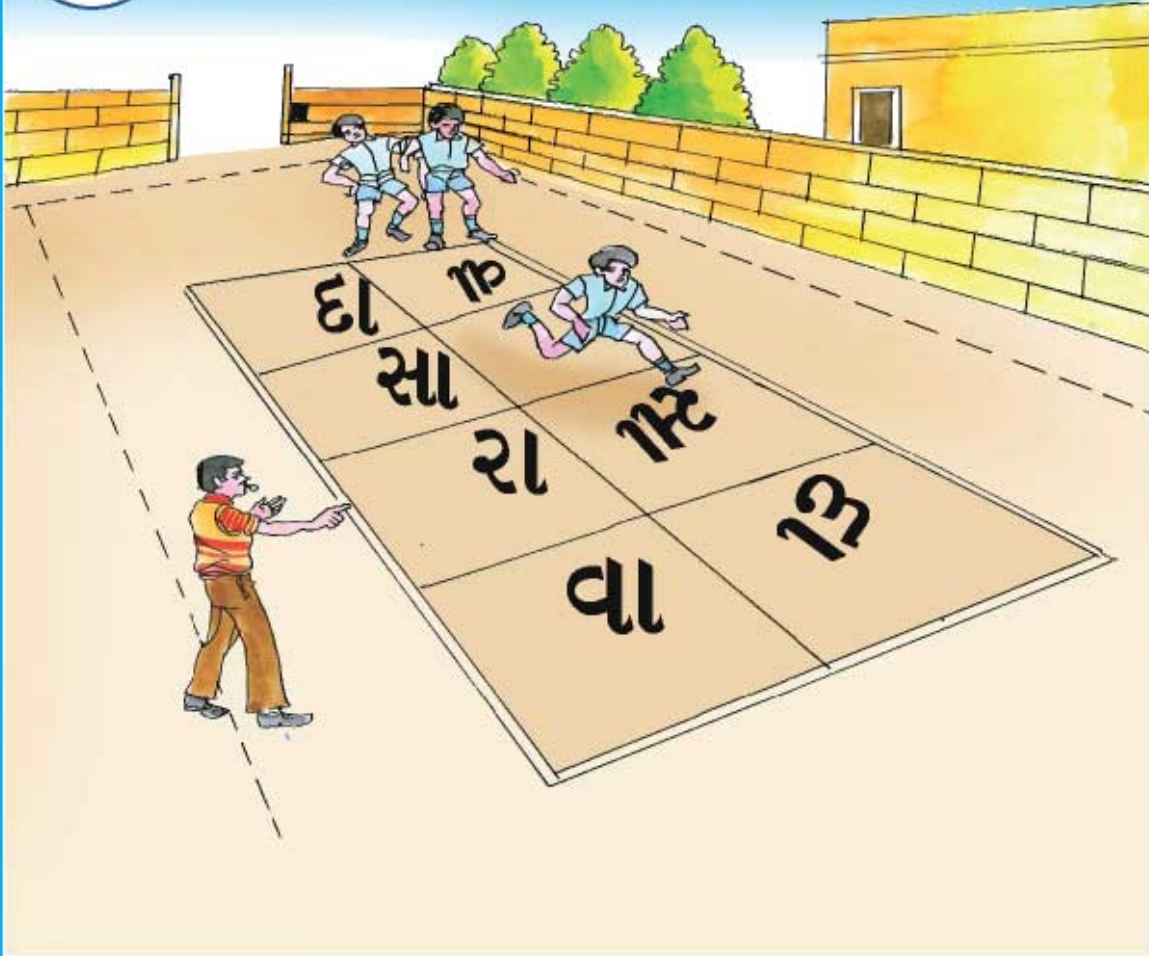
८

८ ने १

९

९ ने १

१०

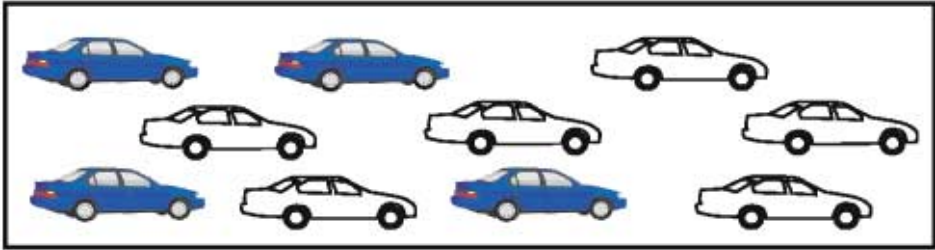

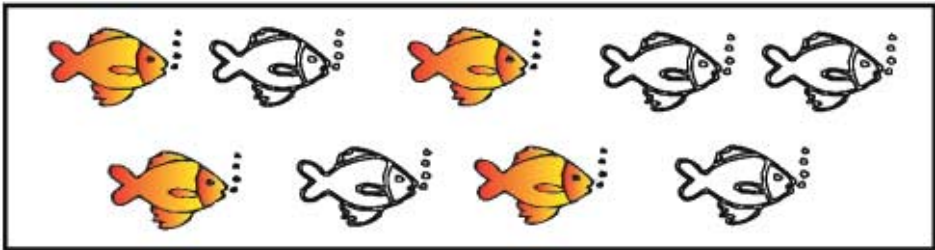
4

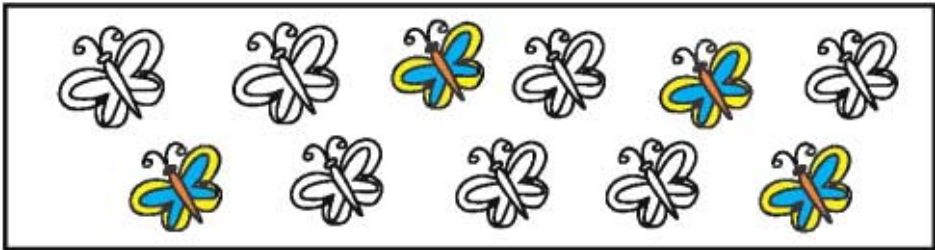
3

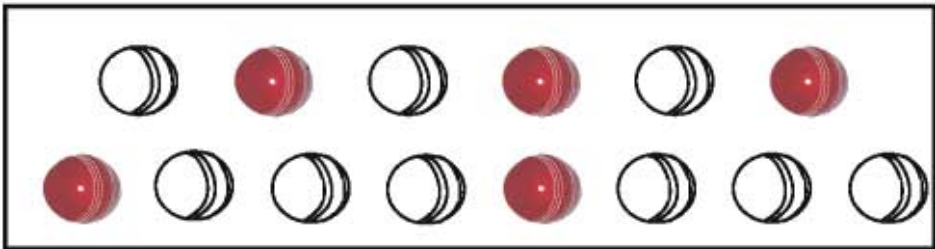
6

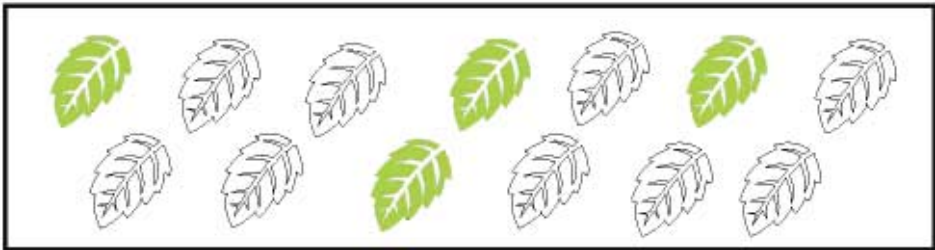
7

8

10

	
---	---

	
--	--

	
--	--

	
---	--

	
---	--

	
--	--

	
--	--

પ...ન

ભમ...ડો

...કાબી

ગ...ધેડું

...મકડું

...ડો

...છલી

...ડો

સ...ક...

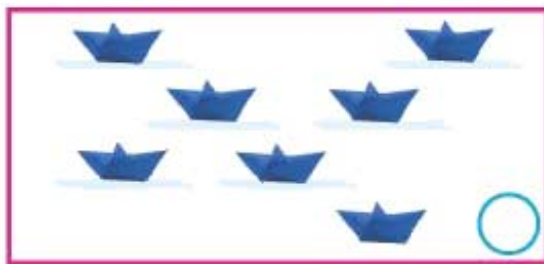
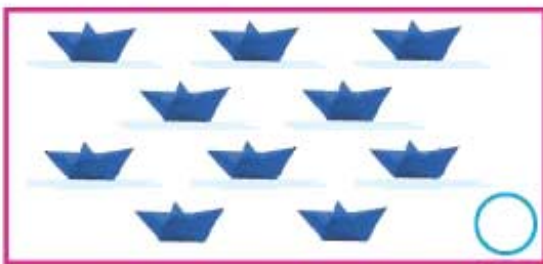
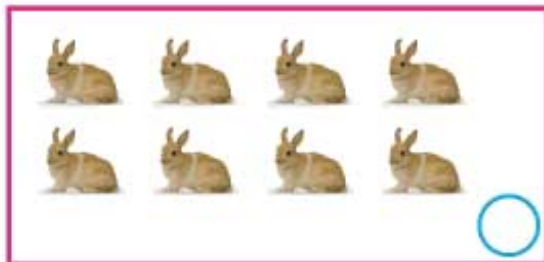
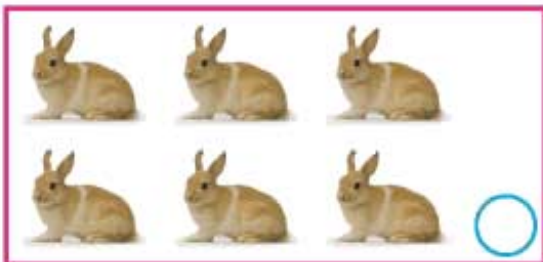
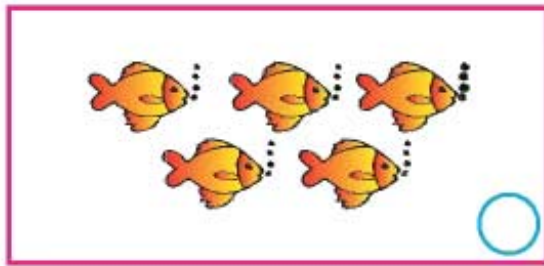
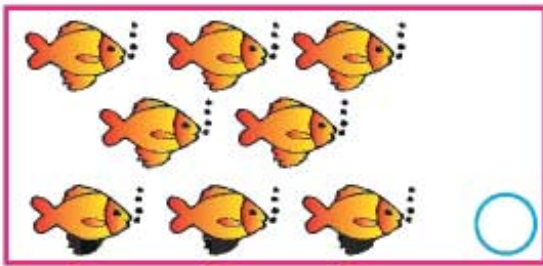
...ધ

...રસા...

સ...લું

...ફ...જ...

...હાણ

• वर   वर

• रम

• रस

• मर

• वरस

• वजन

• गरम

• मदद

• दस   दस

• दर

• दम

• वन

• दरद

• सरस

• नरम

• गगन

रम

राम

रमे

वर

वार

वरे

जम

जमा

जमे

नम

नाम

नमे

6

સસલું

એક હતું સસલું.
એક દિવસ તે ખેતરે ગયું,
ત્યાં તેણે ગાજર જોયું.

સસલાએ લાલચટક ગાજર
લીધું. ગાજર લઈને તે હરખાયું.

સસલું ઝાડ પાસે ગયું. અહીં ગાજર
ખાવા બેસી ગયું. થોડી વારમાં
વાંદરાએ ગાજર ઝૂંટવી લીધું.

સસલું કહે, 'વાંદરાભાઈ,
મારું ગાજર પાછું આપો.'
વાંદરો કહે, 'ના ભાઈ ના.'

સસલું હતું હોશિયાર. એને
એક વિચાર સૂઝ્યો.

આ છે સસલાનું ઘર.
તેમાં રમકડાં છે અઢળક.

રમકડાંનાં ફળ લઈને સસલું ઝાડ નીચે ગયું. વાંદરાએ જોયું

વાંદરાને અનેક ફળ દેખાયાં.
સસલાએ પપૈયું બતાવ્યું.
વાંદરાએ ગાજર પાછું
આપીને પપૈયું લીધું.

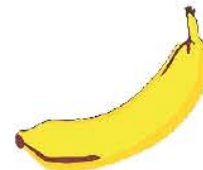
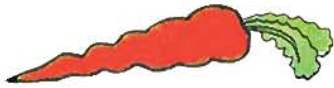
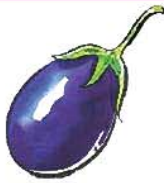
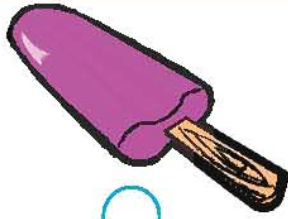

પપૈયું તો હતું રમકડું.
વાંદરો મનમાં કહે,
'સસલાએ તો મને છેતર્યો.'
'સસલા, લે પાછું પપૈયું.
મારા તો દાંત તૂટી જશે !'

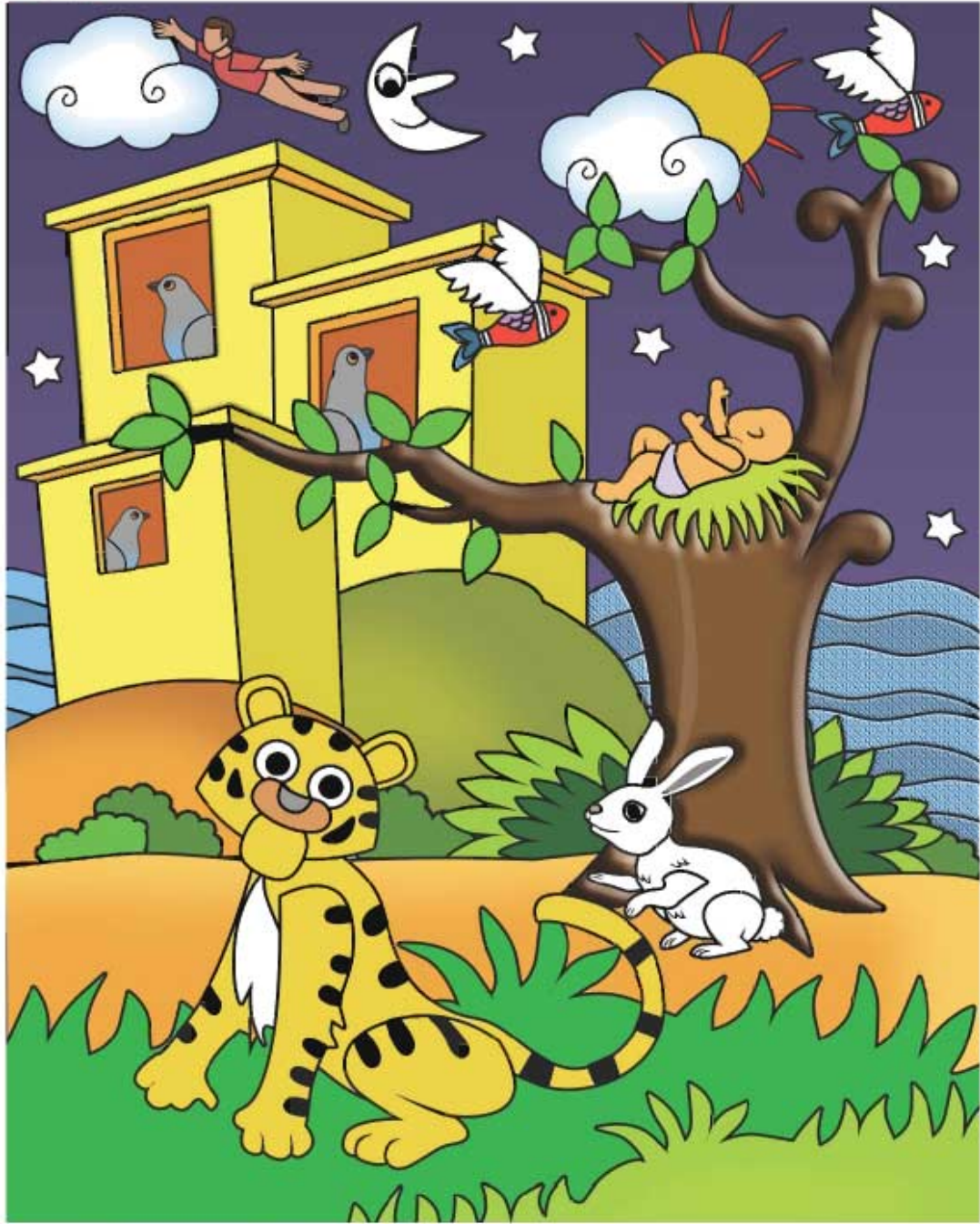
સસલું ખૂબ જ ખુશ થયું, રમકડાં સાથે ગાજર લઈ ઘેર ગયું.

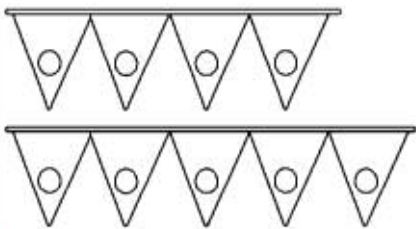

तमने शुं भावे ?

ન

મ

નાક	મકાન	ગરમ	મગર
-----	------	-----	-----

ગાજર	નરમ	ગગન	મોરલો
------	-----	-----	-------

જલેબી	જામફળ	મરચું	ગણપતિ
-------	-------	-------	-------

નગારું	જાસૂદ	જિરાફ	નામ
--------	-------	-------	-----

ગ

જ

ન	નાક			
મ				
ગ				
જ				

9	6	7	90
9	2	6	5
6	5	4	9
8	3	8	90
7	4	2	9

◆ भारी नाव.

____री ना____.

◆ सरर सरर जाय.

स____र____य.

◆ वरसाढमां नाव आगण जाय.

वर____ढमां____व आ____ण____य.

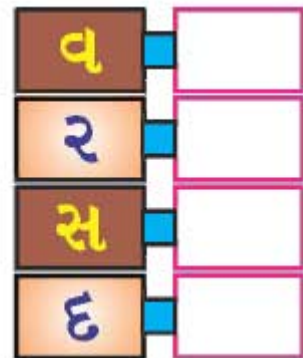
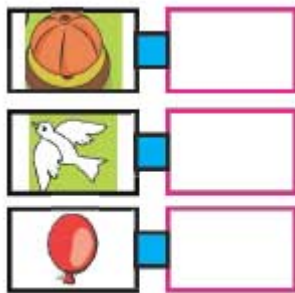
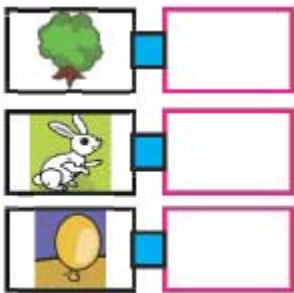
◆ भारी नाव दाढाने गमे.

____री____व____ढाने____मे.

◆ रजाभां दाढा भारी साथे रमे.

____भां दा____री____थे र____.

સફરજન

3

કેરી

ગાજર

ફૂલ

પાન

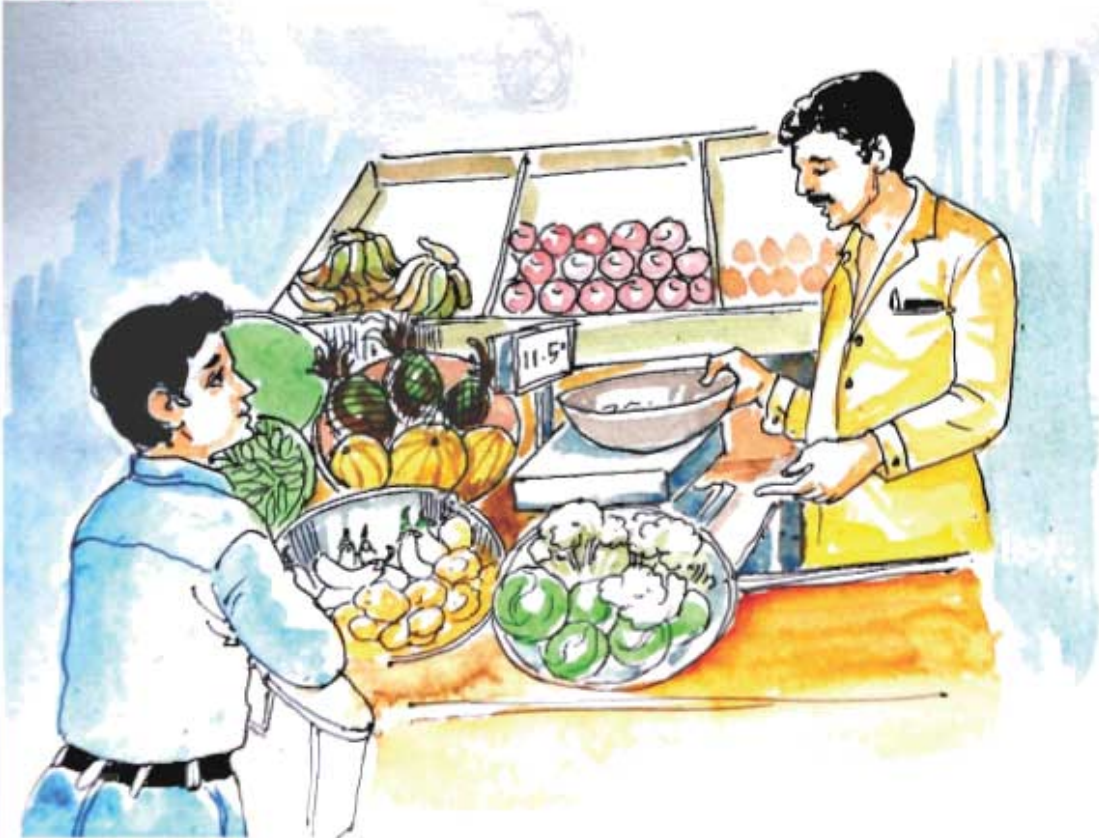

८

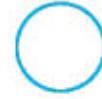
दुकान

કેળું

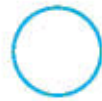
સફરજન

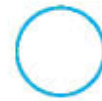
નારંગી

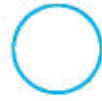
અનનાસ

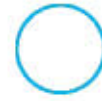
ચીકુ

તડબૂચ

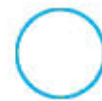
કેરી

દાડમ

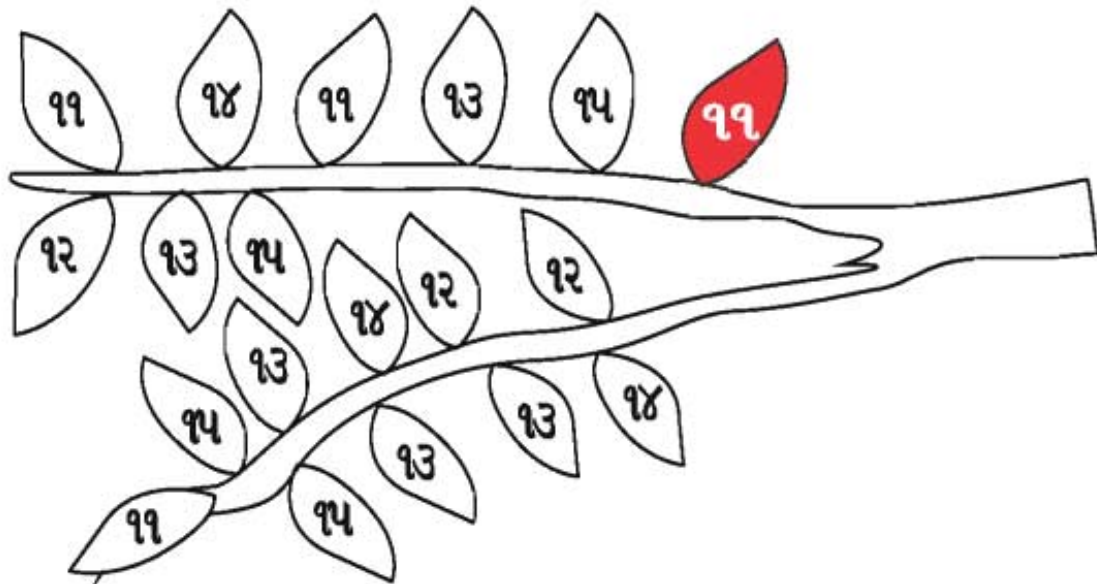
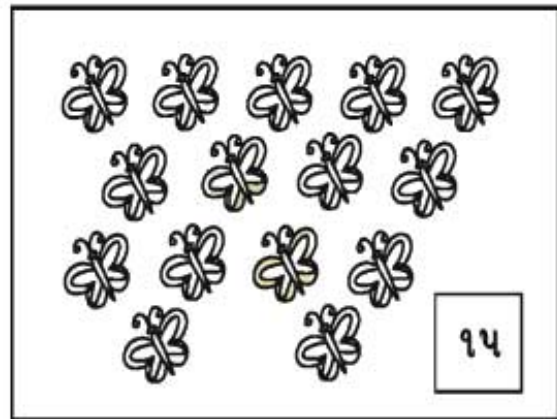
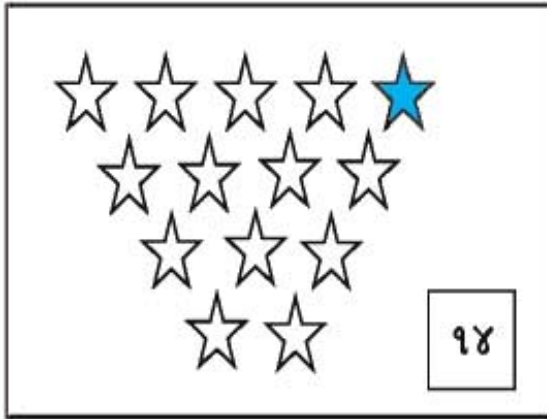
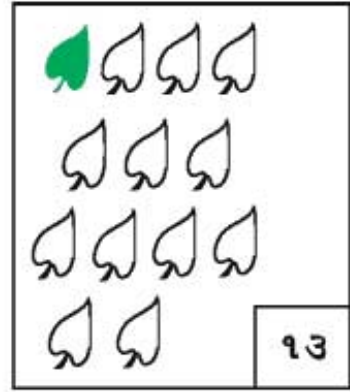
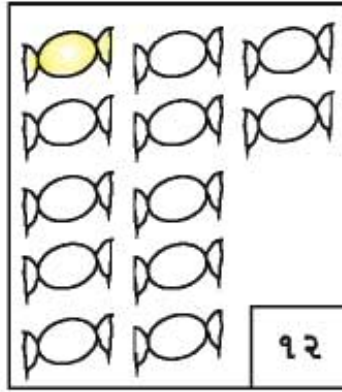
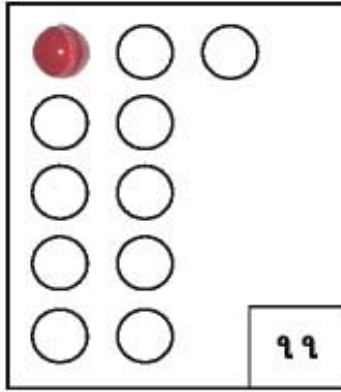

ટેટી

બોર

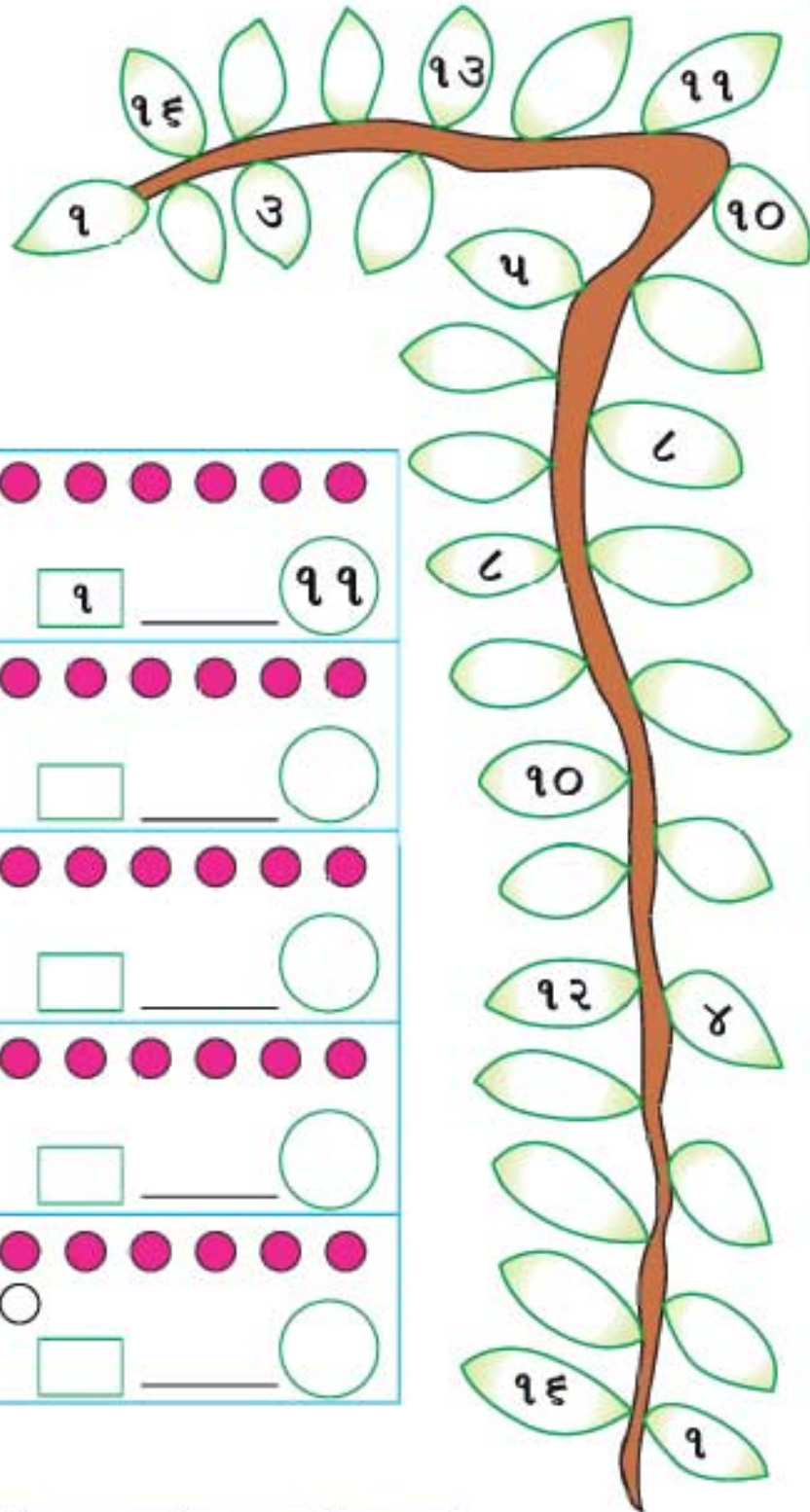

11 લાલ   12 પીળો   13 લીલો   14 વાદળી   15 તમને ગમતો રંગ

<input type="text" value="1"/> દસ ને <input type="text" value="1"/> _____ <input type="text" value="11"/>	<input type="text" value="11"/>
<input type="text"/> દસ ને <input type="text"/> _____ <input type="text"/>	<input type="text"/>
<input type="text"/> દસ ને <input type="text"/> _____ <input type="text"/>	<input type="text"/>
<input type="text"/> દસ ને <input type="text"/> _____ <input type="text"/>	<input type="text"/>

11		13		
----	--	----	--	--

15

19

14

16

20

15 19 14 16 20 માં ગમતો કલર

ક

				
કુખૂતર	કાગડો	છ	બતક	મકાન

બ

				
બકરી	બદામ	કાબર	છાબડી	ચકલી

અ

				
આંબળાં	હાથ	અનનાસ	તારા	અજગર

ઇ

				
છત્રી	છાપું	બટન	પીંછું	રીંછ

ક	ક				અ	અ			
બ	બ				ઇ	ઇ			

૧૬	૧૫	૧૬	૨૦	૧૬	૭
૧૭	૨૦	૧૭	૧૫	૪	
૧૫	૧૭	૧૬	૧૮	૧૮	૭
૧૮	૧૫		૧૫	૧૭	૪
૧૬	૧૭	૧૮	૧૬	૧૮	૭

૪
૧૫
૧૭
૧૮

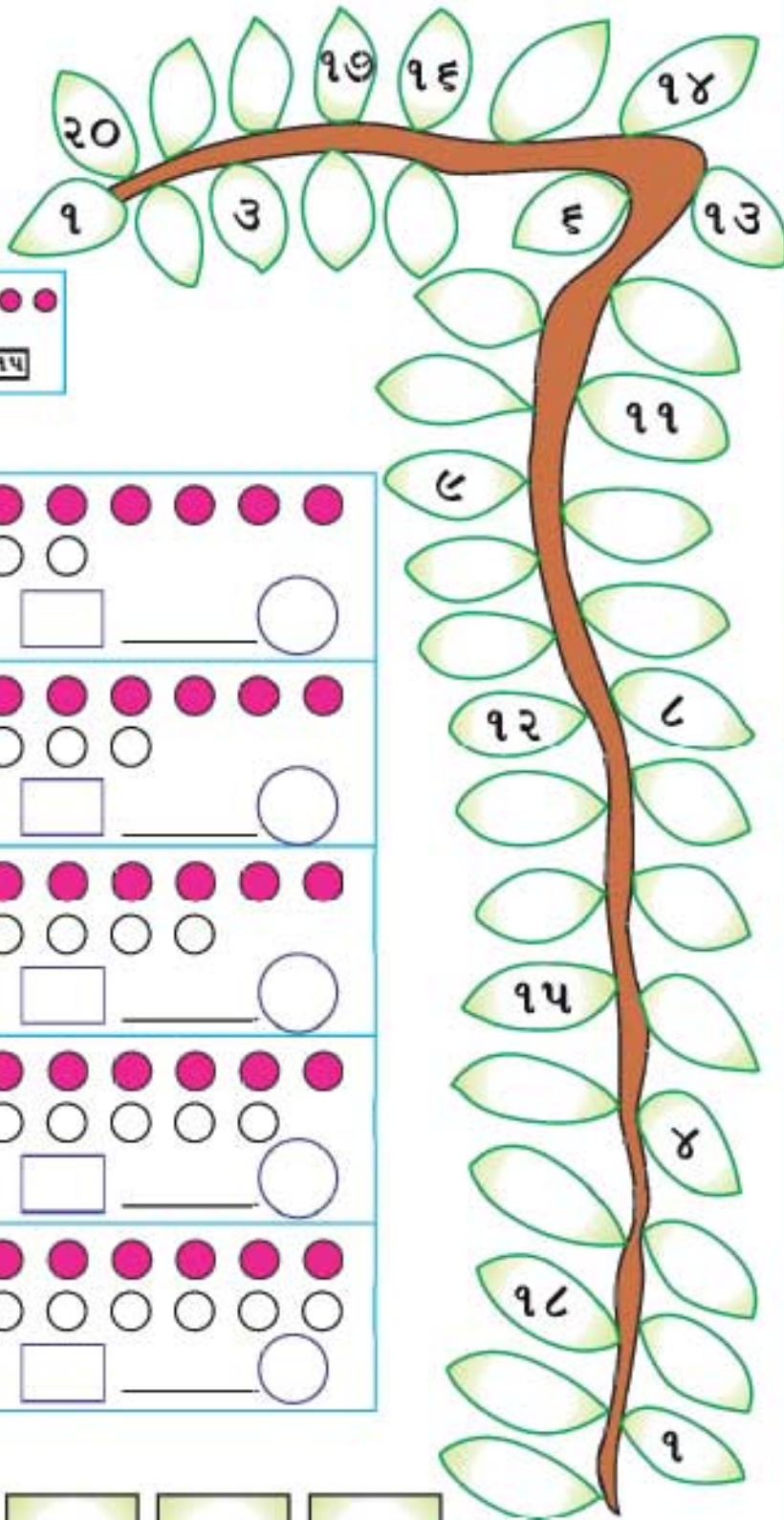

૭
૧૮
૧૬
૨૦

કે	કે			
બે	બે			

એ	એ			
ઊ	ઊ			

●●●●●●●●●●
○ ○ ○ ○ ○ ○ ○ ○ ○ ○
1 દસ ને 4 14

●●●●●●●●●●
○ ○ ○ ○ ○ ○ ○ ○ ○ ○
1 દસ ને _____ ○

●●●●●●●●●●
○ ○ ○ ○ ○ ○ ○ ○ ○ ○
1 દસ ને _____ ○

●●●●●●●●●●
○ ○ ○ ○ ○ ○ ○ ○ ○ ○
1 દસ ને _____ ○

●●●●●●●●●●
○ ○ ○ ○ ○ ○ ○ ○ ○ ○
1 દસ ને _____ ○

●●●●●●●●●●
○ ○ ○ ○ ○ ○ ○ ○ ○ ○
1 દસ ને _____ ○

16   17

ટમેટું ભાઈ ટમેટું,
તાજુંમાજું ટમેટું
લાલ લાલ ટમેટું
હું મજાનું ટમેટું.

ખાટો ખાટો મારો સ્વાદ,
કચુંબરમાં આવું યાદ,
રસોઈમાં ના કરશો બાદ,
લીંબુ કહીને કરજો સાદ.

લાલ લીલો મારો રંગ,
મસાલામાં મારો સંગ,
પોપટને બહુ ભાવું, શાકમાં તીખાશ લાવું,
કરો અથાણું ભરી રાઈ, હું તો છું મરચાભાઈ !

હું ફળોમાં અનેરું,
નામ છે મારું કેળું,
બી નથી મારા ભેળું,
કેળું રે ભાઈ કેળું.

ખાય છે રંક ને રાજા,
રીંગણ તાજાં-તાજાં,
ઓળો કરો કે રવૈયાં,
લહેરથી ખાઓ ભૈયા.

મીના	રેત	એક	રાજા	તેર	નીમા
બકરી	ગરજ	કાતર	સાગર	કાબર	વાસદ
દાન	સેવ	છાબ	રાબ	સાદ	ટીના

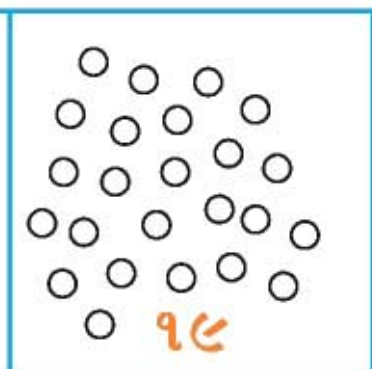
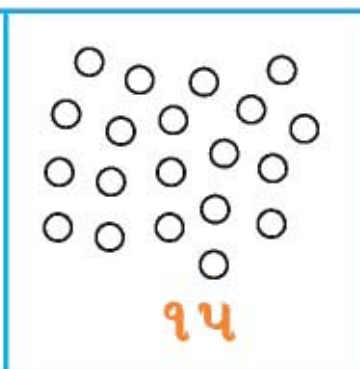
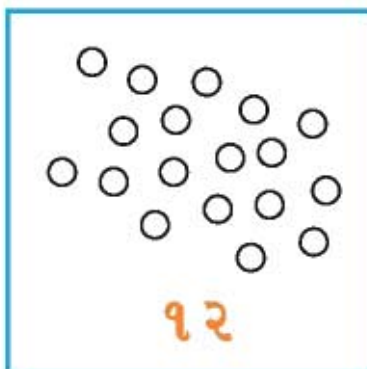
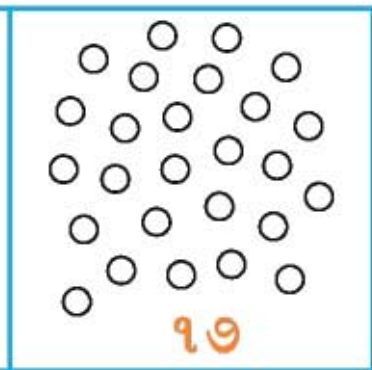
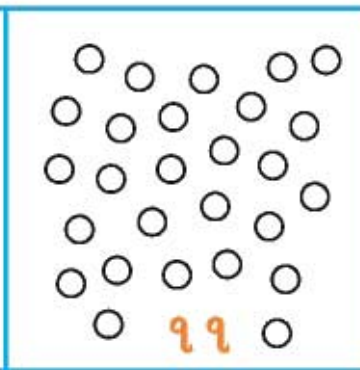
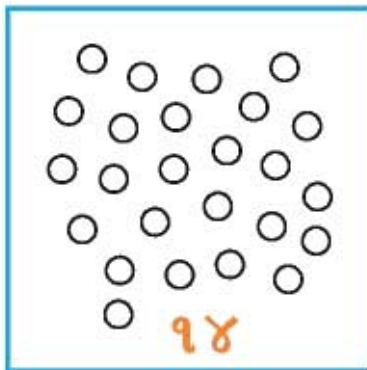
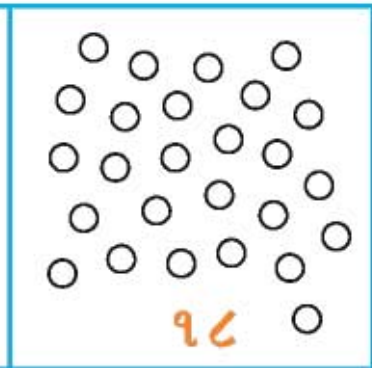
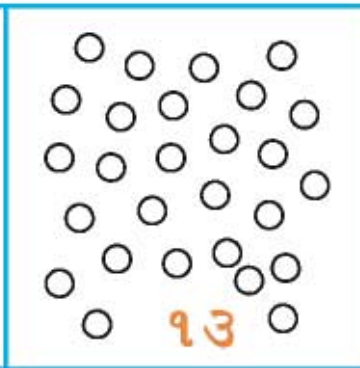
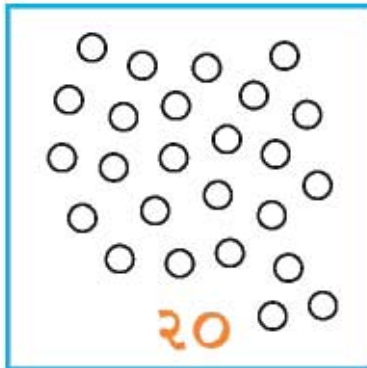
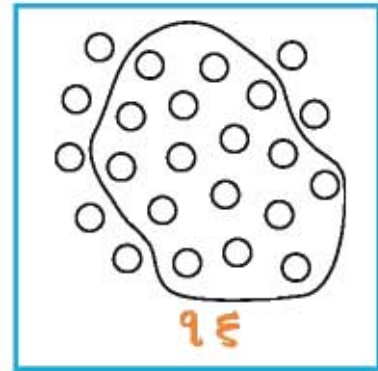

- નેસ
- માસી
- આજ
- માગ
- મામા
- રાસ
- તાર
- બાર
- સાબર
- કાબર
- ગાગર
- વાદળ
- ગામ
- જાગ
- વાસદ
- ગાજર

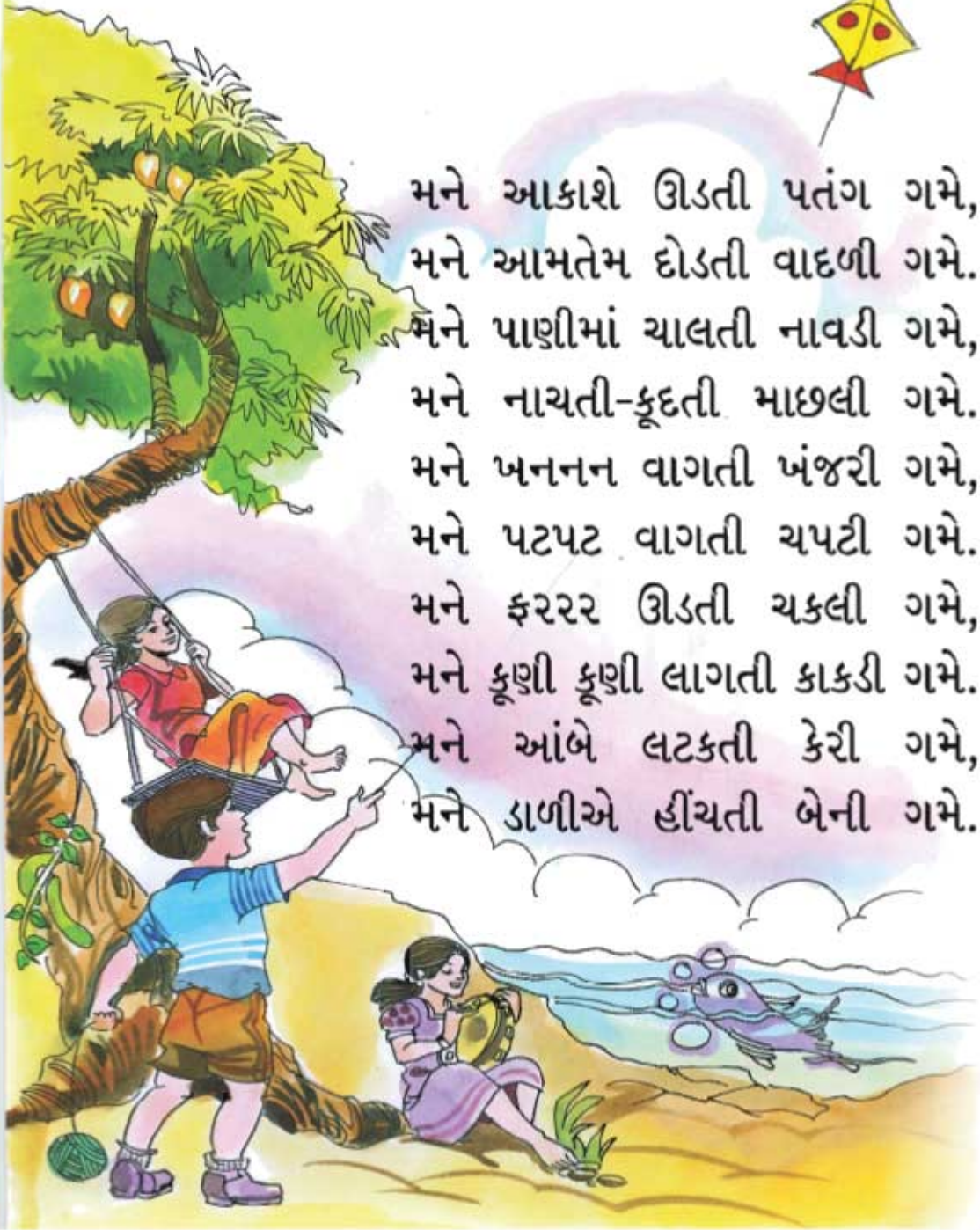
	ક	૧૪	
	ઁ	૧૯	
	કા	૧૧	
	બ	૧૫	
	ઁ	૧૨	ક
	અ	૧૬	
	બા	૧૩	
	ઇ	૧૮	
	વા	૨૦	
	રા	૧૭	

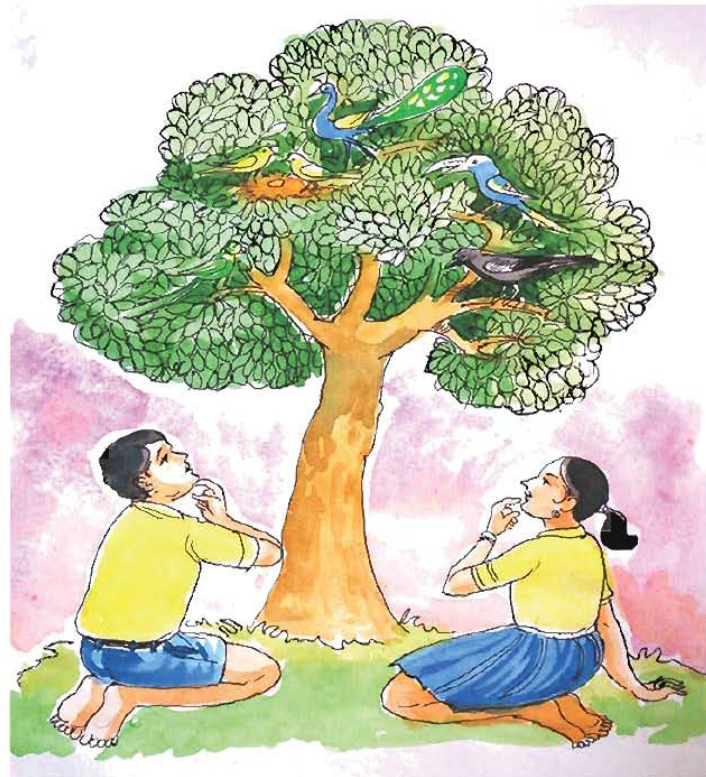
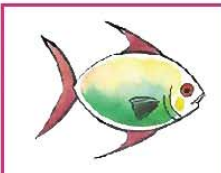
૯

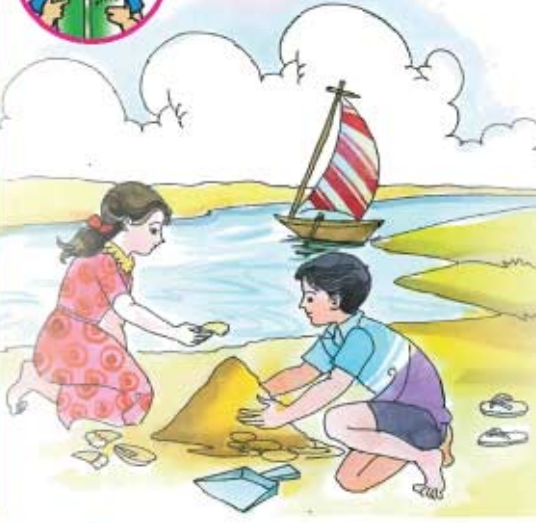
ગમે

મને આકાશે ઊડતી પતંગ ગમે,
મને આમતેમ દોડતી વાદળી ગમે.
મને પાણીમાં ચાલતી નાવડી ગમે,
મને નાચતી-કૂદતી માછલી ગમે.
મને ખનનન વાગતી ખંજરી ગમે,
મને પટપટ વાગતી ચપટી ગમે.
મને ફરરર ઊડતી ચકલી ગમે,
મને કૂણી કૂણી લાગતી કાકડી ગમે.
મને આંબે લટકતી કેરી ગમે,
મને ડાળીએ હીંચતી બેની ગમે.

આજે રજા છે.
જનક અને તરલાને નદી ગમે છે.
જનક અને તરલા નદીકિનારે છે.
જનક રેતીની ટેકરી બનાવે છે.
તરલા છીપલાં વીણે છે.
જનક રેતી પર નામ લખે છે.
નદીનાં પાણીમાં નાવડી તરે છે.
જનક અને તરલા નાવડીમાં બેસે છે.
નાવડી તરે છે સર સર સર.

પ

ડ

ત

ણ

પા

ડા

તા

ણા

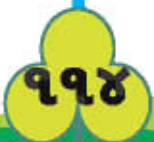

	୫	୬	୮	୧୩
୫	୧୧	୧୨	୧୧	୧୩
୬	୧୨	୧୨	୧୪	୧୪
୮	୧୩	୧୪	୧୫	୧୩
୧୩	୧୧	୧୨	୧୩	୧୪
୫	୧୪	୧୫	୧୪	୧୬
୬	୧୭	୧୮	୧୯	୨୦
୮	୧୪	୧୬	୧୭	୧୯
୧୩	୧୫	୨୦	୧୯	୧୮

୫	ମାଁ ୧୧	୨
୬	ମାଁ ୧୪	
୮	ମାଁ ୧୩	
୧୩	ମାଁ ୧୦	

୫	ମାଁ ୧୬	୧
୬	ମାଁ ୧୭	
୮	ମାଁ ୧୯	
୧୩	ମାଁ ୨୦	

୫	ମାଁ ୧୧	୨
୬	ମାଁ ୧୫	
୮	ମାଁ ୧୯	
୧୩	ମାଁ ୧୮	

પતંગ

તલવાર

છાબડી

નાવ

બતક

બોર

તીર

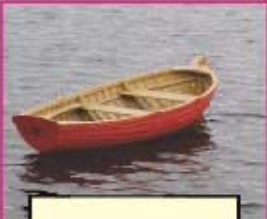

કાતર

દાડમ

દાદાજી

કેરી

					
		બો			
		ર			

૧૧	૧૨	૧૩	૧૪	૧૫
૧૩	૧૪	૧૨	૧૫	૧૯
૧૫	૧૨	૧૪	૧૬	૧૫
૧૬	૧૫	૧૪	૧૨	૧૧
૧૩	૧૧	૧૭	૧૯	૨૦
૧૪	૧૮	૨૦	૧૬	૧૭
૧૫	૧૭	૧૯	૧૮	૧૯
૧૩	૨૦	૧૭	૧૧	૧૫

ધર   શાળા

૫   ૩   ૮   ૭

પ

ડ

ત

ણ

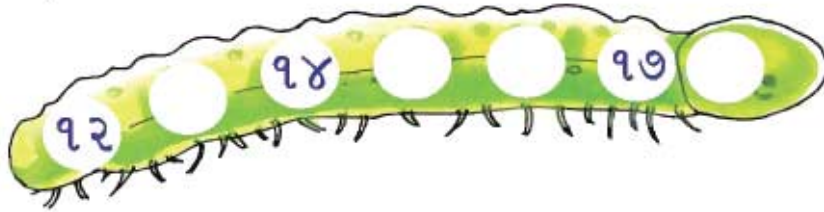
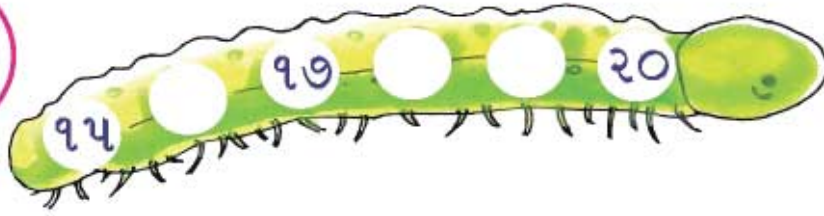

પ આવે...

ણ	પ	ત	ત	પ	ત	ડ	ણ	ત	પ	પ	<input type="text"/>
ડ	પ	ત	ડ	ત	પ	ણ	ણ	ડ	ણ	ડ	<input type="text"/>
પ	ણ	ણ	ડ	ડ	ણ	ત	પ	પ	ત	ત	<input type="text"/>
										ણ	<input type="text"/>

પી

ડી

તી

ણી

પતંગ

તપેલી

કાદવ

તપન

ડબલું

વટાણા

અતુલ

માખણ

	પ	સ	ત	ણ
● મારો પતંગ આકાશમાં છે.	✓		✓	
● મારો પતંગ પીળો છે.				
● પીળો પતંગ કોણે લીધો છે ?				
● આજે હું પતંગ જ ચગાવીશ.				
● વેણુ ડબામાં બોર લાવી.				
● અમે બોર ખાઈશું.				
● ડાળી પર પોપટ છે.				

૧૦

મારો ખજાનો

દફતરમાં છે મારો ખજાનો,
જુઓ છે એ કેવો મજાનો !

રબર મારું પોચું સુંવાળું,
આકારે એ કેવું રૂપાળું !

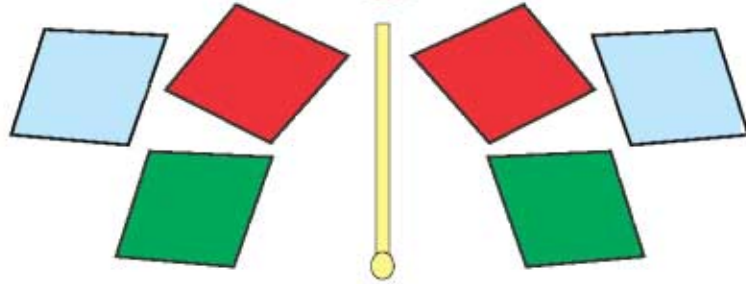
પેન્સિલ છે લીસી ને લાંબી,
લખવા બેસું વાળી પલાંઠી,

જાતજાતના પથ્થર રંગીન,
જોઈને મન થાય તલ્લીન.

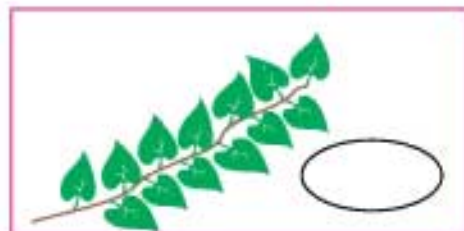
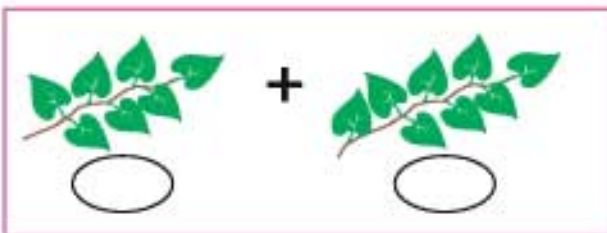
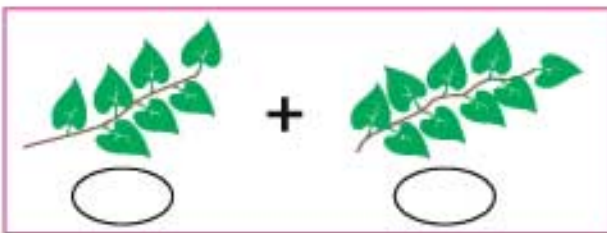
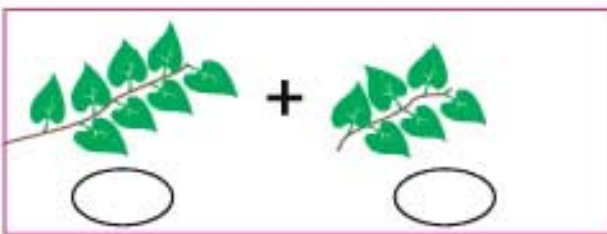
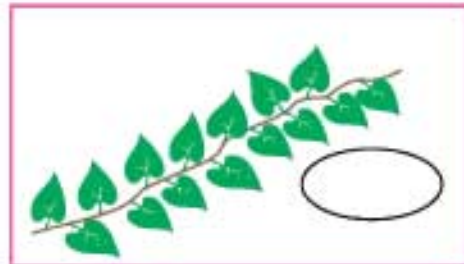
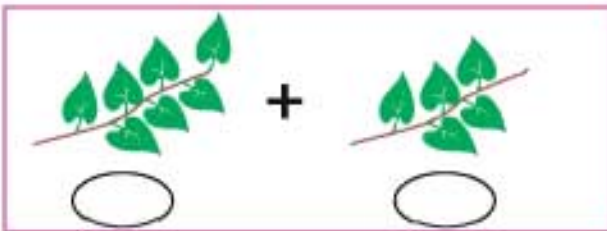
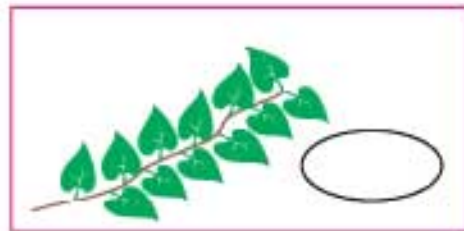
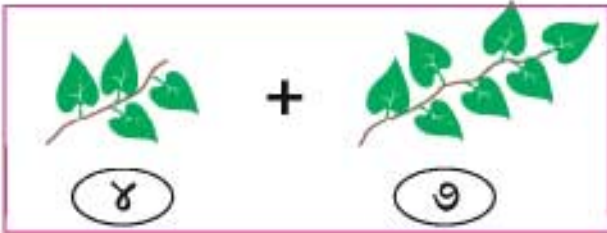

ઘણાં રમકડાં છોકરાં પાસે,
શાળામાં લઈ જાતાં,
એકબીજાને આપે ત્યારે,
સૌ છોકરાં ખુશ થાતાં.

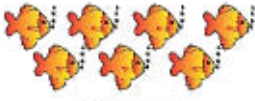
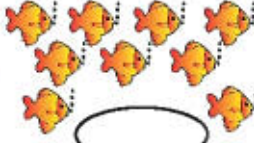

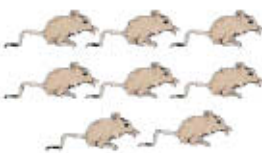

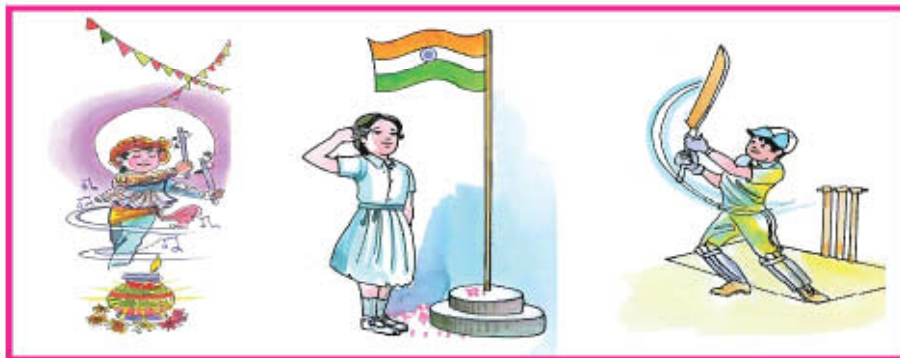

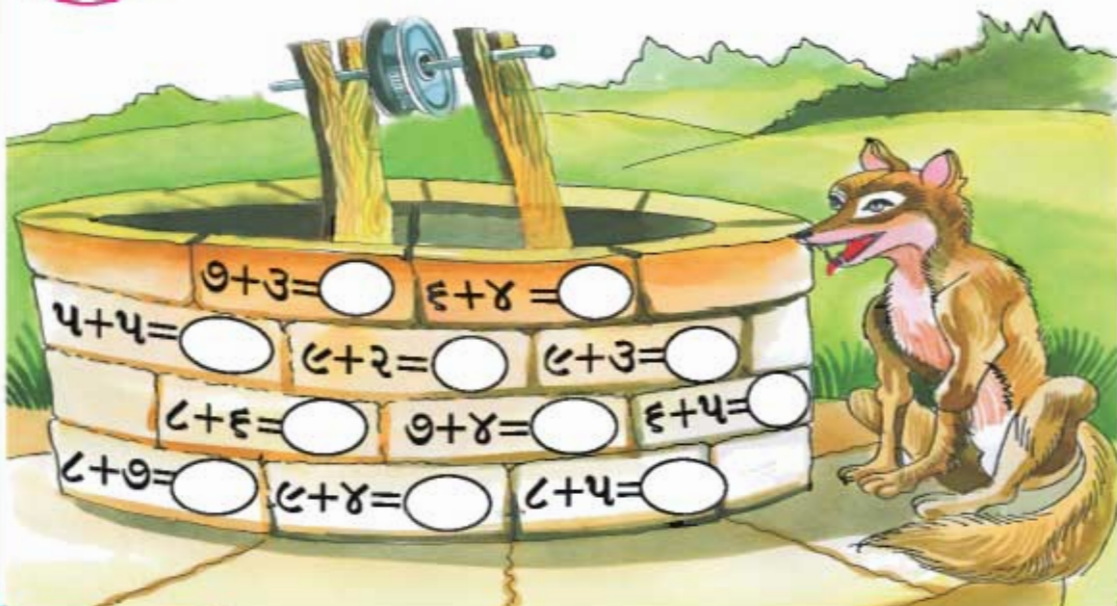

 ○	+	 ○	=	१०
 ○	+	 ○	=	○
 ○	+	 ○	=	○
 ○	+	 ○	=	○
 ○	+	 ○	=	○
 ○	+	 ○	=	○

છટા	પૂંછડી	કૂદકા	મજા
ખિલખિલ	ખિસકોલી	ત્યાં	પટા
ચંચળ	ચડે	હસે	ઉંદર

- તું અહીંયાં રમવા આવ, _____ ની ખિસકોલી
- તું દોડ, તને દઉં દાવ, મજાની _____
- તું કેવી _____ ને રમે, મજાની ખિસકોલી
- તારા _____ તો બહુ ગમે, મજાની ખિસકોલી
- તું જ્યારે _____ ગાય, મજાની ખિસકોલી
- તારી _____ ઊંચી થાય, મજાની ખિસકોલી
- તારે અંગે સુંદર _____, મજાની ખિસકોલી
- તારી ખાવાની શી _____, મજાની ખિસકોલી
- તું ઝાડે ઝાડે _____, મજાની ખિસકોલી
- કહે કેવી મજા _____ પડે, મજાની ખિસકોલી
- બહુ _____ તારી જાત, મજાની ખિસકોલી
- તું _____ ભાઈની નાત, મજાની ખિસકોલી

--	--	--	--

લ

--	--	--	--

ચ

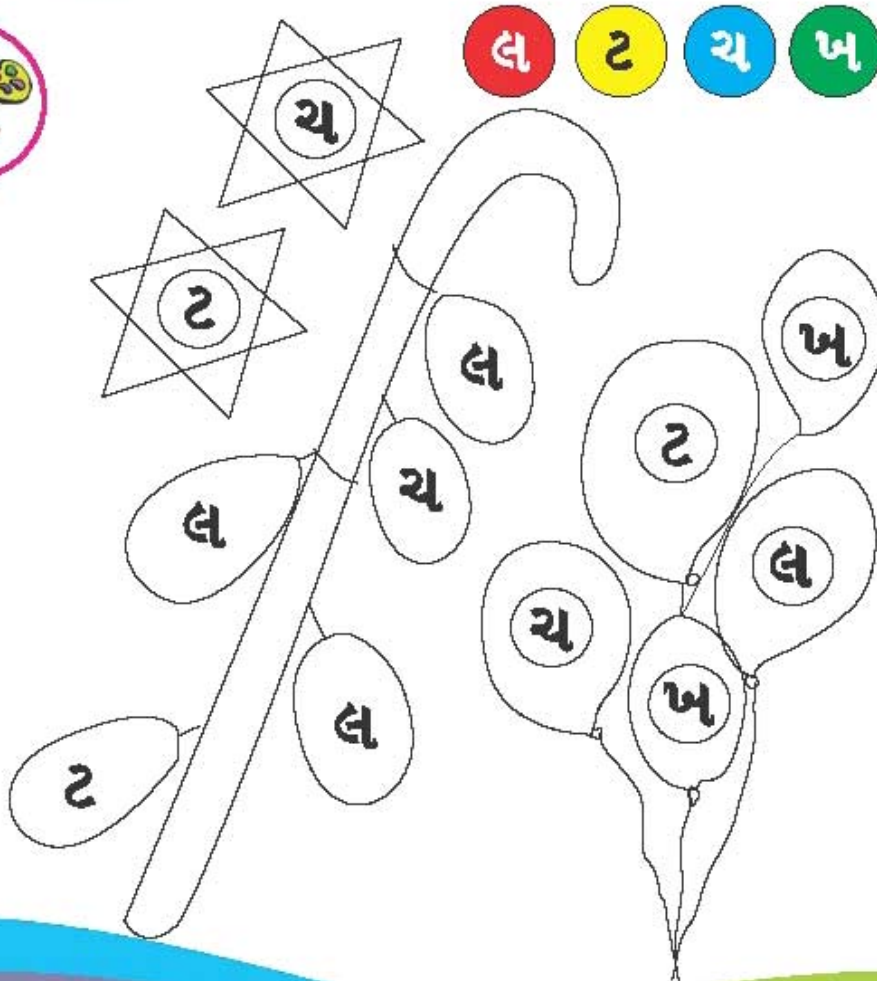
--	--	--	--

ટ

--	--	--	--

ખ

--	--	--	--

૨

ખ

ચ

લ

લ

૨

ચ

ખ

	લખોટી	રાખડી	પાટલી	ફાટક	ચ
૨	ટપાલ	ઈંટ	ખમણ	સાઈકલ	
	ચકલી	નખ	બકરી	કાય	ખ
લ	ટમેટાં	લસણ	પિચકારી	ચોપાટી	

લાલ લીલો રંગ મારો,
ખાટો-મીઠો સ્વાદ મારો,
કચુંબરમાં યાદ આવું,
મારા ગુણથી ઓળખાઉં.

મારા ઘરમાં કાયમ મળે,
કરવત, હથોડી, રંધો,
એના વિના ઘડી ન ચાલે,
ભાંગી પડે ધંધો.

અવાજ મારો ચીં..ચીં..ચીં...,
ઘર મકાને માળો,
દાણા જીવડાં ચણતી હું,
નામ બતાવી જાણો.

બે ઈસ ને બે ઊપળાં,
ચાર પાયા ઊભા,
મારું ઠામ દરેક ઘરમાં,
સૌ કોઈ તેમાં સૂતાં.

ચમચી

ચાવી

ચેવડો

વચેટ

પેટી

ખીલી

ટીકડી

માખી

ખારેક

ચીમની

ચેલા

ખાખરા

સખી

ટેટી

ખાડો

ચકલી દાણા ચણે છે.

પેટીમાં પતંગ છે.

ટમેટાં ખાટાં છે.

ગગન ગીત ગા.

લ	ટ	ચ	ખ	લા	ટા	ચા	ખા	લે	ટે	ચે	ખે

આ ગામ છે.
ગામમાં મગન છે.
મગન રમે છે.
તે વરસાદમાં રમે છે.
તેની પાસે જમના છે.

ગ મ ન જ વ ર સ દ લ

મગન			દામ
		ગામ	

ક બ અ ઇ ા ે પ ડ ત ણ

કાબર		ઇનામાના
	તેર	

ા ે પ ડ ત ણ ી ં

પેન		
	ચકલી	

ગુજરાત શૈક્ષણિક સંશોધન અને તાલીમ પરિષદ, ગાંધીનગરના પત્ર-ક્રમાંક
જીસીઈઆરટી / સી એન્ડ ઈ / ૨૦૧૪ / ૨૨૨૨, તા. ૩-૨-૨૦૧૪-થી મંજૂર

શિક્ષક અને વાલી માટે અલગથી
શિક્ષક-આવૃત્તિ તૈયાર કરવામાં આવી છે,
જેનો ઉપયોગ અવશ્ય કરશો.

કલરવ

ધોરણ ૧ (દ્વિતીય સત્ર)

પ્રતિજ્ઞાપત્ર

ભારત મારો દેશ છે.
બધાં ભારતીયો મારાં ભાઈબહેન છે.
હું મારા દેશને ચાહું છું અને તેના સમૃદ્ધ અને
વૈવિધ્યપૂર્ણ વારસાનો મને ગર્વ છે.
હું સદાય તેને લાયક બનવા પ્રયત્ન કરીશ.
હું મારાં માતાપિતા, શિક્ષકો અને વડીલો પ્રત્યે આદર રાખીશ
અને દરેક જણ સાથે સભ્યતાથી વર્તીશ.
હું મારા દેશ અને દેશબાંધવોને મારી નિષ્ઠા અર્પું છું.
તેમના કલ્યાણ અને સમૃદ્ધિમાં જ મારું સુખ રહ્યું છે.

રાજ્ય સરકારની વિનામૂલ્યે યોજના હેઠળનું પુસ્તક

વિદ્યાર્થીનું નામ : _____
શાળાનું નામ : _____
વર્ગ : _____ રોલ નંબર : _____

ગુજરાત રાજ્ય શાળા પાઠ્યપુસ્તક મંડળ
'વિદ્યાયન', સેક્ટર ૧૦-એ, ગાંધીનગર - ૩૮૨૦૧૦

© ગુજરાત રાજ્ય શાળા પાઠ્યપુસ્તક મંડળ, ગાંધીનગર

આ પાઠ્યપુસ્તકના સર્વ હક ગુજરાત રાજ્ય શાળા પાઠ્યપુસ્તક મંડળને હસ્તક છે.
આ પાઠ્યપુસ્તકનો કોઈ પણ ભાગ કોઈ પણ રૂપમાં ગુજરાત રાજ્ય શાળા પાઠ્યપુસ્તક મંડળના નિયામકની લેખિત પરવાનગી વગર પ્રકાશિત કરી શકાશે નહિ.

લેખન-સંપાદન (SRG):

શ્રી યાહ્યા સપાટવાલા
શ્રી ભાવેશ પંડ્યા
શ્રી રોકેશ પટેલ
શ્રી કેતન વ્યાસ
શ્રી સોનુ ગોહેલ
શ્રી હર્ષવી પટેલ
શ્રી રાધા યાદવ
શ્રી રમેશ ઠક્કર

સમીક્ષા :

ડૉ. યોગેન્દ્ર વ્યાસ
ડૉ. રમેશ આ. ઓઝા
ડૉ. રમેશ પંડ્યા
ડૉ. સંતોષ દેવકર
ડૉ. બળવતંભાઈ તેજાણી
શ્રી જગમલ જી. પાવરા
શ્રી પ્રકાશચંદ્ર વ. પરમાર
શ્રી અશ્વિનસિંહ એલ. સોલંકી

સંયોજન :

ડૉ. કમલેશ. એન. પરમાર
(વિષય-સંયોજક : હિન્દી)

ચિત્રાંકન :

શિલ્પ ગ્રાફિક્સ

નિર્માણ-આયોજન

શ્રી હરેશ એસ. લીખાચીયા
(નાયબ નિયામક : શૈક્ષણિક)

મુદ્રણ-આયોજન :

શ્રી હરેશ એસ. લીખાચીયા
(નાયબ નિયામક : ઉત્પાદન)

પ્રસ્તાવના

NCF-2005 તેમજ RTE-2009ને ધ્યાનમાં રાખીને દેશમાં પ્રાથમિક શિક્ષણનાં અભ્યાસક્રમ, પાઠ્યક્રમ અને પાઠ્યપુસ્તકો તેમજ સમગ્ર શિક્ષણ-પ્રક્રિયામાં બદલાવ થઈ રહ્યો છે. આ બદલાવ મુખ્યત્વે જે-તે વિષયો તેમજ શિક્ષણ-પ્રક્રિયા સંદર્ભે આપણી સમજ અંગેનો છે. બાળકની સર્જનશીલતા, વિચારશક્તિ, તર્કશક્તિ અને પૃથક્કરણ કરવાની આવડત વિકસે એ આ અભ્યાસક્રમનો મુખ્ય હેતુ છે. આ અભિગમને ધ્યાનમાં રાખીને જી.સી.ઈ.આર.ટી., ગાંધીનગર દ્વારા તૈયાર કરવામાં આવેલ **ધોરણ ૧ નું કલરવ (દ્વિતીય સત્ર)** પ્રસ્તુત પાઠ્યપુસ્તક વિદ્યાર્થીઓ, શિક્ષકો અને વાલીઓ સમક્ષ રજૂ કરતાં મંડળ આનંદ અનુભવે છે.

નવા અભ્યાસક્રમ, પાઠ્યક્રમ અને પાઠ્યપુસ્તક-નિર્માણની સમગ્ર પ્રક્રિયામાં IGNUS-erff ટીમના સભ્યોએ સતત માર્ગદર્શન આપતા રહીને સ્ટેટ રિસોર્સ ગ્રૂપના સભ્યોને સજ્જ બનાવ્યા છે. UNICEFનો સહયોગ પણ આ આખી પ્રક્રિયા દરમિયાન મળ્યો છે. જે-તે વિષયના કોર ગ્રૂપના સભ્યોએ પણ વખતોવખત સહયોગ આપ્યો છે.

આ પાઠ્યપુસ્તકનો સમગ્ર રાજ્યમાં અમલ કરતાં અગાઉ પસંદગીની શાળાઓમાં ત્રણ વર્ષ માટે અજમાયશી ધોરણે મૂકવામાં આવેલ હતું. તે દરમિયાન વિદ્યાર્થીઓને વર્ગમાં શિખવાડતી વખતે જે-જે અનુભવો થયા તેનાં વ્યાપક તારણો, ગુજરાત શૈક્ષણિક સંશોધન અને તાલીમ પરિષદ દ્વારા પ્રાપ્ત કરવામાં આવ્યા અને તે મુજબ સુધારા-વધારા કરવામાં આવ્યા છે.

આ પાઠ્યપુસ્તકના સમગ્ર રાજ્યવ્યાપી અમલ પૂર્વે પાઠ્યપુસ્તક મંડળ દ્વારા આમંત્રિત વિષય-નિષ્ણાતો અને પાઠ્યપુસ્તક તૈયાર કરનાર જી.સી.ઈ.આર.ટી.ના નિષ્ણાતોની સંયુક્ત બેઠક બોલાવીને તેઓનાં સૂચનોને ધ્યાનમાં લઈને આ પાઠ્યપુસ્તકને અંતિમ સ્વરૂપ આપવામાં આવેલ છે.

પ્રસ્તુત પાઠ્યપુસ્તકને ગુણવત્તાયુક્ત તથા બાળભોગ્ય બનાવવા માટે પૂરતી જહેમત ઉઠાવી છે. તેના ચતુરંગી સ્વરૂપ દ્વારા બાળકો હોંશે હોંશે તેનો ઉપયોગ કરે એવું લક્ષ્ય રાખવામાં આવ્યું છે.

આ પાઠ્યપુસ્તકને ક્ષતિરહિત બનાવવા માટે પૂરતા પ્રયત્નો કર્યા છે, તેમ છતાં શિક્ષણમાં રસ ધરાવનાર વ્યક્તિઓ પાસેથી સૂચનો આવકાર્ય છે.

ડૉ. આર. યુ. પુરોહિત	ડૉ. ભરત પંડિત	ડૉ. નીતિન પેથાણી
નિયામક	નિયામક	કાર્યવાહક પ્રમુખ
(જી.સી.ઈ.આર.ટી.)	(પાઠ્યપુસ્તક મંડળ)	(પાઠ્યપુસ્તક મંડળ)
તા.3-3-2015		ગાંધીનગર

પ્રથમ આવૃત્તિ : ૨૦૧૪, પુન:મુદ્રણ : ૨૦૧૫

પ્રકાશક : ગુજરાત રાજ્ય શાળા પાઠ્યપુસ્તક મંડળ, 'વિદ્યાયન', સેક્ટર ૧૦-એ, ગાંધીનગર વતી ડૉ. ભરત પંડિત, નિયામક

મુદ્રક :

મૂળભૂત ફરજો

ભારતના દરેક નાગરિકની ફરજ નીચે મુજબ રહેશે :*

- (ક) સંવિધાનને વફાદાર રહેવાની અને તેનાં આદર્શો અને સંસ્થાઓનો, રાષ્ટ્રધ્વજનો અને રાષ્ટ્રગીતનો આદર કરવાની;
- (ખ) આઝાદી માટેની આપણી રાષ્ટ્રીય લડતને પ્રેરણા આપનારા ઉમદા આદર્શોને હૃદયમાં પ્રતિષ્ઠિત કરવાની અને અનુસરવાની;
- (ગ) ભારતનાં સાર્વભૌમત્વ, એકતા અને અખંડિતતાનું સમર્થન કરવાની અને તેમનું રક્ષણ કરવાની;
- (ઘ) દેશનું રક્ષણ કરવાની અને રાષ્ટ્રીય સેવા બજાવવાની હાકલ થતાં, તેમ કરવાની;
- (ચ) ધાર્મિક, ભાષાકીય, પ્રાદેશિક અથવા સાંપ્રદાયિક ભેદોથી પર રહીને, ભારતના તમામ લોકોમાં સુમેળ અને સમાન બંધુત્વની ભાવનાની વૃદ્ધિ કરવાની, સ્ત્રીઓના ગૌરવને અપમાનિત કરે તેવા વ્યવહારો ત્યજી દેવાની;
- (છ) આપણી સમન્વિત સંસ્કૃતિના સમૃદ્ધ વારસાનું મૂલ્ય સમજી તે જાળવી રાખવાની;
- (જ) જંગલો, તળાવો, નદીઓ અને વન્ય પશુપક્ષીઓ સહિત કુદરતી પર્યાવરણનું જતન કરવાની અને તેની સુધારણા કરવાની અને જીવો પ્રત્યે અનુકંપા રાખવાની;
- (ઝ) વૈજ્ઞાનિક માનસ, માનવતાવાદ તથા જિજ્ઞાસા અને સુધારણાની ભાવના કેળવવાની;
- (ટ) જાહેર મિલકતનું રક્ષણ કરવાની અને હિંસાનો ત્યાગ કરવાની;
- (ઠ) રાષ્ટ્ર પુરુષાર્થ અને સિદ્ધિનાં વધુ ને વધુ ઉન્નત સોપાનો ભણી સતત પ્રગતિ કરતા રહી, વૈયક્તિક અને સામૂહિક પ્રવૃત્તિનાં તમામ ક્ષેત્રે શ્રેષ્ઠતા હાંસલ કરવાનો પ્રયત્ન કરવાની;
- (ડ) માતા-પિતાએ અથવા વાલીએ ૬ વર્ષથી ૧૪ વર્ષ સુધીની વયના પોતાના બાળક અથવા પાલ્યને શિક્ષણની તકો પૂરી પાડવાની.

* ભારતનું સંવિધાન : કલમ ૫૧-ક

અનુક્રમણિકા

૧.	હસતાં-રમતાં	૧
૨.	દિવાળી	૧૩
૩.	મીઠુનો ઢોલ	૨૫
૪.	જલદી બોલ	૩૩
૫.	ઠંડીની મજા	૪૨
૬.	એક તળાવ એવું !	૪૭
૭.	એક હતી શકરી	૫૬
૮.	ચાંદો પકડ્યો !	૬૫
૯.	કોણ ?	૭૩
૧૦.	અજબ-ગજબ	૮૪

પાઠ્યપુસ્તકમાં વપરાયેલાં ખાસ ચિહ્નોની ઓળખ

૧

હસતાં રમતાં

અમે ઝરણા તીરે જાતાં,
અમે હસતાં રમતાં ગાતાં.

પાણી પીતાં હરણાં
ઘાસ ચરતાં સસલાં.

અમે પાછળ પાછળ જાતાં
અમે હસતાં રમતાં ગાતાં.

ભાગે હરણાનાં ટોળાં
બીએ સસલાં ભોળાં.

અમે હરતાં ફરતાં જાતાં
અમે હસતાં રમતાં ગાતાં,

વીણતાં પાકાં બોરાં,
વહેથી ખાતાં છોરાં.

અમે રમતાં ભમતાં ખાતાં
અમે હસતાં રમતાં ગાતાં.

૧

૨

૨ માને ગમે ૨ વિવા ૨,
૨ વિવા ૨ પછી સોમવા ૨

૬

૩

ઝરણા તીરે અમે જાતાં,
સસલાં ઝટપટ ભાગી જાતાં.

૬

અમે હરતાં-ફરતાં જાતાં,
અમે હસતાં-રમતાં ગાતાં.

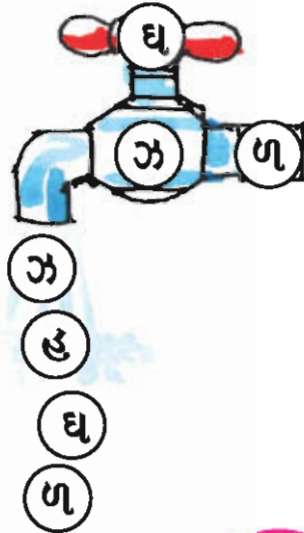
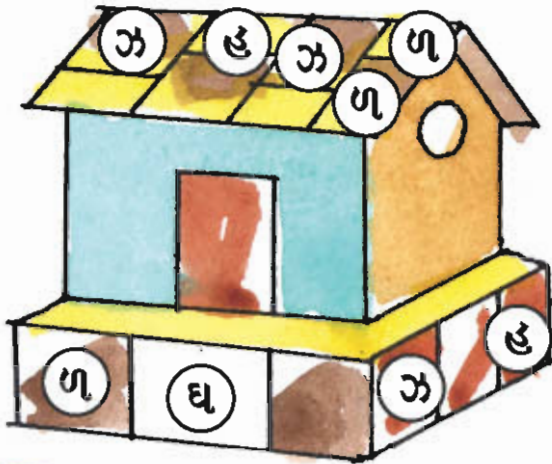
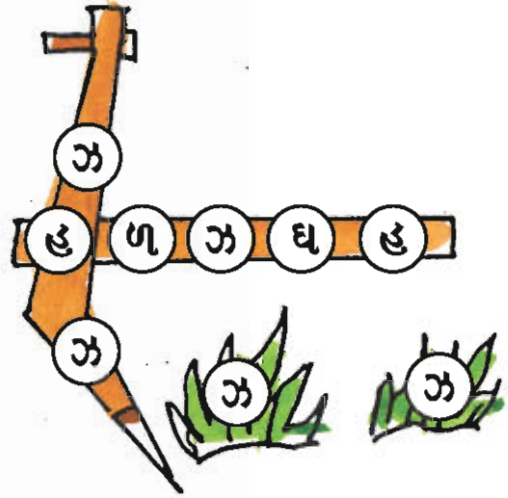
૬

સસલાં ઘાસ લીલું ખાતાં,
ઘાસ જોઈ ઘણું હરખાતાં.

૭

ખળખળ ખળખળ પાણી થાતાં,
સસલાં-હરણાં નહાવા જાતાં.

ઝ	ધ	ધ	ળ	હ
ધ	હ	ધ	ળ	ધ
હ	ળ	ળ	ધ	ગ
ળ	ઝ	હ	ઝ	ઝ
હ	લ	ઝ	હ	ળ

ઝ	હ	ધ	ળ
૨			

$3 + 4 = 7$

3

$2 + 5 =$

2

$4 + 4 =$

$7 + 3 =$

$5 + 3 =$

$4 + 4 =$

‘ભાઈ ! બંધ કર નળ,
જો વહી જાય જળ.’

‘બહેન ! આજ સાચી વાત જાણી,
હવે વેડફીશું નહિ પાણી.’

- (૧) ભાઈ ! બંધ ..... (૨) જો વહી .....
- (૩) બહેન ! આજ ..... (૪) હવે .....

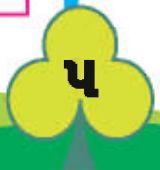
	ଅ	୩
ଓ		୧
୧	ଓ	
୩	ଅ	

୩	୧୧	୧୮	୧୨	୧୬	୧୫
୧	୧୭	୧୨	୧୮	୧୫	୧୩
ଅ	୧୪	୧୧	୧୩	୧୨	୧୦
ଓ	୧୬	୧୫	୧୩	୧୪	୧୧

	୧	୧୦	୧୧	୧୨	୧୩	୧୪	୧୫	୧୬	୧୮
ଅ									
ଓ									
୧									
୩									

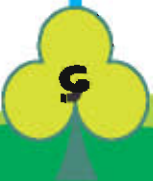

નવું	દીપ	હળ	પાણી
રમકડાં	તાજું	ભાવના	મોટું
ઝરણાં	માનવ	ઝાડ	રાજા
હરણાં	વાદળ	નદી	મકાન

પીતાં	હરણાં પાણી પીતાં હતાં.
વીણતાં	
વહેંચતાં	
ખાતાં	
ગાતાં	

નાનું

નાનું

જોયું

ઝૂંપડી

બીજું

ઝાંઝરી

કાળું

નાનું નાનું ઝરણું. ઝરણાની પાસે ઝાડ.
ઝાડનાં મૂળ ઊંડાં. પવન આવે કે વરસાદ, ન પડે
ઝાડ. વરસાદથી ન પડે. ઠંડી કે ગરમીમાં પણ ઊભું
રહે છે ઝાડ. ઝાડ આપણને છાંયડો આપે. ફળ અને
લાકડું પણ આપે.

રાતું

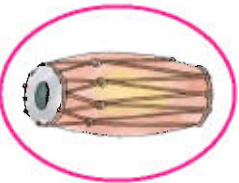
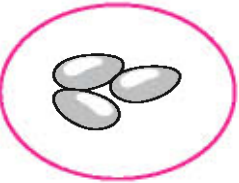
ખાતું

ગાતું

પીતું

બોર

અમે

११

१२

१५

१४

१३

१६

५ + ६

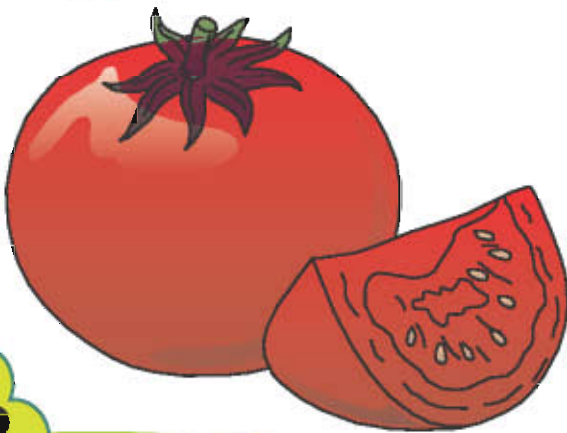
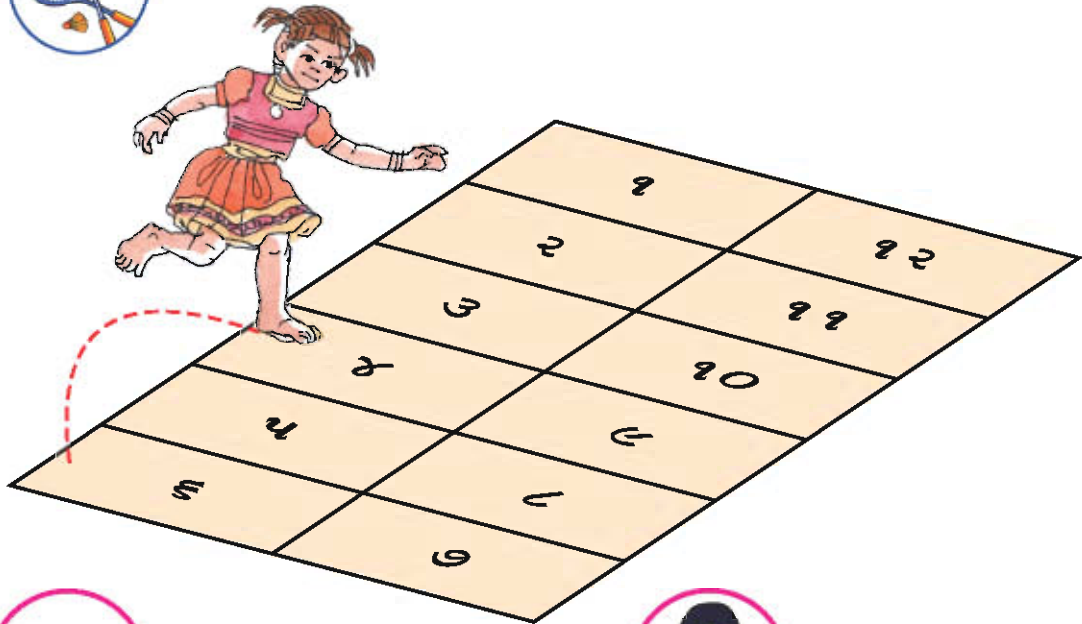

<table style="width: 100%; border-collapse: collapse;"> <tr> <td style="width: 50%; text-align: center;">●</td> <td style="width: 50%; text-align: center;">●</td> </tr> <tr> <td style="border: 1px solid lightblue; padding: 5px;">૨</td> <td style="border: 1px solid lightblue; padding: 5px;">૩</td> </tr> <tr> <td style="text-align: center;">○</td> <td style="text-align: center;">○</td> </tr> <tr> <td style="border: 1px solid lightblue; padding: 5px;">૬</td> <td style="border: 1px solid lightblue; padding: 5px;">૨</td> </tr> <tr> <td style="text-align: center;">○</td> <td style="text-align: center;">○</td> </tr> <tr> <td style="border: 1px solid lightblue; padding: 5px;">૪</td> <td style="border: 1px solid lightblue; padding: 5px;">૫</td> </tr> <tr> <td style="text-align: center;">○</td> <td style="text-align: center;">○</td> </tr> <tr> <td style="border: 1px solid lightblue; padding: 5px;">૨</td> <td style="border: 1px solid lightblue; padding: 5px;">૩</td> </tr> </table>	●	●	૨	૩	○	○	૬	૨	○	○	૪	૫	○	○	૨	૩	<table style="width: 100%; border-collapse: collapse;"> <tr> <td style="border: 1px solid lightblue; padding: 5px;">૧</td> <td style="border: 1px solid lightblue; padding: 5px;">૪</td> </tr> <tr> <td style="text-align: center;">○</td> <td style="text-align: center;">○</td> </tr> <tr> <td style="border: 1px solid lightblue; padding: 5px;">૭</td> <td style="border: 1px solid lightblue; padding: 5px;">૮</td> </tr> <tr> <td style="text-align: center;">○</td> <td style="text-align: center;">○</td> </tr> <tr> <td style="border: 1px solid lightblue; padding: 5px;">૯</td> <td style="border: 1px solid lightblue; padding: 5px;">૩</td> </tr> <tr> <td style="text-align: center;">○</td> <td style="text-align: center;">○</td> </tr> <tr> <td style="border: 1px solid lightblue; padding: 5px;">૪</td> <td style="border: 1px solid lightblue; padding: 5px;">૧</td> </tr> </table>	૧	૪	○	○	૭	૮	○	○	૯	૩	○	○	૪	૧
●	●																														
૨	૩																														
○	○																														
૬	૨																														
○	○																														
૪	૫																														
○	○																														
૨	૩																														
૧	૪																														
○	○																														
૭	૮																														
○	○																														
૯	૩																														
○	○																														
૪	૧																														
<table border="1" style="width: 100%; border-collapse: collapse; text-align: center;"> <tr> <td style="background-color: red; color: white;">૧</td> <td>૨</td> <td style="background-color: green;">૩</td> <td>૪</td> <td>૫</td> <td>૬</td> <td>૭</td> <td>૮</td> <td>૯</td> <td>૧૦</td> </tr> <tr> <td>૧</td> <td style="background-color: yellow;">૨</td> <td>૩</td> <td>૪</td> <td>૫</td> <td>૬</td> <td>૭</td> <td>૮</td> <td>૯</td> <td>૧૦</td> </tr> </table>		૧	૨	૩	૪	૫	૬	૭	૮	૯	૧૦	૧	૨	૩	૪	૫	૬	૭	૮	૯	૧૦										
૧	૨	૩	૪	૫	૬	૭	૮	૯	૧૦																						
૧	૨	૩	૪	૫	૬	૭	૮	૯	૧૦																						

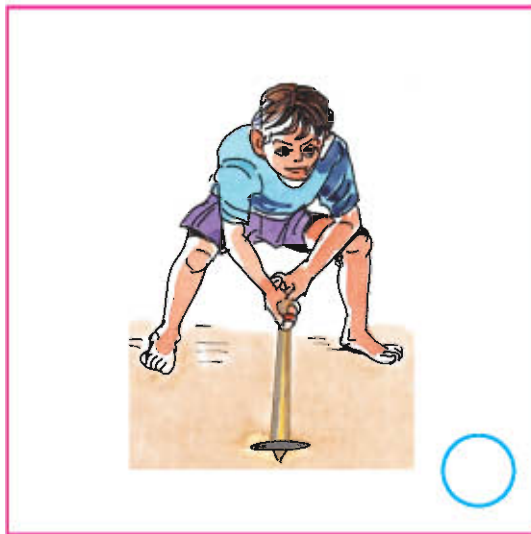
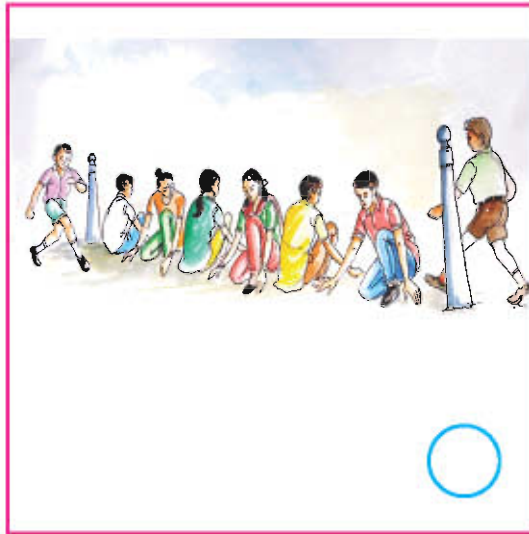

- ❖ યોગેશ હસે છે.
- ❖ વિરલ શેરડીનો રસ પીએ છે.
- ❖ ગાય ઘાસ ખાય છે.

ટમેટું રે ટમેટું
નદીએ નહાવા જાતું'તું?
ઘી-ગોળ ખાતું'તું,
અસ, મસ ને ઢસ !

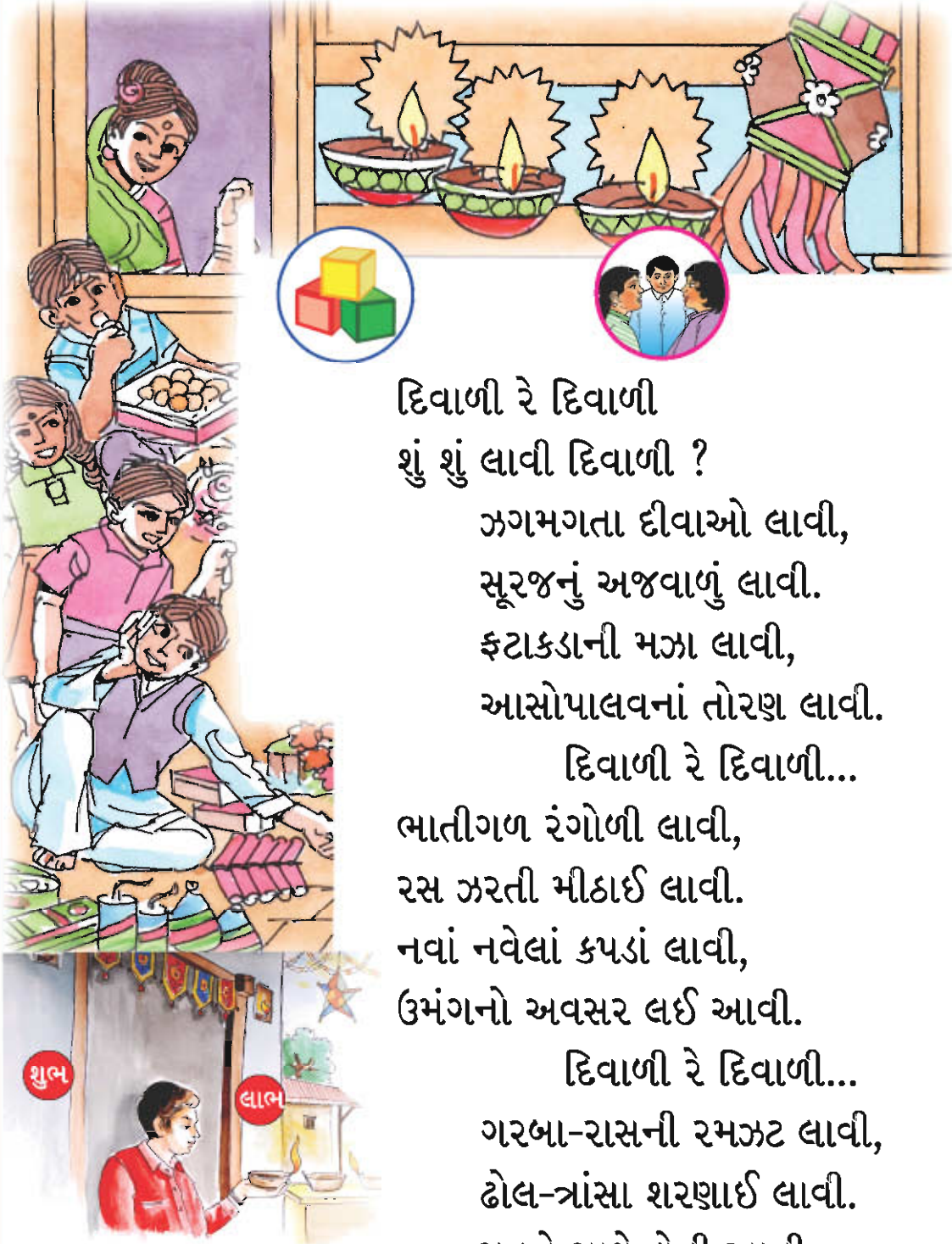

કાબર	૧૦	૩ + ૫	૫ + લોટો	બકરી + પોપટ
તિજેરી	૯	પોપટ	૯	
પોપટ	૮	૨ + ૮	૬ + બકરી	વાઘ + ગાય
વાઘ	૭			
ટેબલ	૬	૬ + ૨	પોપટ + ૧	ટેબલ + ચકલી
હાથી	૫			
લોટો	૪	૪ + ૩	૩ + ટેબલ	બકરી + લોટો
ચકલી	૩			
બકરી	૨	૩ + ૧	વાઘ + ૩	ટેબલ + લોટો
ગાય	૧			

૨

દિવાળી

દિવાળી રે દિવાળી

શું શું લાવી દિવાળી ?

ઝગમગતા દીવાઓ લાવી,

સૂરજનું અજવાળું લાવી.

ફટાકડાની મઝા લાવી,

આસોપાલવનાં તોરણ લાવી.

દિવાળી રે દિવાળી...

ભાતીગળ રંગોળી લાવી,

રસ ઝરતી મીઠાઈ લાવી.

નવાં નવેલાં કપડાં લાવી,

ઉમંગનો અવસર લઈ આવી.

દિવાળી રે દિવાળી...

ગરબા-રાસની રમઝટ લાવી,

ઢોલ-ત્રાંસા શરણાઈ લાવી.

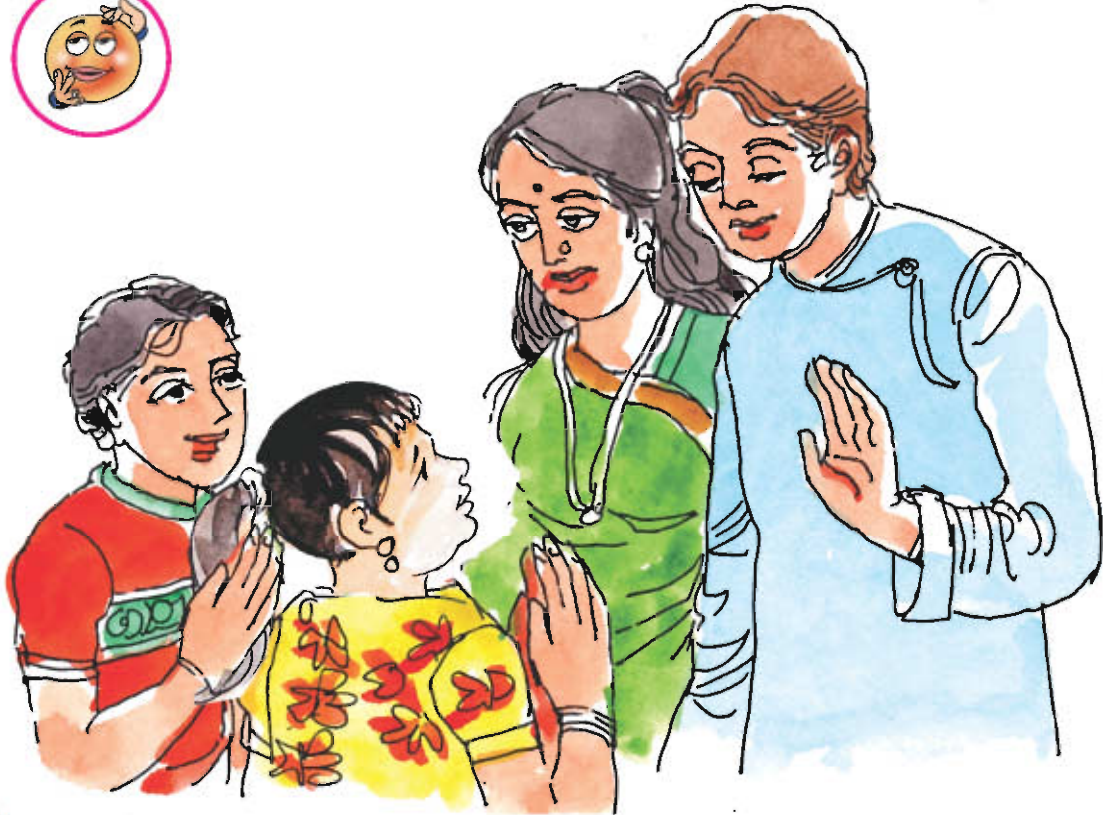
સહુને સાથે લેતી આવી,

ખજાનો ખુશીઓનો લાવી.

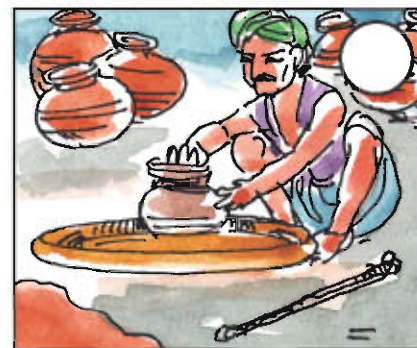
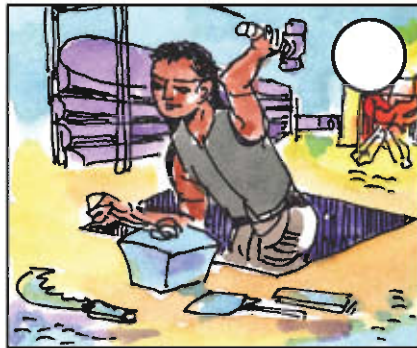
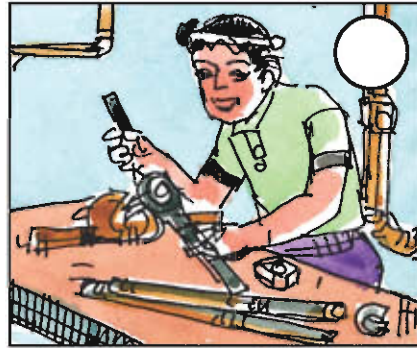
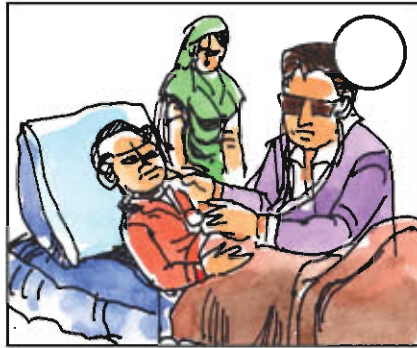
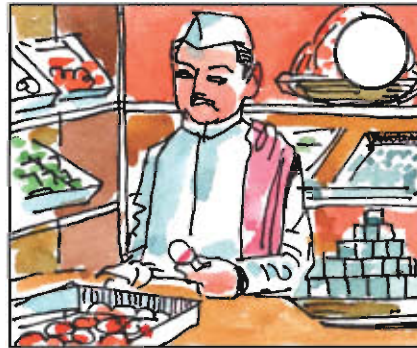
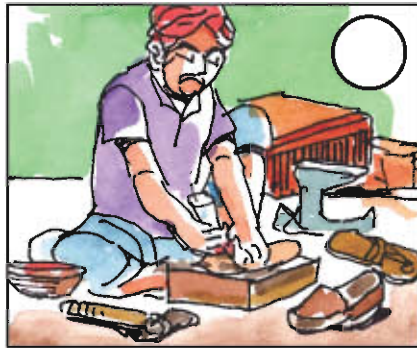
દિવાળી રે દિવાળી...

ઝગમગતા ☐	ફટાકડા ☐	દીવા ☐	ખજાનો ☐	અજવાળું ☐
રંગોળી ☐	ઉમંગ ☐	દિવાળી ☐	નવાં કપડાં ☐	ખુશી ☐
તોરણ ☐	શરણાઈ ☐	નાતાલ ☐	મીઠાઈ ☐	રાખડી ☐

गायन	इरज	जरकी	लूम
नियम	वडाश	डीरकी	दूध
भारत	भवन	धीरज	जय
इराक	भेप्रड	समय	साईो

ल	य	ल	इ	य
इ	प	ध	ल	ध
इ	ल	ध	य	य

धजा	इनस	धमाल	दीवा
इटाकडा	इणियुं	दाडम	गूपसूप
छूपाछूप	करवत	इरकडी	आगगाडी

ઝટપટ	૧૧	☐	ફટાક
લૂમ	૧૩	☐	
ફરફર	૧૫	☐	
માગ	૧૭	૧૧	પટપટ
ચકરડી	૧૯	☐	
ચટાક	૧૬	☐	ધૂમ
રાજા	૧૮	☐	ભમરડી

ભ	ય	ધ	ફ
☐ ભજન	☐ ધજા	☐ ફાનસ	
☐ ફરકડી	☐ ગાય	☐ ગાયન	
☐ યોગેશ	☐ ભમરડા	☐ ફટાકડા	
☐ યતિ	☐ માયા	☐ ભારત	
☐ ભાજી	☐ ધન	☐ ફૂલ	
☐ મધ	☐ દૂધ	☐ ભાઈ	

ચૂં...ચૂં...ચૂં...

ગૂં...ગૂં...ગૂં...

ઘૂં...ઘૂં...ઘૂં...

કૂં...કૂં...કૂં.

કબૂતર

કોયલ

ભમરો

ઉંદર

ભ ભ ભ

ઘ ઘ ઘ

ચ ચ ચ

ક ક ક

ભર

ભરો

પડ

ભણ

તર

ફર

જમ

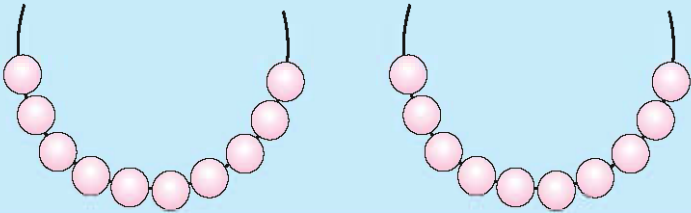
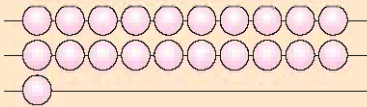

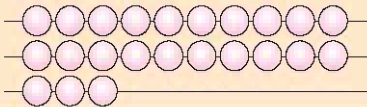
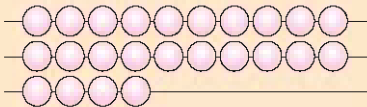
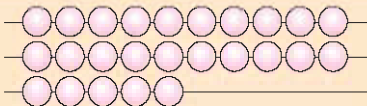
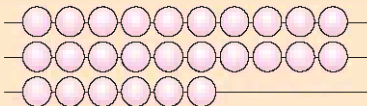
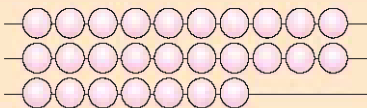
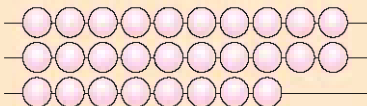

વાંચ

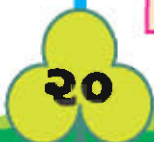
નાચ

આ છે ગાય.
ધોળી ધોળી ગાય.
ગાય ઘાસ ખાય.
ભાઈ દોહે ગાય.
ભાભી પાણી પાય.
દૂધ આપે ગાય.

		२०
	२१	
	२२	
	२३	
	२४	
	२५	
	२६	
	२७	
	२८	
	२९	
	३०	

२१	२२	२३	२४	२५
२६	२७	२८	२९	३०
२१	२३	३०	२३	२२
२५	२४	२९	२५	२७
२२	२७	२१	२५	२४
२५	२३	२७	२८	२६
२६	२४	३०	२१	२९
३०	२८	२३	२९	२६
२८	३०	२७	२१	२२

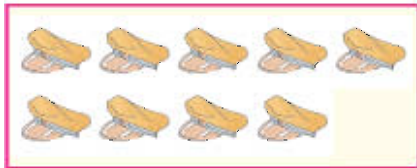
+

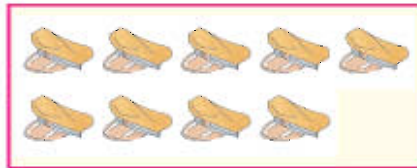
१४

○

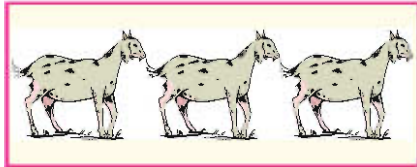
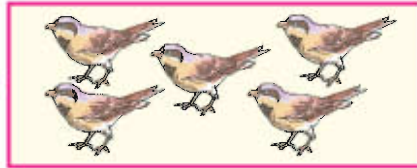
○

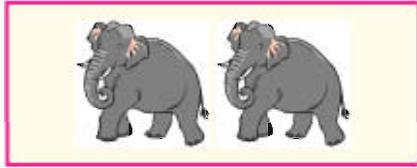
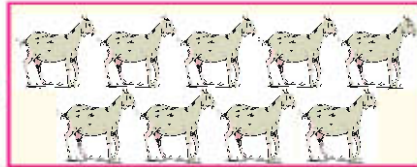
○

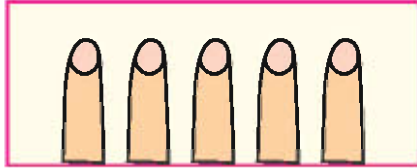
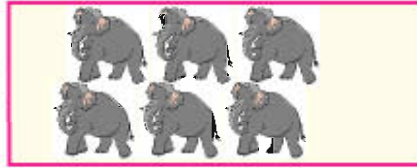
○

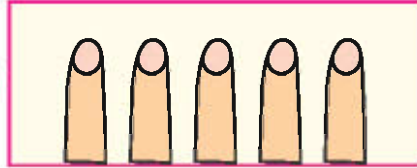
○

○

○

१०

मु

मु मु

मू

मू मू मू

यु

यु यु

यू

यू यू यू

घु

घु घु

घू

घू घू घू

रु

रु रु

रू

रू रू रू

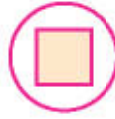

30	25	26	27	28
29	22	23	28	24
20	15	16	17	18
19	12	13	14	14
10	5	6	7	8
1	2	3	4	4

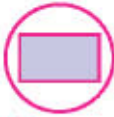

गाय

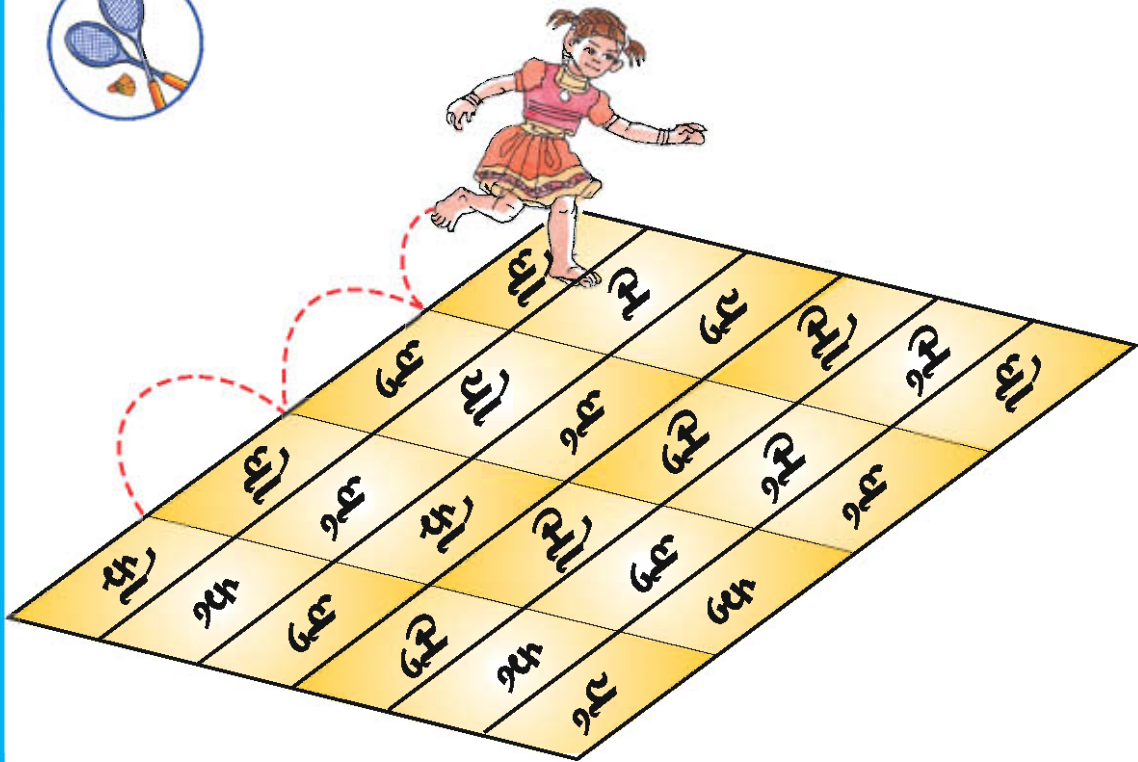
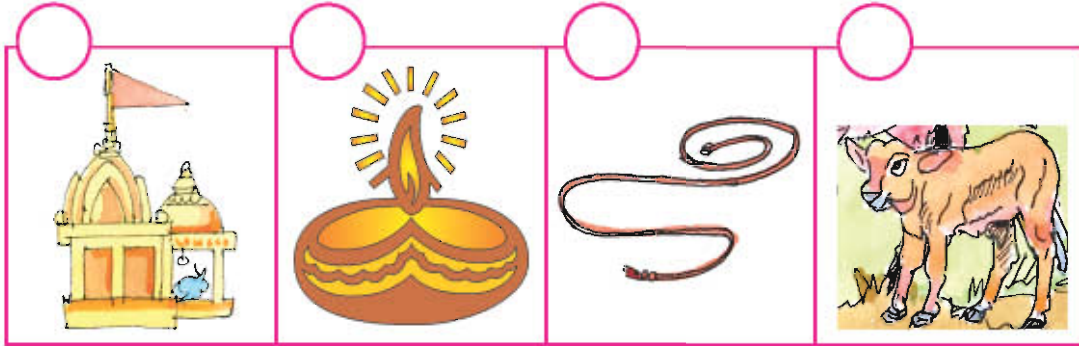
धजा

भभरडो

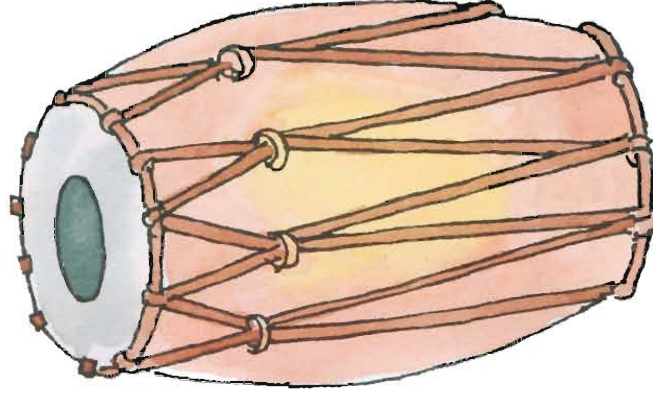

इटाकडा

3

મીઠુનો ઢોલ

મીઠુને હોળીનાં ગીત ગાવાં છે. પણ એની પાસે ઢોલ કે પિપૂડી નથી. હવે હોળીગીતો શી રીતે ગવાશે ? મીનાએ પીપળાના પાનની પિપૂડી બનાવી. ફૂંકથી પિપૂડી સરસ વાગી !

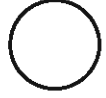
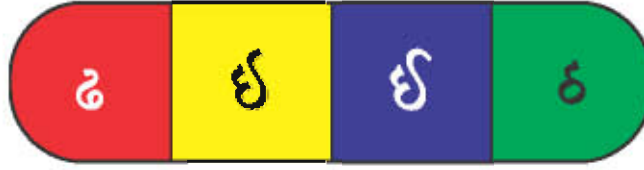
મીઠુએ ચામડાની પડીઓ ચડાવી ઢોલ બનાવી દીધો. પણ, ઢોલનો અવાજ બરાબર આવતો નહોતો. ઢોલ વગર હોળીગીતો શી રીતે ગવાશે ?

મીઠુએ ચામડાની પડી પર શાહી લગાવી. ઢોલ વગાડ્યો... અવાજ આવ્યો ઢમ... ઢમ... ઢમ. ઢોલ વગાડીને ગીતો ગાયાં.

હોળી આવી... હોળી આવી... ધાણી લાવી... હોળી આવી...

ખજૂર લાવી... હોળી આવી... ચણા લાવી... હોળી આવી...

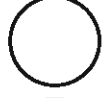
મીઠુનો વાગે ઢોલ... ઢમ ઢમ વાગે ઢોલ.

ઢોલી ઢોલ વગાડે છે.

ઢોલ ઢમઢમ વાગે.

હેમા ઢુમકા ભરે છે.

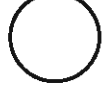
બોરનો ગોળ ઠળિયો.

પાન પર ઈયળ છે.

જનક ઢગલો કર.

ઈંટ પર ઈંટ ગોઠવો.

મારી લાલ સાઈકલ.

સોમવાર	૧	૮	૧૫	૨૨	૨૯
મંગળવાર	૨	૯	૧૬	૨૩	૩૦
બુધવાર	૩	૧૦	૧૭	૨૪	
ગુરુવાર	૪	૧૧	૧૮	૨૫	
શુક્રવાર	૫	૧૨	૧૯	૨૬	
શનિવાર	૬	૧૩	૨૦	૨૭	
રવિવાર	૭	૧૪	૨૧	૨૮	

સોમવાર	એક	આઠ	પંદર
મંગળવાર			
ગુરુવાર			
રવિવાર			

ઠ ઠ ઠી ઠી

ઠ ઠ ઠ ઠિ

ઈ ઈ ઈ ઠી

ઈ ઈ ઈ ઠિ

ઢોલ

ટાઢ

આઠ

ઈઢ

ઠળિયો

ઠામ

ઈનામ

ઢૂમકો

ઢોલી

ઠેકડો

ઢગલો

સાઈકલ

ઈયળ

રાઈ

વાનર

ઢીંગલી

ઠળિયો

ઢગલી

ઈયળ

વાઢ

ગાંઠ

ઈસ

ઈજા

એક હતો. ઉંદર.
લાગે ઘણો સુંદર.
છોડીને પોતાનું દર.
પહોંચી ગયો ઈડર.

ઉંદર ઢોલ વગાડે.
ગરબે સૌને રમાડે.

એક ઉંદર હતો. એનું નામ ઢોલુ હતું. જેવું નામ તેવું કામ. તે ઢમઢમ ઢોલ વગાડતો હતો. ઢોલુ સુંદર લાગતો હતો. તેણે પોતાનું ઘર છોડી દીધું. તે ઈડર ગયો.

ઠગિયો

ઢગલો

ઠ

ઢ

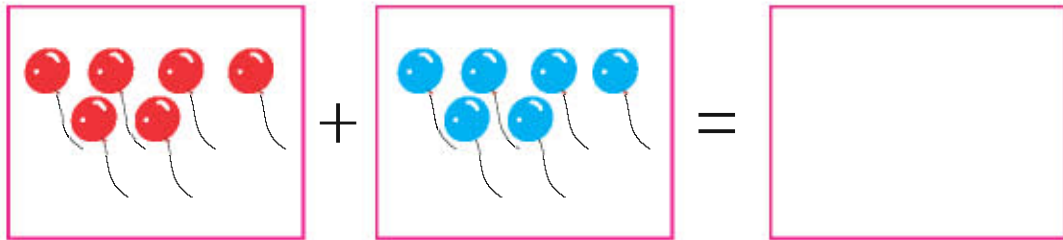
3 ☐	19 ☐	16 ☐	6 ☐
15 ☐	20 ☐	24 ☐	11 ☐
18 ☐	30 ☐	21 ☐	22 ☐
28 ☐	29 ☐	25 ☐	27 ☐
12 ☐	15 ☐	21 ☐	9 ☐

15		18			21	
12		14			18	
	22			24		29

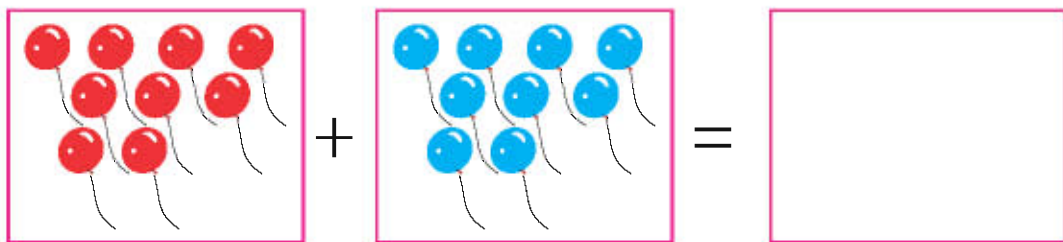

દોડ _____ શોધ _____
 દોડમદોડ _____
 ભાગ _____ લાલ _____

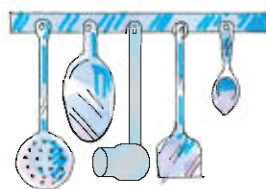
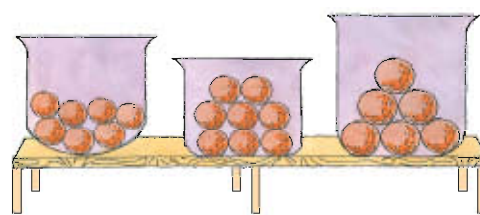
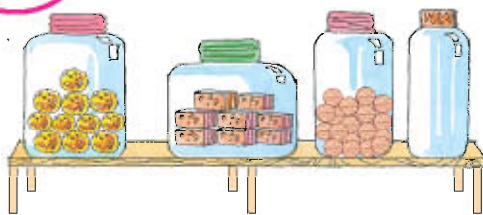
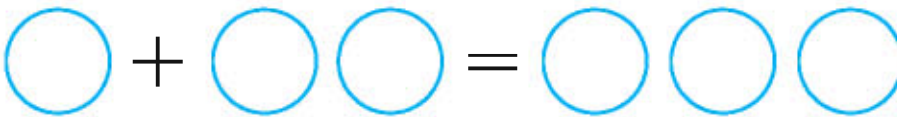
₹

₹

₹

₹

$9 + 2$	11
---------	------

$10 - 1$	9
----------	-----

$2 + 4$	
---------	--

$-$	5
-----	-----

$8 + 8$	
---------	--

$9 - 2$	7
---------	-----

$1 + 4$	
---------	--

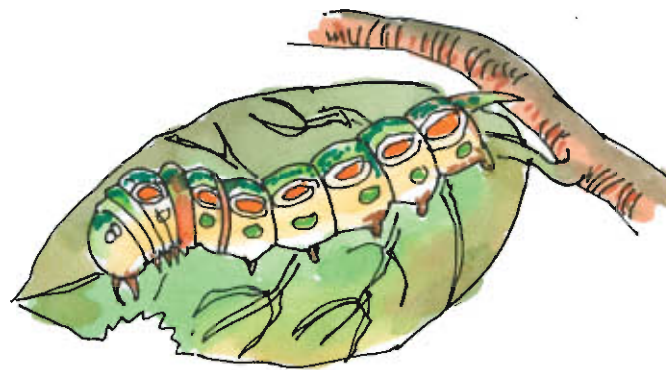
$11 - 2$	9
----------	-----

$2 +$	
-------	--

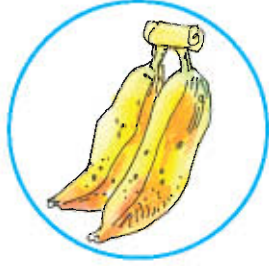
$11 - 1$	10
----------	------

૪

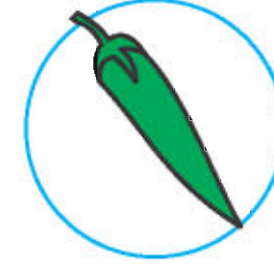
જલદી બોલ

જલદી બોલ, જલદી બોલ,
શું છે લાંબું, શું છે ગોળ ?

જલદી બોલ, જલદી બોલ,
શું છે લીલું, શું છે લાલ ?

લીલા રંગનાં શાક

લાલ રંગનાં ફળ

☐	કારેલાનું શાક સારું છે.	શંકરને શાક ભાવે છે.	☐
☐	થાળીમાં ચણા છે.	આકાશમાં ચકલી ઊડે છે.	☐
☐	તે થરથર કંપે છે.	ઝાડ ઉપર મોર છે.	☐
☐	ઘેટું ઊન આપે છે.	ઊંટ ઊંચું હોય છે.	☐

	શ	થ	ઉ	ઊ
ફળ				
ફૂલ				
પંખી				
પશુ				
રમકડાં				

श	२०	२१	२४	२३	२७	२८
---	----	----	----	----	----	----

थ	२५	२४	२५	३०	२८	२१
---	----	----	----	----	----	----

ड	३०	२६	२१	२६	२२	२८
---	----	----	----	----	----	----

डि	२२	२३	२६	२८	२४	२५
----	----	----	----	----	----	----

	२१	२२	२३	२४	२५	२६	२७
श	१						
थ							
ड							
डि							

હાથ

શણ

થડ

ઊન

શરત

ઊંચાઈ

ઉપર

શહેર

શનિવાર

શરણાઈ

છાશ

ઉતાવળ

શ શ શ

થ થ થ

ઉ ઉ ઉ

ઊ ઊ ઊ

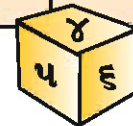
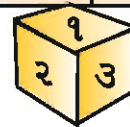

सोमवार	मंगळवार	बुधवार	गुरुवार	शुक्रवार	शनिवार	रविवार
४	५	६	७	८	९	१०
११	१२	१३	१४	१५	१६	१७

८	५	४	६
+ ३	+ ८	+ ५	+ २
सोमवार	<input type="text"/>	<input type="text"/>	<input type="text"/>
९	७	५	९
- ३	- २	- १	- २
<input type="text"/>	<input type="text"/>	<input type="text"/>	<input type="text"/>

प्राथमिक शाळा						
सोमवार	मंगळवार	बुधवार	गुरुवार	शुक्रवार	शनिवार	रविवार
	१	२	३	४	५	६
७	८	९	१०	११	१२	१३
१४	१५	१६	१७	१८	१९	२०
२१	२२	२३	२४	२५	२६	२७
२८	२९	३०	३१			

મરચું	૨૧	૨૨	શ	૨૪	૨૫
પોપટ	૨૨	૨૩	૨૪	ઉ	૨૬
કાગડો	૨૩	૨૪	થ	૨૬	૨૭
ગાય	૨૪	શ	૨૬	૨૭	૨૮
ચકલી	૨૫	૨૬	૨૭	ઉ	૨૯
હાથી	૨૬	ગ	૨૮	૨૯	૩૦
બકરી	૧૭	૧૮	૧૯	શ	૨૧
ગિંટ	૧૮	૧૯	થ	૨૧	૨૨
ખુરશી	૧૯	૨૦	૨૧	૨૨	ગ
થડ	૨૦	ઉ	૨૨	૨૩	૨૪

મરચું	શ	૨૩	હાથી	ગ	
પોપટ	ઉ		બકરી	શ	
કાગડો	થ		ગિંટ	થ	
ગાય	શ		ખુરશી	ગ	
ચકલી	ઉ		થડ	ઉ	

શ	થ	ઉ	ઊ
૩	૨	૫	૪

$૬ + ૨ = ૮$

$૧ + ૭ =$

$૨ + ૭ =$

$૭ + ૨ =$

$૮ - ૭ =$

$૫ + ૭ =$

$૭ - ૨ =$

$૮ - ૨ =$

$૭ - = ૨$

શ ઊ ઉ થ

મીઠો

ખાટી

મોટું

ઊંચું

જાડું

થડ

શરબત

તીખું

થોડું

શેરડી

સળી

શીરો

કાચી છું લીલી છું,
પાકી છું પીળી છું.

હવામાં હું ઊડું છું,
ઘરરર અવાજ કરું છું.

મરચું	લીલું	મરચું તીખું હોય છે.
લીંબુ		
ચીકુ		
કારેલું		
આમળું		
મીઠું		

૩

-

૩

=

૦

૪	-	૪	=	૦
	-		=	
	-		=	
	-		=	

$$\begin{array}{r} 14 \\ - 4 \\ \hline \end{array}$$

$$\begin{array}{r} 18 \\ - 2 \\ \hline \end{array}$$

$$\begin{array}{r} 15 \\ - 3 \\ \hline \end{array}$$

$$\begin{array}{r} 12 \\ - 8 \\ \hline \end{array}$$

$$\begin{array}{r} 12 \\ - 11 \\ \hline \end{array}$$

$$\begin{array}{r} 13 \\ - 13 \\ \hline \end{array}$$

$$\begin{array}{r} 19 \\ - 5 \\ \hline \end{array}$$

$$\begin{array}{r} 14 \\ - 9 \\ \hline \end{array}$$

$$\begin{array}{r} 15 \\ - 18 \\ \hline \end{array}$$

$$\begin{array}{r} 11 \\ - 10 \\ \hline \end{array}$$

$$\begin{array}{r} 12 \\ - 14 \\ \hline \end{array}$$

$$\begin{array}{r} 11 \\ - 11 \\ \hline \end{array}$$

૫

ઠંડીની મજા

સૂરજઘાઘા વહેલા ભાગે
ઠંડીમાં સૌને મજા પડે.
સાંજ પડતાં ઠંડી લાગે
ઠંડીમાં સૌને મજા પડે.
દિવસ ટૂંકા ને ટાઢ વાય
ઠંડીમાં સૌને મજા પડે.
તારાથી આકાશ ભરાય
ઠંડીમાં સૌને મજા પડે.
ઠંડી ઠંડી હવા ફૂંકાય
ઠંડીમાં સૌને મજા પડે.
કડકડ સૌના દાંત થાય
ઠંડીમાં સૌને મજા પડે.

વહેલા	સૂરજ	ડિન
ઉનાળો	ઢગલો	દાંત
છટા	ટાઢ	રાત
કપડાં	ઠંડી	દિવસ

૮	☐	૬	☐
૨૫	☐	૨૦	☐
૧૬	☐	૨૨	☐
૨૪	☐	૨૭	☐
૨૮	☐	૧૬	☐

૨૧	☐	૨૭	☐
૧૯	☐	૨૫	☐
૨૩	☐	૧૭	☐
૨૬	☐	૧૮	☐
૧૯	☐	૨૯	☐

ઊંચું : _____
 શીશી : _____
 ઢાલ : _____
 થડ : _____
 ઠંડી : _____

ઊભું : _____
 શિવ : _____
 ઢોલ : _____
 થાળી : _____
 ઠળિયો : _____

ઢગલો	☐	ખાઈશ	☐	ઊન	☐
ઊંચું	☐	ઊંઘ	☐	ઢાલ	☐
ઠળિયો	☐	ઈયળ	☐	થડ	☐
થાળી	☐	શરદ	☐	સાથ	☐

શણ

થડ

ઊન

હાથ

ઉધાર

શનિવાર

શરણાઈ

છાશ

ઉતાવળ

શહેર

શરત

ઊંચાઈ

ઊંચું

ઊંટ જેવું.

ધોળું

પોચું

મીઠું

કડવું

કાળું

	30
	31
	32
	33
	34
	35
	36
	37
	38
	39
	40

११	१२	१३	२१		२३	२५		२७
२४		२६	२८		३०	१७		१८
१५		१७	२७		२८	२६		२८

३१	३२	३३	३४	३५
३६	३७	३८	३९	४०

३१								४०
----	--	--	--	--	--	--	--	----

३१			३४						४१
	३२			३५				४०	

૬

એક તળાવ એવું !

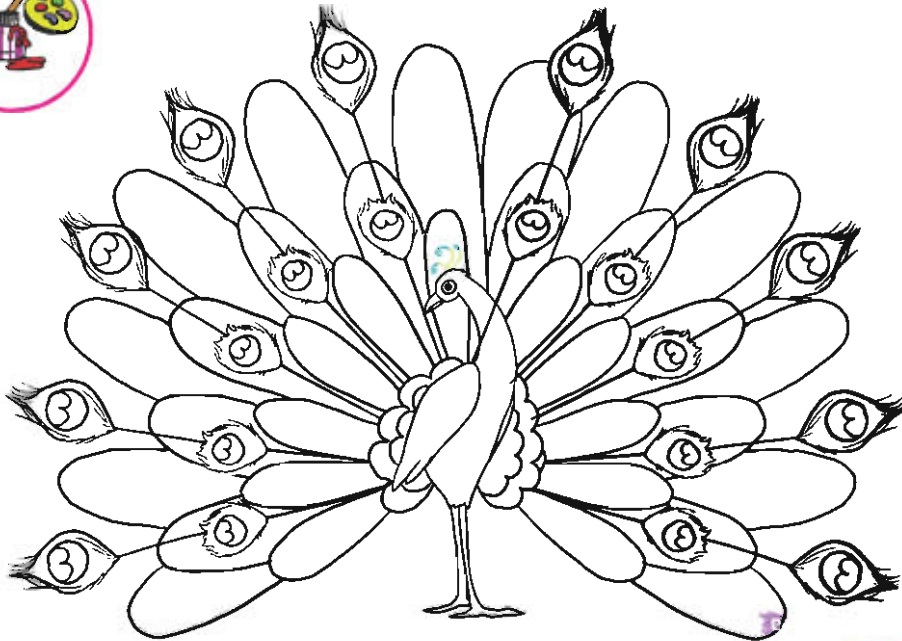

એક તળાવ હતું. તેમાં પાણી ઓછું હતું.
તેમાં બતક, કાચબો, દેડકો અને બગલો રહેતાં હતાં.
આ બધાં મૂંઝાયાં. એટલે બધાં ભેગાં થયાં.
બતક કહે, 'હવે અહીં નહીં રહેવાય.'
કાચબો કહે, 'પણ હવે જઈશું કઈ બાજુ ?'
દેડકો કહે, 'વધારે પાણી હોય તેવું બીજું તળાવ છે ?'
કાચબો કહે, 'આપણે તપાસ કરીએ.'
બગલો કહે, 'હા, અહીંથી ડાબી તરફ એક તળાવ છે.'

બગલાએ નજીકમાં બીજું તળાવ જોયું હતું.
બગલો બધાની આગળ થયો. બતક, કાચબો અને દેડકો તેની
સાથે જોડાયાં. બધાં તળાવ પાસે પહોંચી ગયાં.
અહીં ફૂલ, પતંગિયાં, વાંદરાં, માછલી, મોર અને કમળ દેખાયાં.
આ તળાવ જોઈ બધાં ખૂબ ખુશ થયાં.

૩૧	૩૮	૩૩	૩૧
૩૫	૩૨	૪૦	૩૭
૩૯	૩૩	૩૨	૩૪
૩૫	૩૬	૩૬	૩૪

માધવ	વિરલ	ઈકબાલ	મોહન
સોનુ	શામીરા	કેશવ	મનિંદર
હરભજન	જય	રહીમ	હેતલ
રમેશ	માનવ	શબનમ	રાજુ

માધવ

૩૧

મમરા

૩૨

રહીમ

૩૩

૩૪

૩૫

૩૬

૩૭

૩૮

૩૯

૪૦

પતંગિયાં ઊડે.	છોકરાં રમે.
વાંદરાં ફૂટે.	ફૂલ ખીલે.
ચકાબો	કાયબો
છમાલી	
દેકોડ	
પતંગિયા	
ખીધમમા	

કપડું ફાટે.

૧૩

ઢોલ વાગે.

૧૦

પતંગ ઊડે.

૨૨

તેર

ચરચર

પાણી ટપકે.

૧૬

ચકલી ઊડે.

૧૪

ઢમઢમ

ગાડી ચાલે.

૨૦

ઝાંઝર રણકે.

૧૦

કપડું ફાટે ચરચર.

1 2 3 4 5 6 7 8 9 10 11 12 13

○ ○ ○ ○ ○ ○ ○ ○ ○ ○ ○ ○ ○

14 15 16 17 18 19 20 21 22 23 24 25

○ ○ ○ ○ ○ ○ ○ ○ ○ ○ ○ ○ ○

26 27 28 29 30 31 32

○ ○ ○ ○ ○ ○ ○ ○

33 34 35 36 37

○ ○ ○ ○ ○

38 39 40

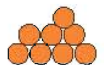

○ ○ ○

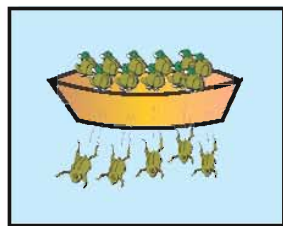

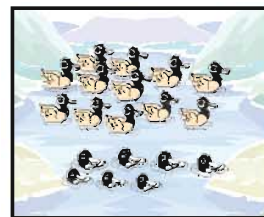

 3 $+ 0$ <input type="text" value="3"/>	 4 $+ 0$ <input type="text"/>	 0 $+ 5$ <input type="text"/>
--	--	--

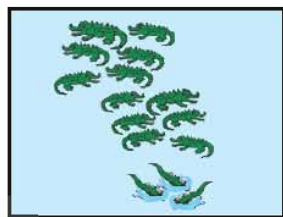
 0 $+ 9$ <input type="text"/>	 4 $+ 0$ <input type="text"/>	 0 $+ 6$ <input type="text"/>
---	---	--

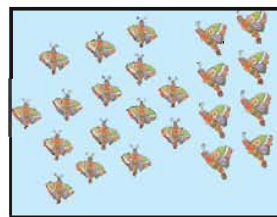
$$\begin{array}{r} 10 \\ - 4 \\ \hline 6 \end{array}$$

$$\begin{array}{r} 12 \\ - 9 \\ \hline 3 \end{array}$$

$$\begin{array}{r} 10 \\ - 3 \\ \hline 7 \end{array}$$

$$\begin{array}{r} 14 \\ - 2 \\ \hline 12 \end{array}$$

$$\begin{array}{r} 14 \\ - 9 \\ \hline \end{array}$$

$$\begin{array}{r} 19 \\ - 6 \\ \hline \end{array}$$

$$\begin{array}{r} 15 \\ - 2 \\ \hline \end{array}$$

$$\begin{array}{r} 12 \\ - 6 \\ \hline \end{array}$$

$$\begin{array}{r} 18 \\ - 4 \\ \hline \end{array}$$

$$\begin{array}{r} 13 \\ - 4 \\ \hline \end{array}$$

$$\begin{array}{r} 10 \\ - 2 \\ \hline \end{array}$$

$$\begin{array}{r} 15 \\ - 2 \\ \hline \end{array}$$

$$\begin{array}{r} 4 \\ + \underline{\quad} \\ \hline \end{array}$$

$$\begin{array}{r} 2 \\ + \underline{\quad} \\ \hline \end{array}$$

$$\begin{array}{r} \underline{\quad} \\ + 0 \\ \hline 2 \end{array}$$

$$\begin{array}{r} 11 \\ - \underline{\quad} \\ \hline 4 \end{array}$$

$$\begin{array}{r} 10 \\ - \underline{\quad} \\ \hline 2 \end{array}$$

$$\begin{array}{r} 13 \\ - \underline{\quad} \\ \hline 4 \end{array}$$

૭ એક હતી શકરી

એક હતી શકરી,
એણે પાળી બકરી.
બકરી ગઈ ચરવા.
શકરી ગઈ ફરવા.
ફરીને આવી શકરી,
દીઠી નહિ બકરી.

રડવા લાગી શકરી : એં એં એં...

આવી પહોંચી બકરી : બેં બેં બેં...

શકરી હસી : હેં હેં હેં...

નાનું ગામ. ગામમાં બે બકરી.
એક કાળી અને બીજી ધોળી.
બકરી ચરે, ગામમાં ફરે, ટેકરી પર જાય.
તળાવ પાસે જાય, ખેતરમાં જાય.

ન ગ બ ચ ય ત

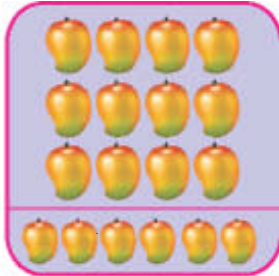

મો	હ	ન	લા	લ
ડા	રે	ટ	મી	વ
સા	શ	વ	રા	જી
ઈ	મા	ર	ત	ભા
વા	ર	જા	ર	ઈ

મોડાસા

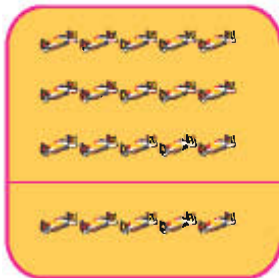
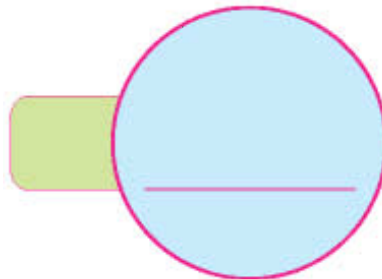
$12 + 5$

17

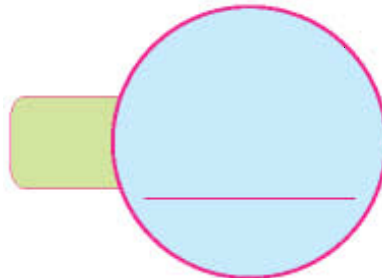
અઠાર

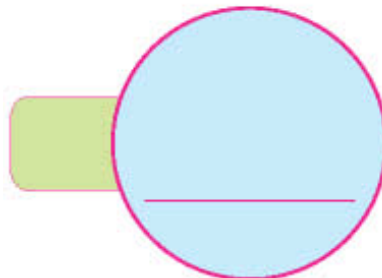
$7 + 3$

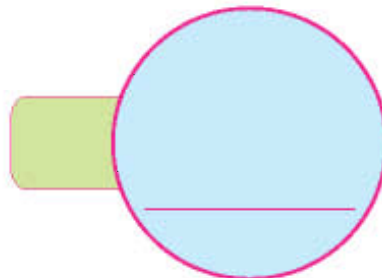
$14 + 4$

$7 + 5$

$7 + 2$

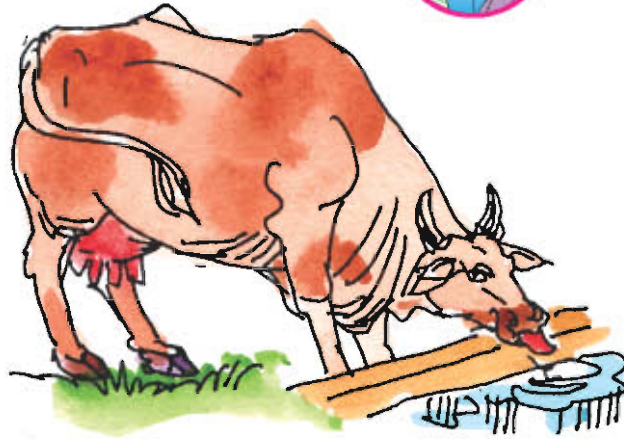
પાલતુ પશુ

જંગલી પશુ

દૂધ આપતાં પશુ

દૂધ ન આપતાં પશુ

એક ગાય		બે ગાય		
ચાર	૪	પગ		
		શિંગડાં		૪
		પૂંછડી		
		કાન		

ઢ	ટ	ઊ	છ	ર
ઢડો		ઊંટ		

ઢગલો	૩૫	ઉંદર	☐
ભમરડો	૩૩	મૂઠ	☐
થાળી	૩૧	ઈડર	☐
ઢાડમ	૨૯	મઢુલી	☐
ઈલા	૨૭	ખભો	☐
કઠણ	૨૫	પથારી	☐
ઢળિયો	૨૩	ચીભડું	☐

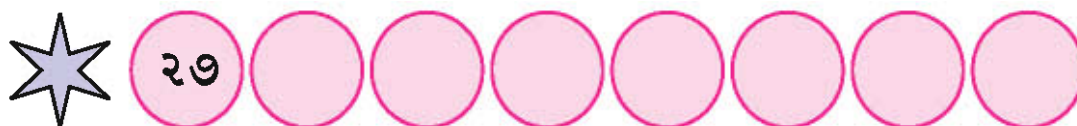
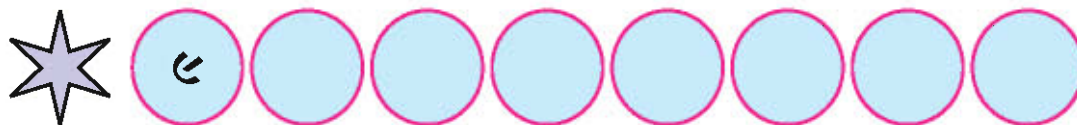
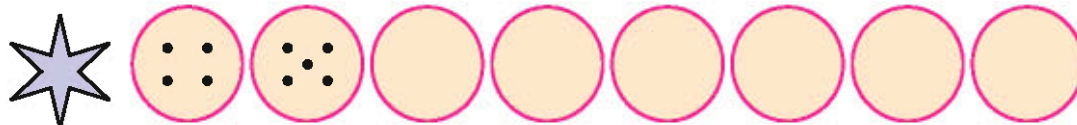
१२	+	७	=	१९
	+		=	
	+		=	
	+		=	
	+		=	

१२	-	७	=	५

१२ 	१३	१४	१५
६	७ 	८	९
१६	१७	१८	१९

- આ મીના છે.
- તે ભણે છે.
- ઘરકામમાં સૌને મદદ કરે છે.
- તે દાદીમાને મંદિરે લઈ જાય છે.
- સવારે ઘરે સફાઈમાં મદદ કરે છે.
- મીના રોજ નિશાળમાં જાય છે.
- તે સરસ ગીત ગાય છે.

ચાંદો પકડ્યો !

એક જંગલ હતું. એમાં તળાવ હતું. તળાવની પાસે એક ઝાડ હતું. અહીં વાંદરાં રહેતાં હતાં. વાંદરાં ફળ ખાતાં હતાં અને કૂદાકૂદ કરતાં હતાં.

પૂનમની રાત હતી. વાંદરાં ઊંઘતાં હતાં. એક નાના વાંદરાએ તળાવમાં જોયું. તળાવના પાણીમાં ચાંદામામા દેખાતા હતા.

જ

જલેબી

ડ

ડાડ

મ

મનન

ળ

ટોળું

ખેચ

ખૂમ

હૂપ

ચીસ

ખેચાખેચ

જંગલ

ચપ્પુ

બિલ્લી

હરતા

ગપ્પુ

મંગલ

ફરતા

લિસ્સુ

આંખો

ગિલ્લી

ખિસ્સું

પાંખો

ઝાડ

સસ્તી

પસ્તી

વાડ

છે

માછલી

ચાર

પાણીમાં

પાણીમાં ચાર માછલી છે.

વીસ

છે

બગીચામાં

ઝાડ

વરસાદ

ખૂબ

છે

વરસે

ગમે છે

ભણવું

મને

ખૂબ

શું દેખાય છે ?

ફૂલ		

	89
	82
	83
	88
	84

80			83		84
	83		80	89	
89		83	89	82	
	30				84

Four wreaths and a group of 5 dots arranged in two rows of two. ૪૬

Four wreaths and a group of 9 dots arranged in a 3x3 grid. ૪૭

Four wreaths and a group of 12 dots arranged in a 3x4 grid. ૪૮

Four wreaths and a group of 15 dots arranged in a 3x5 grid. ૪૯

Five wreaths and a group of 20 dots arranged in a 4x5 grid. ૫૦

36			42							
----	--	--	----	--	--	--	--	--	--	--

34 ○ 39

46 ○ 40

38 ○ 35

36 ○ 40

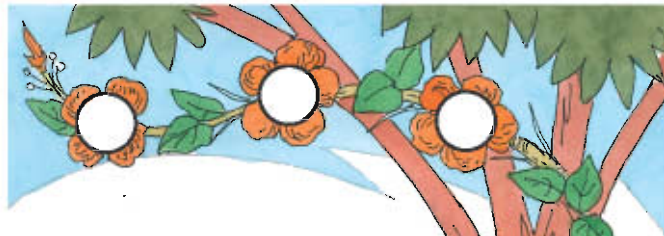
32 ○ 38

25 ○ 26

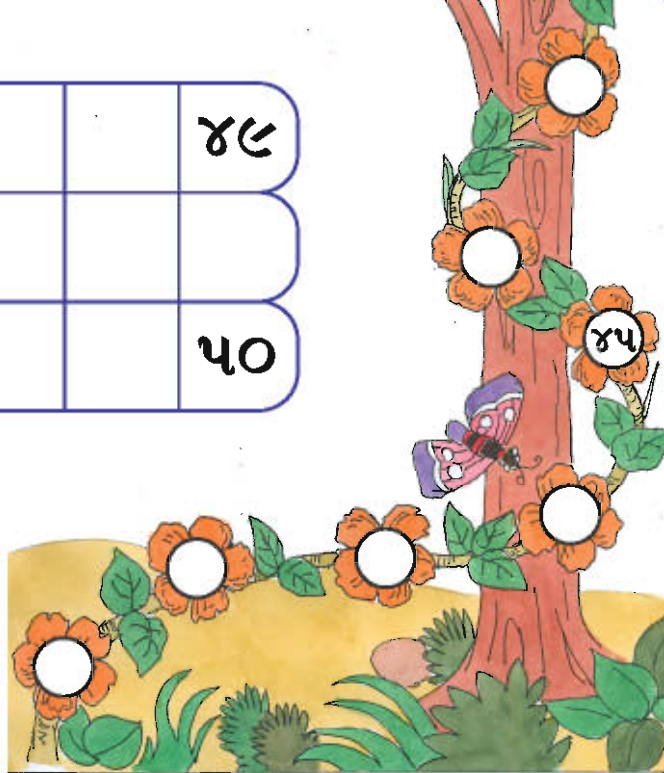
44 ○ 49

26 ○ 39

22 ○ 28

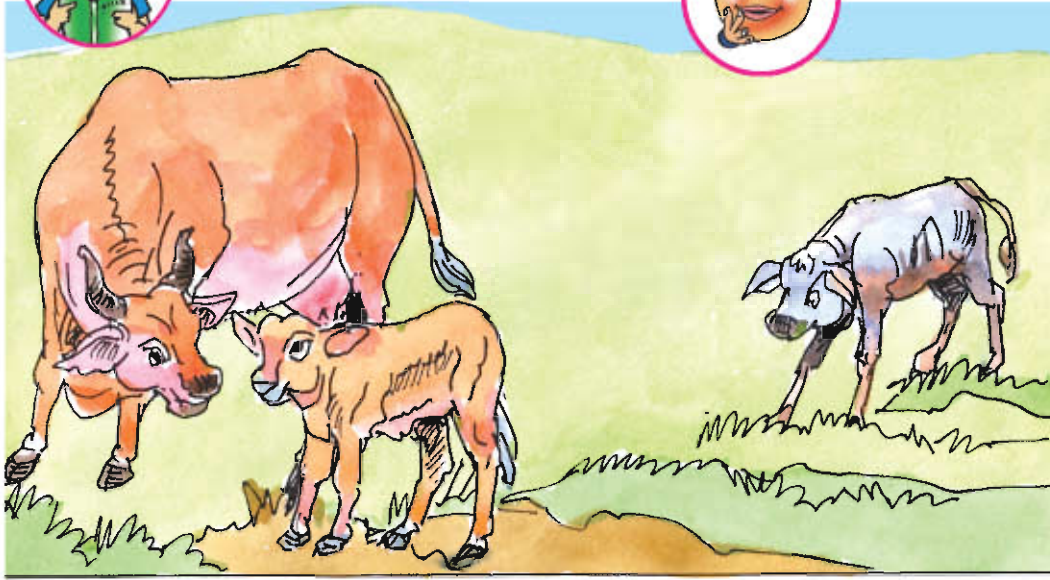

		45			46
	42				
	45				40

૯

કોણ ?

હું વાછરડું છું.
ગાય મારી મા છે.
હું મારી મા સાથે મેદાનમાં ચરું છું.
મા મને વહાલી છે.

	રંગ	પૂંછડી	કાન	શિંગડાં	પગ
વાછરડું					
પાડરું					
ગલૂડિયું					

એક દિવસ હું અને મારી મા ચરતાં હતાં.

એવામાં એક બિલાડી આવી.

બિલાડી કહે, 'કેમ છો ? મજામાં છો ને ?'

મારી મા કહે, 'હા, હું મજામાં છું, પણ તું તારા મીંદડા વિના
એકલી કેમ ફરે છે ?'

બિલાડી કહે, 'મારું મીંદડું તો રમવા ગયું છે.'

રંગ	મોટું	નાનું	દાંત	મૂંછો	શિંગડાં
-----	-------	-------	------	-------	---------

હાથી	કાળો	☐	☐	☒	☐	☐
------	------	--------------------------	--------------------------	-------------------------------------	--------------------------	--------------------------

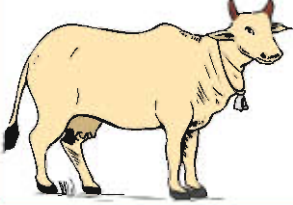

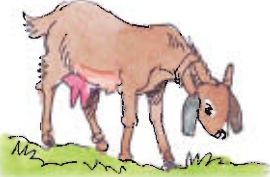
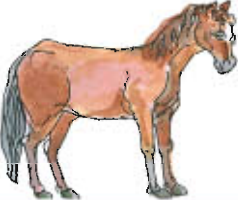

ગાય		☐	☐	☐	☐	☐
-----	--	--------------------------	--------------------------	--------------------------	--------------------------	--------------------------

ભેંસ		☐	☐	☐	☒	☐
------	--	--------------------------	--------------------------	--------------------------	-------------------------------------	--------------------------

બિલાડી		☐	☐	☐	☐	☐
--------	--	--------------------------	--------------------------	--------------------------	--------------------------	--------------------------

કૂતરું		☐	☐	☐	☐	☐
--------	--	--------------------------	--------------------------	--------------------------	--------------------------	--------------------------

	૩
	૬
	૯
	૧૨
	૧૫
	૧૮
	૨૧

મીંદડું	☐
ગલૂડિયું	૩
લવારું	☐
વાછરું	☐
વછેરું	☐
ખોલકું	☐
મદનિયું	☐

ડોક્યો

લાવ્યો

ગાળ્યો

ડૂબ્યો

થાક્યો

પડ્યો

મૂક્યો

ચાલ્યો

નાચ્યો

કાપ્યો

જાગ્યો

છૂટ્યો

સુંદર

ગુંદર

ઉંદર

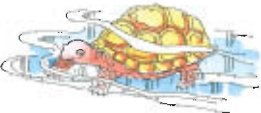

ચાર

વાડી

માપ્યો

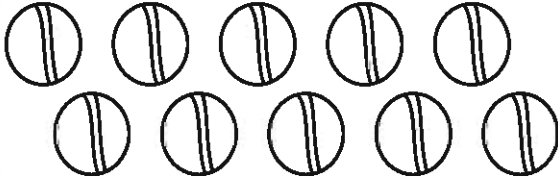
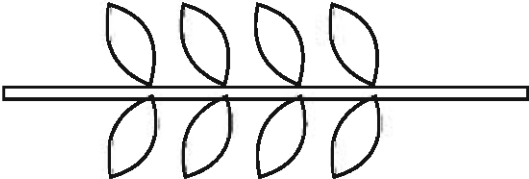

	સ _____ ર _____ ન
	હા _____
	ઘ _____
	_____ કલી
	કા _____ બો
	_____ ળાં
	_____ ઠ _____
	સ _____ ળું
	_____ છ _____
	_____ તં _____ ળું

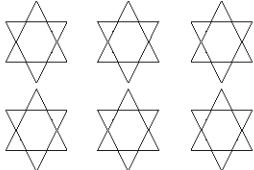

4

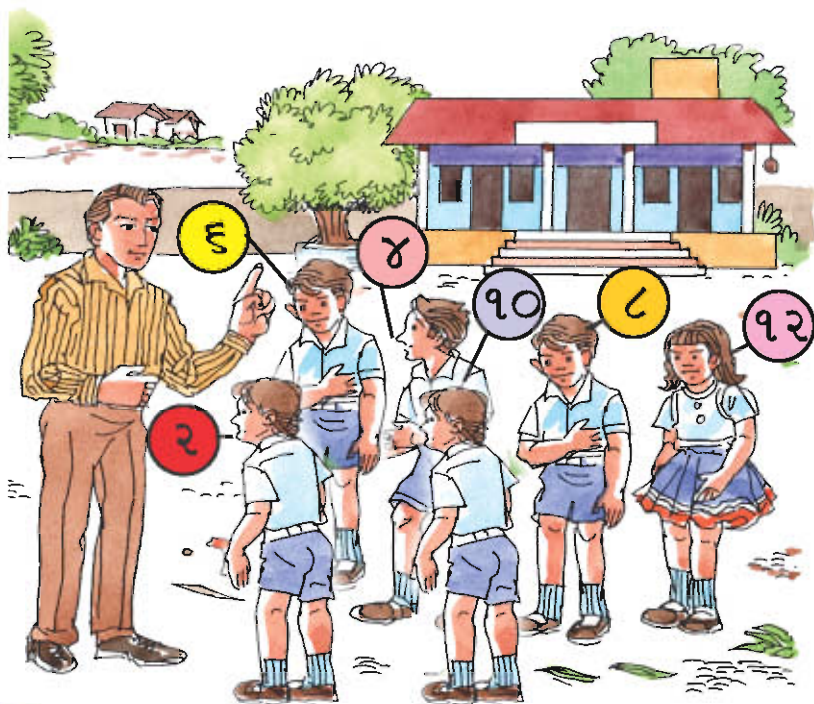

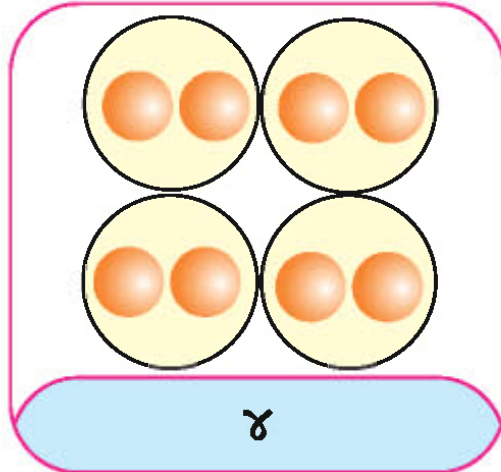
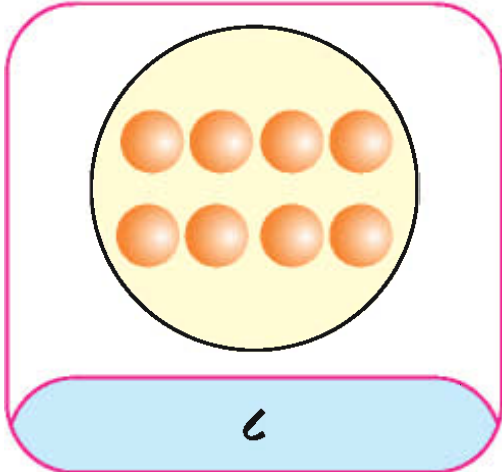
10

8

12

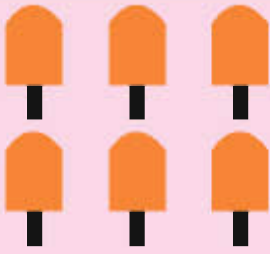
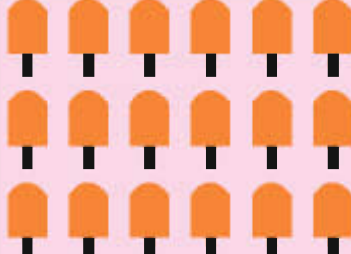

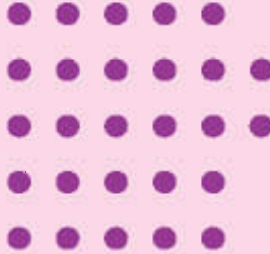
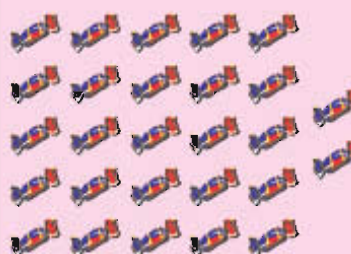
	6		

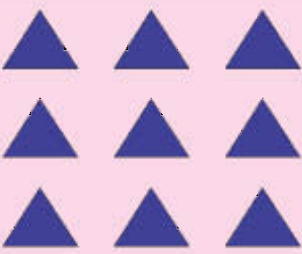
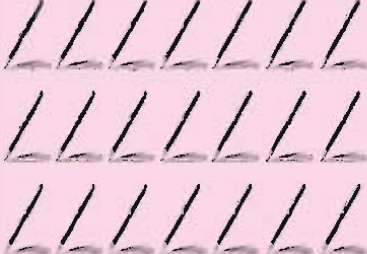

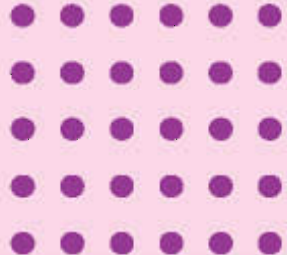

		<table border="1"><tr><td>□</td><td>□</td><td>□</td><td>□</td></tr><tr><td>□</td><td>□</td><td>□</td><td>□</td></tr><tr><td>□</td><td>□</td><td>□</td><td>□</td></tr></table>	□	□	□	□	□	□	□	□	□	□	□	□	
□	□	□	□												
□	□	□	□												
□	□	□	□												

			
---	--	--	--

			
--	--	---	--

			
---	--	--	--

			
---	--	--	--

२	४	६	८	१०	१२	
१२	१४					
२२			२८			
३०		३४	३६			
	४०		४४			
१	४	७				
११	१४					
१५	१८					

	१३	२४	४	४४
	१४	२३	३४	१८
	४१	१८	३३	८

	१३				
---	----	---	--	---	--

					
---	--	---	--	---	--

					
---	--	---	--	---	--

					
---	--	---	--	---	--

૧૦

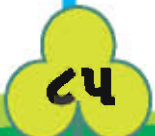
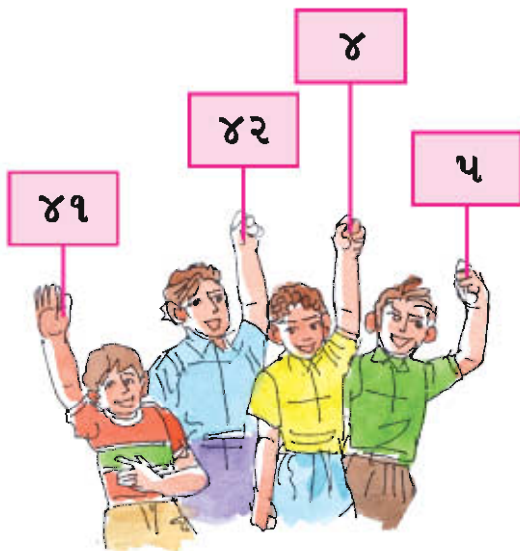
અજબ - ગજબ

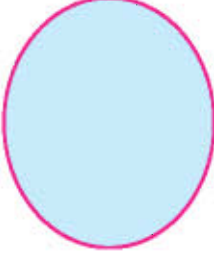

જો આવું હોય તો કેવું !
પહાડથી પણ મોટાં ઝાડ હોય,
ઝાડ પર રોટલી ઊગતી હોય !
ચકલી ખિસકોલી જેવી હોય !
હાથી અને ઉંદરના કાન સરખા હોય !
હાથીના પગ પાતળા હોય !
ને હરણના પગ જાડા હોય !
હરણ ધમધમ કરતું ચાલતું હોય !
ને આપણને પાંખો હોય !
જો આવું હોય તો કેવું સરસ !

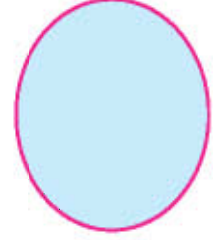
			40				
	↑			88	←		89
9	89	→	→		36 ←		80
2	↑				26		29
		29 →				24	↑
	↑			95		98 ←	↑
4 →	5		6			99	92

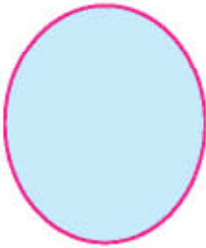
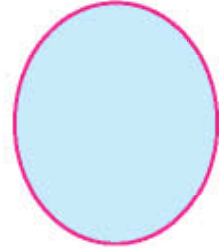
કાબર કલબલ કરે છે.

હાથીભાઈ ધમપછાડા કરે છે.

વાઘ અને સિંહ જંગલમાં રહે છે.

પોપટ મરચાં ખાય છે.

કોયલનો કંઠ બધાંને ગમે.

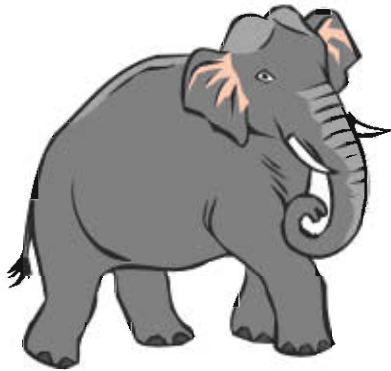
વડલાડાળે વાંદરાટોળી, કરતી હૂપાહૂપ.
છાનોમાનો જોયા કરું થઈને ચૂપાચૂપ.

વાધ	કબૂતર	ફળ	ફૂલ
	ચકલી		કમળ
હાથી			
		કેરી	

શિંટની તો ડોક વાંકી,
લાંબાં મોરનાં પીંછાં છે.
સસલાના તો કાન લાંબા,
લાંબા હરણના પગ છે.
હાથીની તો સૂંઢ લાંબી,
લાંબી બગલાની ચાંચ છે.

વાઘના તો નખ વાંકા,
વાંકા ભેંસનાં શિંગડાં છે.
પોપટની તો ચાંચ વાંકી,
વાંકી કૂતરાની પૂંછડી છે.
વાંકાનો કાંઈ વાંક નથી ભાઈ,
કુદરતનો શો વાંક છે ?

જાનસ

મારા ઘરે જાનસ છે.

ઊંટ

વાંદરો

કેળાં

	પશુ	પંખી	ફળ	ફૂલ	રંગ
ગાય	☒	☐	☐	☐	
કમળ	☐	☐	☐	☐	
ભેસ	☐	☐	☐	☐	
કાબર	☐	☐	☐	☐	
કેરી	☐	☐	☐	☐	
પતંગિયું	☐	☐	☐	☐	
ચીકુ	☐	☐	☐	☐	
બકરી	☐	☐	☐	☐	
બિલાડી	☐	☐	☐	☐	
બારમાસી	☐	☐	☐	☐	

23	+	18	=	39
----	---	----	---	----

26	+	10	=	
----	---	----	---	--

16	+	39	=	
----	---	----	---	--

33	+	12	=	
----	---	----	---	--

30	+	20	=	
----	---	----	---	--

28	+	22	=	
----	---	----	---	--

20	+	29	=	
----	---	----	---	--

39	+	13	=	
----	---	----	---	--

39	+	19	=	
----	---	----	---	--

મીંદડું

સુંદર

ગલૂડિયાં

ચાર

પંદર

છાપું

